

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

**ЗВІТ
ПРО РОБОТУ РЕКТОРА
ХЕРСОНСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
СТРАТОНОВА ВАСИЛЯ МИКОЛАЙОВИЧА
ЗА 2016 РІК**

Херсон 2016

ЗМІСТ

1. ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА УНІВЕРСИТЕТУ	4
2. ФОРМУВАННЯ КОНТИНГЕНТУ СТУДЕНТІВ	14
2.1. Профорієнтаційна робота	14
2.2. Довузівська підготовка	14
2.3. Робота приймальної комісії	15
3. ЗМІСТ ТА ЯКІСТЬ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ	18
3.1. Організаційне забезпечення освітнього процесу	18
3.2. Організація освітнього процесу	26
3.3. Практична підготовка студентів	28
3.4. Моніторинг якості освіти	29
4. КАДРОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ	33
4.1. Підготовка науково-педагогічних кадрів в аспірантурі та докторантурі	35
4.2. Підвищення кваліфікації професорсько-викладацького складу	39
4.3. Перепідготовка та післядипломна освіта	43
5. НАУКОВО-ДОСЛІДНА ДІЯЛЬНІСТЬ	46
5.1. Високоєфективна наукова, науково-технічна та інноваційна діяльність вищого навчального закладу, в тому числі впровадження результатів його наукових досліджень, міжнародне наукове та науково-технічне співробітництво	46
5.2. Одержання конкурентоспроможних наукових і науково-прикладних результатів	48
5.3. Захист прав інтелектуальної власності та результати наукової та науково-технічної діяльності, отримані за рахунок коштів державного бюджету	50
5.4. Застосування нових наукових, науково-технічних знань під час підготовки кадрів з вищою освітою	58
5.5. Видання підручників, посібників, науково-методичної літератури	60
5.6. Конференції, наукова робота студентів та молодих учених	61
6. МІЖНАРОДНА ДІЯЛЬНІСТЬ	65
7. ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНА ІНФРАСТРУКТУРА	72
8. ВИХОВНА РОБОТА ЗІ СТУДЕНТАМИ	75
9. БІБЛІОТЕКА УНІВЕРСИТЕТУ	81
10. ДІЯЛЬНІСТЬ УЧЕНОЇ РАДИ	84
11. ФІНАНСОВА ДІЯЛЬНІСТЬ	87
11.1. Штатний розпис	87
11.2. Стабільне фінансово-економічне становище навчального закладу та ефективне управління його майном	87
11.3. Виконання показників ефективності використання державного майна та його збереження і раціонального використання державного майна, а також показників майнового стану навчального закладу, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 19 березня 1993 р. № 203	88

11.4. Своєчасність розрахунків з підприємствами, установами, організаціями, банками та іншими організаціями	88
11.5. Цільове та ефективне використання коштів загального та спеціального фонду державного бюджету.....	89
11.6. Своєчасне і повне внесення платежів, обов'язкових внесків до державного бюджету, виконання кошторисів доходів та видатків навчального закладу, недопущення виникнення заборгованості по заробітній платі, за спожиті енергоносії і комунальні послуги та дотримання їх в межах лімітів.	90
11.7. Дотримання встановленого законодавством порядку обслуговування і використання бюджетних коштів, укладання договорів оренди нерухомого майна, закріплення за навчальним закладом на праві оперативного управління та своєчасність розрахунку за ними.....	91
12. РОЗВИТОК МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНОЇ БАЗИ	92
12.1. Адміністративно-господарська частина.....	92
12.2. Діяльність студентського містечка.....	94
13. ПРАВОВИЙ ЗАХИСТ УНІВЕРСИТЕТУ	96
13.1. Дотримання вищим навчальним закладом вимог законодавства, стандартів вищої освіти	96
13.2. Заходи щодо запобігання проявів корупційних правопорушень	97
13.3. Захист інформації відповідно до законодавства	98
13.4. Вжиття заходів з удосконалення управління та підвищення трудової дисципліни	99
13.5. Дотримання прав та законних інтересів осіб з особливими потребами.....	101
14. ВИКОНАННЯ УМОВ КОЛЕКТИВНОГО ДОГОВОРУ, СТАТУТУ ВИЩОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ.....	103
15. СТВОРЕННЯ НАЛЕЖНИХ УМОВ ПРАЦІ ВІДПОВІДНО ДО ВИМОГ ЗАКОНОДАВСТВА, ДОТРИМАННЯ ПРАВ ПРАЦІВНИКІВ ВІДПОВІДНО ДО ЗАКОНОДАВСТВА ПРО ПРАЦЮ	104

1. ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА УНІВЕРСИТЕТУ

Херсонський державний університет – вищий навчальний заклад, розташований за адресою: м. Херсон, вул. 40 років Жовтня, 27 (Університетська, 1), (тел. (0552)32-67-05, (0552)32-67-54; факс (0552) 49-21-14. Юридична адреса: м.Херсон, вул. 40 років Жовтня, 27; адреса Web-сайту [www.ksu.ks.ua.](http://www.ksu.ks.ua), e-mail: office@ksu.ks.ua.

Ректор університету – Стратонов Василь Миколайович, доктор юридичних наук, професор.

Херсонський державний університет був заснований у 1917 році на базі евакуйованого в Херсон Юр'євського Учительського інституту. З 1919 року навчальний заклад пройшов низку реорганізацій та перейменувань, а саме: педагогічний інститут з 4-річним строком навчання, 1921 рік – інститут народної освіти, 1930 рік – 3-річний інститут соціального виховання, 1933 рік – педагогічний інститут, 1935 рік – державний педагогічний інститут. У 1998 році Постановою Кабінету Міністрів України від 25.05.1998 № 744 (наказ МОН України від 17.06.1998 № 221) на базі інституту було створено Херсонський державний педагогічний університет. З 2002 року навчальний заклад набув статусу Херсонського державного університету (Розпорядження Кабінету Міністрів України № 641 від 16 листопада 2002 року «Про утворення Херсонського державного університету», наказ МОН України від 28.11.2002 № 680).

Херсонський державний університет сьогодні – це багатопрофільний науково-педагогічний і культурно-освітній центр Півдня України, навчання в якому здійснюється заочною та заочною формами.

Університет має **IV рівень акредитації**, функціонує на умовах загальнодержавної форми власності, підпорядкований Міністерству освіти і науки України та здійснює освітню діяльність відповідно до **Статуту ХДУ** (затверджено наказом МОН України від 13.04.2016 № 430).

До **структури** університету входять 13 факультетів, 51 кафедра, з яких 33 – випускових, з них 31 є випусковими для рівня вищої освіти «магістр».

Згідно з ліцензією на надання освітніх послуг (серія АЕ № 636409 від 18.05.2015) та Актом узгодження переліку спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, університет з 2016-2017 навчального року готує фахівців за першим (бакалаврським) рівнем з 15 галузей знань 48 спеціальностей (предметних спеціалізацій), за другим (магістерським) рівнем – з 13 галузей 36 спеціальностей (предметних спеціалізацій), за освітньо-кваліфікаційним рівнем спеціаліст – з 10 галузей 34 спеціальностей.

Контингент студентів станом на 01.10.16 складає 6422 осіб (4484 – очна (денна) форма навчання, 1938 – заочна форма навчання).

За всіма напрямками підготовки та спеціальностями наявні стандарти вищої освіти, затверджені у встановленому порядку. Впродовж останніх 5 років відповідно до стандартів вищої освіти оновлені навчально-методичні комплекси дисциплін. Постійно здійснюється робота щодо практичної

підготовки студентів, укладаються відповідні угоди з базами практик. Атестація здобувачів вищої освіти здійснюється відповідно до чинних положень Міністерства освіти і науки України. Інформаційне забезпечення освітнього процесу відповідає вимогам.

Станом на 01.10.2016 **чисельність науково-педагогічних працівників**, які забезпечують підготовку фахівців за всіма освітньо-кваліфікаційними рівнями, складає: всього – 569 особи; з них працюють за основним місцем роботи – 492 (86,5 %) осіб; серед них: кандидатів наук 333 (58,5%) особи, доцентів та осіб, що до них прирівнюються – 241 (42,3%) осіб (за основним місцем роботи – 317(64,4%) та 231 (47%) особа відповідно), докторів наук 66 (11,6%), професорів та осіб, що до них прирівнюються – 55 (9,7%) осіб (за основним місцем роботи – 49 (10%) та 47 (9,6%) осіб відповідно).

Серед викладачів університету почесні академіки українських і міжнародних галузевих академій, майже 40 осіб мають почесні звання у сферах професійної діяльності, зокрема народні художники і народні артисти; заслужені художники, заслужені артисти та заслужені тренери України, заслужені працівники у галузях освіти, науки і техніки, економіки, юриспруденції, культури тощо.

З метою реалізації системи ступеневої освіти ХДУ співпрацює з навчальними закладами I-II рівнів акредитації в умовах навчально-науково-виробничих комплексів: «Херсонський державний університет – Херсонське вище професійне училище ресторанного господарства», «Херсонський державний університет – Бериславський педагогічний коледж імені В.Ф. Беньковського», «Херсонський державний університет – Херсонське вище училище фізичної культури».

З метою підготовки висококваліфікованих кадрів науково-педагогічних працівників в університеті діє **докторантура**, яка нараховує 7 наукових спеціальностей з двох галузей наук: педагогічних та філологічних. У докторантурі навчається 9 докторантів, з яких 6 осіб – провідні доценти ХДУ, та 3 особи навчається за цільовим призначенням.

Аспірантуру при Херсонському державному університеті було відкрито у 1992 році. На даний час ведеться підготовка з 12 галузей наук: юридичних, педагогічних, філологічних, біологічних, історичних, технічних, економічних, хімічних, психологічних, фізико-математичних, ветеринарних та фізичного виховання та спорту. Зараз аспірантура налічує 35 наукових спеціальностей у відповідності до профілю факультетів та інститутів університету, на яких навчається 136 аспірантів.

У вузі сформовані та плідно працюють наукові школи професора Бойка М.Ф., професора Шарко В.Д., професора Пентилюк М.І., професора Федяєвої В.Л., професора Стратонова В.М., професора Барбіної Є.С., професора Белехової Л.І., професора Андреева В.М., професора Блинової О.Є.

Процесу активізації захистів кандидатських та докторських дисертацій сприяє наявність в Херсонському державному університеті **Спеціалізованих вчених рад** для захисту докторських та кандидатських дисертацій з 8 спеціальностей, а саме:

1) Спеціалізована вчена рада для захисту докторських дисертацій Д 67.051.03 зі спеціальностей: 13.00.02 – Теорія та методика навчання (українська мова), 13.00.02 – Теорія та методика навчання (російська мова);

2) Спеціалізована вчена рада для захисту кандидатських дисертацій К 67.051.02 зі спеціальностей 13.00.04 – Теорія та методика професійної освіти, 13.00.02 – Теорія та методика навчання (математика);

3) Спеціалізована вчена рада для захисту кандидатських дисертацій К 67.051.05 зі спеціальностей 10.02.045 – Германські мови, 10.02.16 – Перекладознавство.

Наукова та науково-технічна діяльність Херсонського державного університету здійснюється відповідно до законодавчих актів України про освіту та наукову діяльність і спрямована на розв'язання найбільш актуальних завдань, пов'язаних із забезпеченням інтеграції навчального процесу, науки та виробництва, органічної єдності змісту освіти й програм наукової діяльності, гуманізацію та гуманітаризацію освіти і науки.

Протягом звітнього періоду в ХДУ виконувалася низка науково-дослідних тем, що фінансуються за рахунок державного бюджету. Усі держбюджетні теми зареєстровано в УкрІНТЕІ. Наукові дослідження здійснювались відповідно до пріоритетних тематичних напрямів наукових досліджень і розробок, а саме: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України та сталого розвитку суспільства і держави; Рациональне природокористування; Інформаційні та комунікаційні технології; Науки про життя, нові технології профілактики та лікування найпоширеніших захворювань. В університеті за останні три роки виконувалось 16 науково-дослідних робіт на госпрозрахункових засадах. Також кафедри університету працюють над розробленням 16 ініціативних НДР, що мають державну реєстрацію.

Науковий колектив Херсонського державного університету підтримує міцні багаторічні зв'язки з багатьма вищими навчальними закладами України, академічними науковими установами, серед яких: НДІ педагогіки, Інститути психології, дефектології, проблем виховання НАПН України; Інститути української мови; математики; проблем матеріалознавства; фізіології ім. О.Богомольця; зоології; ботаніки ім. М.Холодного; молекулярної біології та генетики; археології; екології Карпат НАН України; Криворізький ботанічний сад, Карпатський біосферний заповідник та ін.

За 2013-2016 роки на базі ХДУ проведено 202 наукових, науково-методичних конференцій та науково-практичних семінарів, серед них міжнародного рівня – 52.

Протягом 2013-2016 рр. викладачі університету захистили 67 дисертацій на здобуття наукового ступеня кандидата наук та 11 дисертацій на здобуття наукового ступеня доктора наук. У Херсонському державному університеті протягом звітних років працювали 14 наукових шкіл.

Середній відсоток викладачів, які проходять стажування або підвищують кваліфікацію, щорічно перевищує 22 %.

Протягом звітнього періоду зусиллями науковців ХДУ було підготовлено до друку збірники наукових праць: «Інформаційні технології в освіті», «Педагогічні науки», «Науковий вісник ХДУ. Серії: «Юридичні науки», «Психологічні науки», «Економічні науки», «Лінгвістика», «Соціологічні науки», «Географічні науки»; «Природничий альманах (серія біологічні науки)», «Південний архів (філологічні науки)»; наукові журнали: «Чорноморський ботанічний журнал», «Науковий вісник ХДУ: «Перекладознавство та міжкультурна комунікація», електронний історичний журнал «Scriptorium Nostrum», «Слідча та судова практика в Україні». В університеті видається збірник наукових праць «Науковий вісник молодих учених ХДУ» та збірники статей обдарованої студентської молоді «Студентські наукові студії» та «Магістерські студії».

Викладачами університету за останні три роки видано 70 монографій (672,12 др.арк.), підручників 13 (91,91 др.арк.), навчальні посібники – 248 (2003,93 др.арк.). Загальна кількість статей складає 3656 (1524,65 др.арк.), з них у зарубіжних виданнях 480 (203,98 др.арк.)

Викладачі університету мають публікації у виданнях, що входять до міжнародної наукометричної бази даних **Scopus**. У рейтингу вищих навчальних закладів України за показниками наукометричної бази даних Scopus ХДУ посідає 90 місце серед університетів України. Кількість публікацій у Scopus – 101, кількість цитувань у Scopus – 110, Індекс Гірша (h-індекс) – 5.

Протягом 2013-2016 рр. викладачами ХДУ отримано 10 патентів України на корисні моделі та 128 свідоцтв про реєстрацію авторського права на твір.

У 2013-2016 роках в університеті працювали 32 ініціативні науково-дослідні лабораторії. У 2014 році у ХДУ створено науково-практичний центр корекції, реабілітації та розвитку дітей та молоді.

Протягом 2016 р. у 109 наукових об'єднаннях студентів (проблемні групи, наукові гуртки та конструкторсько-технологічні бюро) працювало 1411 студентів. Студенти ХДУ беруть участь у виконанні науково-дослідних тем кафедр (1188 осіб у 2015 році) та у роботі в науково-дослідних лабораторіях університету (397 осіб у 2015 році)

За останні 3 роки для участі Всеукраїнській студентській олімпіаді відряджено 172 особи, з них переможцями стали 20 студентів, що складає 11,62% від загальної кількості учасників. В останні 3 роки на Всеукраїнський конкурс студентських наукових робіт з природничих, технічних і гуманітарних наук відправлено 185 наукових робіт студентів, призові місця отримали 63 студентські роботи, що складає 34,05% від загальної кількості.

У 2013-2014 рр. на базі університету проведено II етап Всеукраїнської студентської олімпіади зі спеціальностей «Журналістика», «Реклама і зв'язки з громадськістю», у 2013 р. – II тур Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт з галузі «Переклад». Із 2014 року університет є базовим навчальним закладом з проведення II туру Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт з природничих, технічних і гуманітарних наук з галузі «Романо-германські мови та літератури».

Протягом 2013-2015 рр. студенти факультету філології та журналістики

посідали призові місця на Міжнародному мовно-літературному конкурсі учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка та Міжнародному конкурсі з української мови ім. Петра Яцика. У 2015 році студенти університету представляли результати науково-дослідної роботи та здобули Гран-прі на Міжнародній спеціалізованій виставці «Освіта та кар'єра-2015» у номінації «Розвиток студентської науково-дослідницької роботи».

Найкращі студенти, які поєднують успішне навчання з активною науковою діяльністю, отримують іменні стипендії як університету (14 стипендій щорічно), так і обласного та державного рівня. Кількість студентів, яким призначено стипендію Президента України у 2016 році – 4.

Про результати науково-дослідної роботи студенти щорічно доповідають на міжнародних, всеукраїнських, регіональних конференціях та науково-практичних семінарах. За підсумками традиційної щорічної звітно-виборчої конференції студентського наукового товариства «Наукові дослідження студентів ХДУ: стан, проблеми, перспективи» видається електронний інформаційний збірник ради СНТ ХДУ «Вісник студентського наукового товариства».

Протягом звітного періоду в університеті успішно працювала рада молодих учених і аспірантів. На базі ХДУ проведено 10 усеукраїнських конференцій молодих учених і студентів, видано три випуски електронного збірника наукових праць «Науковий вісник молодих учених». Загалом у 2013-2015 рр. молоді учені і аспіранти університету взяли участь у 919 наукових заходах міжнародного та всеукраїнського рівнів, опублікували 1010 статей, 19 монографій, 100 навчальних посібників (з них – 7 з грифом МОН). Протягом 2013-2016 рр. науковці ХДУ отримали 1 премію Верховної Ради України, 3 стипендії Кабінету Міністрів України для молодих учених та 2 обласні стипендії для молодих науковців у галузі «Вища освіта».

Міжнародне співробітництво згідно з п.8 Статуту університету є стратегічним напрямом діяльності Херсонського державного університету й спрямоване на інтегрування в європейський та світовий простір.

Основними міжнародними партнерами, з якими ХДУ підтримує робочі зв'язки, є такі зарубіжні установи: Поморська академія (м. Слупськ, Польща); Університет імені Адама Міцкевича (м. Познань, Польща); Академія ім. Яна Длугоша (м. Ченстохова, Польща); Вища економічна школа (м. Бидгощ, Польща); Університет Альпен-Адрія (м.Клагенфурт, Австрія); Євангельський Фрьобельськемінар (м. Кассель, Німеччина); Стокгольмський університет (м. Стокгольм, Швеція); Університет Коменського (м. Братислава, Словаччина); Барановичський державний університет (м. Барановичи, Республіка Білорусь); Гродненський державний університет імені Янки Купали (м. Гродно, Республіка Білорусь); Батумська державна морська академія (м. Батумі, Грузія), Варненський Вільний Університет ім. Чорноризця Храбра (м. Варна, Болгарія), Шуменський університет «Єпископа Костянтина Преславського» (Болгарія).

ХДУ має понад 35 діючих угод про співпрацю з вишами-партнерами. На базі ХДУ існує відділ міжнародних зв'язків, що сприяє налагодженню контактів із різними закордонними вишами та організаціями.

За 2015-2016 н.р. більше 40 викладачів перебували у ділових відрядженнях за кордоном, підвищували свою кваліфікацію у Польщі, Білорусі, Болгарії, Румунії, Грузії, Угорщині, Італії, Іспанії, Німеччині, Франції, Австрії, Бельгії та ін. країнах, зокрема, науково-дослідне стажування в рамках проекту SemData “Схема міжнародного обміну дослідників ім. Марії Кюрі” у Мадридському політехнічному університеті (Іспанія) та стажування в Університеті Вищої школи інформатики WSIiU, м. Лодзь, (Польща), стажування в університеті Альпен-Адрія в Клагенфурті, участь у програмі ERASMUS (KA1. Навчальна мобільність).

У рамках програми академічної мобільності студенти університету проходять стажування та навчання в закордонних вишах-партнерах, беруть участь у літніх практиках, таборах, міжнародних програмах, обмінах, олімпіадах, кубках світу, чемпіонатах, турнірах тощо. За період 2014-2016 у цих видах діяльності задіяно понад 120 студентів, 58 з них проходили навчання. Найпоширеніші університети та програми, в яких брали участь студенти та аспіранти ХДУ: Поморська академія в м. Слупськ (Польща) – двічі на рік: семестрове навчання, двотижневе стажування, навчання за програмою «Подвійний диплом»; Університет Альпен-Адрія, Клагенфурт (Австрія) – семестрове навчання, стажування; Академія Яна Длугоша (м.Ченстохова, Польща) – двотижневе стажування; Вища економічна школа в м. Бидгощ (Польща) – навчання за програмою «Подвійний диплом».

Реалізація програм **«Подвійний диплом»** є пріоритетним напрямом розвитку ХДУ. У 2013 році була підписана угода між ХДУ та Університетом економіки в м. Бидгощ (Польща). На сьогодні 9 студентів факультету фізичного виховання та спорту навчаються за програмою подвійного дипломування. Підписана 13.02.2014 року Додаткова угода 2 про реалізацію програми «Подвійний диплом» між ХДУ та Поморською академією забезпечила участь щорічно 50 студентів з різних факультетів у 2-семестровому навчанні.

Одним із завдань є підготовка та реалізація міжнародних проектів у сфері науки, залучення коштів міжнародних фондів та організацій. ХДУ спільно з європейськими партнерами реалізував чимало міжнародних проектів у сфері науки та освіти та отримав гранти для наукової роботи та матеріально-технічного забезпечення університету, серед яких проекти Темпус, що фінансувалися Європейською комісією, зокрема, AAD Studienreisen 2013 (Німецька Служба Академічних Обмінів «Студентські поїдки 2013»); Ev. Froebelseminar Partnership, project «Kindergarten No.33» (Партнерство зі спеціалізованим училищем Євангелічний Фрьобельськемінар, проект «Дитячий садок № 33»); Goethe Institut in Ukraine «German Language Learning in Kindergartens» 2013 (Гете Інститут в Україні «Вивчення німецької мови у дитячих садках» 2013) та інші.

ХДУ залучений до роботи у таких грантових проектах: Спільний дослідницький проект з екологічної історії степу «Як був завойований Схід: на шляху до екологічної історії степу», Tempus CruiseT «Мережа центрів компетенції для розвитку круїзного туризму в Чорноморському регіоні» («Network of competence centres for the development of cruise tourism in the Black

Sea Region» – «CruiseT»). Грантхолдером проекту виступає університет Падерборн у Німеччині, ERASMUS «Створення сучасної магістерської програми з інформаційних систем», MASTIS за програмою ERASMUS+ «Establishing Modern Master-level Studies in Information Systems» («Створення сучасної магістерської програми з інформаційних систем») у м. Ліон (Франція).

В університеті створено Інформаційний центр ЄС, який тісно співпрацює з Посольствами та Консульствами країн – членів ЄС та Представництвом ЄС в Україні (м. Київ), бере участь у заходах, що пропонуються ними. Міжнародну діяльність у різних галузях здійснюють Центр польської мови та культури, Центр іспанської мови та культури, Центр Болгарської культури імені святих Кирила і Мефодія, Освітній центр Фрідріха Фрьобеля.

Рішенням Акредитаційної комісії (протокол від 30.06.2015 № 117) університету у 2015 році подовжено ліцензію на підготовку іноземних громадян за акредитованими напрямками підготовки, спеціальностями та на підготовку іноземних громадян до вступу у вищі навчальні заклади України. У 2015-2016 навчальному році в ХДУ навчається 102 іноземних громадян з Молдови, Азербайджану, Конго, Камеруну, Нігерії, Туркменістану, Узбекистану та ін.

При Херсонському державному університеті функціонують Херсонський Академічний лицей імені О. Мішукова Херсонської міської ради, центр післядипломної освіти, центр довузівської підготовки та роботи з іноземними громадянами.

Бібліотека є освітнім, науковим, інформаційним та культурно-просвітницьким структурним підрозділом університету. Загальна площа бібліотеки 1618,68 м². Бібліотечний фонд становить 522440 примірників. У читальних залах Інтернет, зокрема через систему WI-FI, доступний протягом дня без обмежень. Електронний каталог «eLibrary», що відображає фонд бібліотеки, становить 132771 назв документів.

Надається відкритий доступ до електронного архіву-репозитарію ХДУ eKhSUIR:<http://ekhsuir.kspu.edu/>. Репозитарій ХДУ зареєстровано в міжнародних реєстрах відкритого доступу OPEN DOAR та ROAR. Відповідно до світового рейтингу Webometrics на сьогодні репозитарій Херсонського державного університету займає 38 місце серед більше ніж 300 вищих навчальних закладів України. Читачам надається послуга «Віртуальна довідка», за допомогою якої користувачі мають можливість отримувати професійну бібліографічну довідку онлайн.

Наукова бібліотека ХДУ бере участь у створенні бази даних «Україніка наукова» та її паперового варіанту Українського реферативного журналу «Джерело».

Бібліотека Херсонського державного університету є обласним методичним центром бібліотек ВНЗ державної форми власності.

Заняття з фізичного виховання організовуються згідно з рекомендаціями МОН України (лист Міністерства освіти і науки України від 13.03.2015 № 1/9-126 та від 25.09.2015 № 1/9-454). Для студентів, що мають медичні протипоказання, організовані спеціальні групи. Враховуючи природно-

кліматичні особливості південного регіону, заняття з фізичного виховання у відповідні пори року проводять на відкритих майданчиках та стадіоні, водно-спортивній базі, тренажерних майданчиках.

Студентський спортивний клуб забезпечує потребу як студентів, так і викладачів університету у додаткових заняттях з різних видів спорту, загальнофізичного розвитку. Серед студентів університету учасники Олімпійських ігор, чемпіонатів Світу, Європи, Всесвітньої Універсіади, чемпіонатів світу та Європи серед студентів.

Університет має свій медичний пункт та профілакторій, які укомплектовано відповідними кадрами та медичним обладнанням. Оздоровлення студентів здійснюється і в умовах спортивно-оздоровчого табору університету «Буревісник» на березі Чорного моря.

Матеріально-технічна база університету представлена 6 навчальними корпусами, навчальними майстернями, 3 гуртожитками. В університеті функціонують: музей наукових колекцій, музей історії ХДУ, обсерваторія, виставкова зала, студія звукозапису, редакційно-видавничий відділ, актові та спортивні зали, спортивні майданчики різного призначення, їдальні, буфети, пункти гарячого харчування, приміщення для педагогічного персоналу та адміністративно-технічного призначення. Усі навчальні корпуси університету, гуртожитки обладнані пандусами.

ХДУ має розгалужену **інформаційну мережу**, на території університету та гуртожитків функціонує система Wi-Fi, яка забезпечує безкоштовний цілодобовий доступ до Інтернету.

З метою розвитку творчих здібностей студентів та викладачів організовано у складі гуманітарного відділу Український культурний центр, при якому працюють художні колективи. Студентські колективи є учасниками та призерами творчих конкурсів та фестивалів як державного, так і міжнародного рівнів.

Для реалізації потреб студентів, викладачів та співробітників при університеті функціонують психологічна служба та юридична клініка.

Документи для здійснення освітньої діяльності:

Сертифікат про акредитацію: серія РД – IV № 2270507, виданий відповідно до рішення Акредитаційної комісії від 8 липня 2014 року, протокол № 110 (наказ МОН України від 15.07.2014 р. № 2642-Л), термін дії до 1 липня 2019 р

Ліцензія: серія АЕ № 636409, видана рішенням Акредитаційної комісії від 18.05.2015 року, протокол № 115 (наказ МОН України від 14.04.2015 № 553л), дата видачі ліцензії – 18.05.2015.

Структура Херсонського державного університету

До складу університету входять **13 факультетів**: психології, історії та соціології; іноземної філології; перекладознавства; біології, екології і географії; природознавства, здоров'я людини і туризму; філології та журналістики; технологій та сфери обслуговування; дошкільної та початкової освіти;

економіки і менеджменту; юридичний; фізичного виховання та спорту; фізики, математики та інформатики; культури і мистецтв.

Кафедри: історії України та методики викладання; всесвітньої історії та історіографії; практичної психології; соціальної роботи, соціальної педагогіки та соціології; загальної та соціальної психології; англійської мови та методики її викладання; німецької мови; слов'янських мов та методик їх викладання; російської мови та загального мовознавства; романо-германських мов; перекладознавства та прикладної лінгвістики; англійської та турецької мов; ботаніки; соціально-економічної географії, екології та географії; біології людини та імунології; загальної та неорганічної хімії; корекційної освіти; здоров'я людини; органічної та біологічної хімії; туризму; соціальних комунікацій; мовознавства; української літератури; української мови; професійної освіти; технологічної освіти та побутового обслуговування; готельно-ресторанної справи; педагогіки дошкільної та початкової освіти; філології; природничо-математичних дисциплін та логопедії; економічної теорії; економіки підприємства; менеджменту і адміністрування; адміністративного і господарського права; галузевого права; історії та теорії права і держави; теорії та методики фізичного виховання; олімпійського та професійного спорту; медико-біологічних основ фізичного виховання та спорту; інформатики та програмної інженерії та економічної кібернетики; алгебри, геометрії та математичного аналізу; фізики та методики її навчання; культурології; образотворчого мистецтва і дизайну; вокалу та хорових дисциплін; музичного мистецтва і хореографії.

Загальноуніверситетські кафедри: світової літератури та культури імені проф. О. Мішукова; педагогіки, психології й освітнього менеджменту; філософії та соціально-гуманітарних наук; мовної освіти.

Відділи та структурні підрозділи університету задіяні в організації навчально-методичної, наукової, інформаційної, фінансово-господарської, виставкової, гуманітарно-виховної, музейно-архівної, соціально-побутової та інших видів діяльності.

**Показники діяльності Херсонського державного університету
станом на 01.10.2016**

№ з/п	Показники діяльності	Кількісні параметри	
		Денна форма навчання	Заочна форма навчання
1.	Ліцензійний обсяг вищого навчального закладу (осіб), у т.ч. за освітньо-кваліфікаційними рівнями	3672	2527
	- молодший спеціаліст (осіб)	-	-
	- бакалавр (осіб)	1790	1155
	- спеціаліст (у т.ч. перепідготовка спеціалістів) (осіб)	1399	934
	- магістр (осіб)	483	438
2.	Кількість студентів, курсантів, слухачів разом:	6422	
	у т.ч. за формами навчання:		
	- денна (осіб)	4484	
	- вечірня (осіб)		
	- заочна, дистанційна (осіб)		1938
3.	Кількість навчальних груп (одиниць)	300	171
4.	Кількість спеціальностей (спеціалізацій), за якими здійснюється підготовка фахівців (одиниць) (за переліком 2015 року)		
	у т.ч. за освітньо-кваліфікаційними рівнями:		
	- молодший спеціаліст (одиниць)		
	- бакалавр (одиниць)	30 (48)	30 (40)
	- спеціаліст (одиниць)	21 (34)	19 (28)
- магістр (одиниць)	26 (35)	22 (33)	
5.	Кількість кафедр (предметних (циклових) комісій), (одиниць)	51	
	з них випускових (одиниць):	33	
6.	Кількість факультетів (відділень) (одиниць)	13	
7.	Загальні навчальні площі будівель (кв. м)	113500,0 м ²	
	З них:		
	- власні:	113500,0 м ²	
	- орендовані:	-	

2. ФОРМУВАННЯ КОНТИНГЕНТУ СТУДЕНТІВ

2.1. Профорієнтаційна робота

Керівництво та колектив Херсонського державного університету завжди приділяє значну увагу профорієнтаційній роботі з майбутніми абітурієнтами, громадянами України та іноземцями. Агітаційна робота з нового прийому проводиться відповідно до затвердженого плану основних заходів університету. Усі заплановані заходи виконуються повністю у встановлені строки. Для абітурієнтів протягом року тричі проводиться «День відкритих дверей», де збирається від 600 до 1000 відвідувачів. Проводяться екскурсії по факультетах університету, успішно проходять заходи разом з обласним та районними центрами зайнятості «Ярмарки професій», конкурс «Ерудит професій», виїзні агітаційні заходи для учнів шкіл та їх батьків м. Херсона та області.

Пошук нових форм профорієнтаційної роботи, підвищення іміджу кожної спеціальності, якісна підготовка до зовнішнього незалежного тестування є чинниками, що збільшують кількість охочих навчатися в університеті, а якісна професійна підготовка майбутніх фахівців, створення умов для їхньої мобільності та конкурентоспроможності за рахунок поглибленого вивчення іноземних мов є запорукою стабільного розвитку університету.

2.2. Довузівська підготовка

Центр довузівської підготовки здійснює організацію вступу та оформлення відповідних документів для реєстрації іноземних громадян в Управлінні Державної Міграційної служби в Херсонській області. В ХДУ навчаються:

За формою навчання:

Підготовче відділення:

Форма навчання	Кількість студентів
денна	61
заочна	14
Всього: 75	
Кількість слухачів	Країна походження
3	Туреччина

За факультетами:

Факультет	Кількість студентів		Всього
	денна форма навчання	заочна форма навчання	
Біології, географії і екології	2	-	2
Економіки і менеджменту	21	7	28
Іноземної філології	3	1	4
Культури і мистецтв	1	1	2
Перекладознавства	2	-	2
Природознавства, здоров'я людини і туризму	11	-	11
Психології, історії та соціології	1	-	1
Технологій та сфери обслуговування	1	-	1
Фізики, математики та інформатики	3	1	4
Фізичного виховання та спорту	6	-	6
Юридичний	10	4	14
Всього	61	14	75

По курсах:

Курс	Кількість студентів	
	денна	заочна
1	13	2
2	13	7
3	14	3
4	14	-
5	7	1
6	-	1

2.3. Робота приймальної комісії

Приймальна комісія ХДУ є структурним підрозділом університету, який діє в межах повноважень, визначених Статутом навчального закладу.

Стратегічною метою роботи приймальної комісії 2016 року було виконання державного замовлення та здійснення набору студентів для навчання за кошти фізичних та юридичних осіб – виконана повністю. До ХДУ у 2016 році за всіма освітніми рівнями та формами навчання зараховано 2217 осіб, це лише на 78 осіб менше, ніж за результатами вступної кампанії 2015 року.

За рівнем вищої освіти бакалавр у 2016 році на денну форму навчання за кошти державного бюджету було зараховано 408 осіб, це на 191 особу менше, ніж у 2015 році. На виконання листа МОН про підтримку пільгових категорій

абітурієнтів, Херсонський державний університет звернувся з пропозицією щодо збільшення місць державного замовлення на 19 осіб.

За рівнем вищої освіти бакалавр у 2016 році на денну форму навчання за кошти фізичних та юридичних осіб було зараховано 366 осіб, це на 26 осіб більше, ніж у 2015 році.

За рівнем вищої освіти бакалавр у 2016 році на заочну форму навчання за кошти державного бюджету було зараховано 29 осіб, це на 22 особи менше, ніж у 2015 році.

За рівнем вищої освіти бакалавр у 2016 році на заочну форму навчання за кошти фізичних та юридичних осіб було зараховано 122 особи, це на 31 особу більше, ніж у 2015 році.

Відповідно до Умов прийому у 2016 році до ХДУ без складання ЗНО, а за результатами вступних випробувань були зараховані такі категорії осіб:

- діти-сироти та особи з їх числа – 4 особи;
- інваліди війни – 1 особа;
- особи, у яких є захворювання, що можуть бути перешкодою для проходження громадянами ЗНО – 1 особа;
- учасники бойових дій – 7 осіб.

На підставі наказу від 15.06.2016 року за № 387-Д «Про створення Центру «Крим – Україна» організовано на базі приймальної комісії Центр «Крим – Україна». Серед основних завдань – організація прийому на навчання випускників зі шкіл, що розташовані на тимчасово окупованій території, проведення атестації громадян України, які отримали вищу освіту на тимчасово окупованій території.

За результатами вступної кампанії до ХДУ було зараховано 4 особи з тимчасово окупованої території України (Крим).

Прийом іноземців здійснювався до 01 листопада включно. За результатами вступної кампанії до ХДУ було зараховано на денну та заочну форми навчання 15 іноземних громадян з Азербайджану, Узбекистану, Грузії, Туркменістану, Російської Федерації.

За рівнем вищої освіти бакалавр у 2016 році на старші курси (2-3) за кошти фізичних та юридичних осіб було зараховано 157 осіб, це на 47 осіб більше, ніж у 2015 році.

Відповідно до Умов прийому 2016 року Херсонський державний університет здійснював прийом на навчання за РВО магістр та ОКР спеціаліст не тільки за спорідненими спеціальностями, а також за перехресним вступом. Це дало змогу зарахувати на РВО магістр та ОКР спеціаліст на денну та заочну форми навчання за кошти державного бюджету 701 особу, це на 184 особи більше, ніж у 2015 році. За кошти фізичних та юридичних осіб у 2016 році було зараховано 458 осіб, це на 35 особи менше ніж, у 2015 році.

Порівняльна таблиця вступної кампанії 2015-2016 рр.

	2016	2015
РВО БАКАЛАВР		
Денна форма бюджет	408	599
Денна форма контракт	366	340
Заочна форма бюджет	29	51
Заочна форма контракт	122	91
2 курс всього	131	200
3 курс всього	26	4
ОКР СПЕЦІАЛІСТ		
Денна форма бюджет	291	248
Денна форма контракт	54	60
Заочна форма бюджет	83	39
Заочна форма контракт	169	157
РВО МАГІСТР		
Денна форма бюджет	243	179
Денна форма контракт	88	106
Заочна форма бюджет	79	51
Заочна форма контракт	135	170
ВСЬОГО по університету:	2371	2399

Приймальна комісія ХДУ у 2016 році діяла в межах норм чинного законодавства, за результатами вступної кампанії не було жодних скарг чи нарікань.

3. ЗМІСТ ТА ЯКІСТЬ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ

3.1. Організаційне забезпечення освітнього процесу

Університет має VI рівень акредитації, функціонує на умовах загальнодержавної форми власності, підпорядкований Міністерству освіти і науки України та здійснює освітню діяльність відповідно до Статуту ХДУ (затверджено наказом МОН України від 13.04.2016 № 430).

До структури університету входять 13 факультетів, 51 кафедра, з яких 33 – випускових, з них 31 є випусковими для рівня вищої освіти «магістр».

Згідно з ліцензією на надання освітніх послуг (серія АЕ № 636409 від 18.05.2015 р.) та Актом узгодження переліку спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, університет з 2016-2017 навчального року готує фахівців за першим (бакалаврським) рівнем з 15 галузей знань 48 спеціальностей (предметних спеціалізацій), за другим (магістерським) рівнем – з 13 галузей 36 спеціальностей (предметних спеціалізацій), за освітньо-кваліфікаційним рівнем спеціаліст – з 10 галузей 34 спеціальностей. Підготовлено для затвердження вченою радою ХДУ перелік 70 спеціалізацій за всіма спеціальностями університету.

Контингент студентів станом на 01.10.16 складає 6422 осіб (4484 – очна (денна) форма навчання, 1938 – заочна форма навчання).

Постійно здійснюється робота щодо розробки освітніх програм, оновлення навчально-методичних комплексів дисциплін, методичного забезпечення практичної підготовки студентів, укладаються відповідні угоди з базами практик. Атестація здобувачів вищої освіти здійснюється відповідно до чинних положень. Інформаційне забезпечення освітнього процесу відповідає вимогам.

СПЕЦІАЛЬНОСТІ ЗА РІВНЕМ ВИЩОЇ ОСВІТИ «БАКАЛАВР»			
Шифр галузі	Галузь знань	Код спеціальності	Найменування спеціальності
01	Освіта	012	Дошкільна освіта
		013	Початкова освіта
		014.10	Середня освіта (трудове навчання та технології)
		014.11	Середня освіта (фізична культура)
		014.03	Середня освіта (історія)
		014.01	Середня освіта (українська мова та література)
		014.02	Середня освіта (мова і література англійська)
		014.02	Середня освіта (мова і література німецька)
		014.02	Середня освіта (мова і література французька)

		014.02	Середня освіта (мова і література іспанська)
		014.02	Середня освіта (мова і література російська)
		014.06	Середня освіта (хімія)
		014.05	Середня освіта (біологія)
		014.07	Середня освіта (географія)
		014.04	Середня освіта (математика)
		014.08	Середня освіта (фізика)
		014.09	Середня освіта (інформатика)
		015.18	Професійна освіта (технологія виробництва і переробка продуктів сільського господарства)
		015.20	Професійна освіта (транспорт)
		016	Спеціальна освіта
		017	Фізична культура і спорт
02	Культура і мистецтво	023	Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація
		024	Хореографія
		025	Музичне мистецтво
03	Гуманітарні науки	032	Історія та археологія
		034	Культурологія
		035.01	Філологія (українська мова та література)
		035.10	Філологія (прикладна лінгвістика)
		035.04	Філологія (германські мови та літератури (переклад включено))
05	Соціальні та поведінкові науки	051	Економіка
		053	Психологія
06	Журналістика	061	Журналістика
07	Управління та адміністрування	073	Менеджмент
		076	Підприємництво, торгівля та біржова діяльність
08	Право	081	Право
09	Біологія	091	Біологія
10	Природничі науки	101	Екологія
		102	Хімія
		103	Науки про Землю
		104	Фізика та астрономія
11	Математика та статистика	111	Математика
12	Інформаційні технології	121	Інженерія програмного забезпечення

		122	Комп'ютерні науки та інформаційні технології
18	Виробництво та технології	182	Технології легкої промисловості
22	Охорона здоров'я	227	Фізична реабілітація
23	Соціальна робота	231	Соціальна робота
24	Сфера обслуговування	241	Готельно-ресторанна справа
		242	Туризм
СПЕЦІАЛЬНОСТІ ЗА ОСВІТНЬО-КВАЛІФІКАЦІЙНИМ РІВНЕМ «СПЕЦІАЛІСТ»			
01	Освіта	012	Дошкільна освіта
		013	Початкова освіта
		014.10	Середня освіта (трудове навчання та технології)
		014.11	Середня освіта (фізична культура)
		014.03	Середня освіта (історія)
		014.01	Середня освіта (українська мова та література)
		014.02	Середня освіта (мова і література англійська)
		014.02	Середня освіта (мова і література німецька)
		014.02	Середня освіта (мова і література французька)
		014.02	Середня освіта (мова і література іспанська)
		014.02	Середня освіта (мова і література російська)
		014.06	Середня освіта (хімія)
		014.05	Середня освіта (біологія)
		014.07	Середня освіта (географія)
		014.04	Середня освіта (математика)
		014.08	Середня освіта (фізика)
		015.18	Професійна освіта (технологія виробництва і переробка продуктів сільського господарства)
		016	Спеціальна освіта
		017	Фізична культура і спорт
02	Культура і мистецтво	023	Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація
		024	Хореографія
		025	Музичне мистецтво

03	Гуманітарні науки	032	Історія та археологія
		034	Культурологія
		035.04	Філологія (германські мови та літератури (переклад включно))
05	Соціальні та поведінкові науки	051	Економіка
		053	Психологія
06	Журналістика	061	Журналістика
08	Право	081	Право
09	Біологія	091	Біологія
10	Природничі науки	101	Екологія
12	Інформаційні технології	121	Інженерія програмного забезпечення
		122	Комп'ютерні науки та інформаційні технології
23	Соціальна робота	231	Соціальна робота
СПЕЦІАЛЬНОСТІ ЗА РІВНЕМ ВИЩОЇ ОСВІТИ «МАГІСТР»			
01	Освіта	012	Дошкільна освіта
		013	Початкова освіта
		014.10	Середня освіта (трудове навчання та технології)
		014.11	Середня освіта (фізична культура)
		014.03	Середня освіта (історія)
		014.05	Середня освіта (біологія)
		014.06	Середня освіта (хімія)
		014.02	Середня освіта (мова і література англійська)
		014.04	Середня освіта (математика)
		014.08	Середня освіта (фізика)
		015.18	Професійна освіта (Технологія виробництва і переробка продуктів сільського господарства)
02	Культура і мистецтво	016	Спеціальна освіта
		023	Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація
		024	Хореографія
03	Гуманітарні науки	025	Музичне мистецтво
		032	Історія та археологія
		035.01	Філологія (українська мова та література)
		035.03	Філологія (слов'янські мови та літератури (переклад включно))

		035.04	Філологія (германські мови та літератури (переклад включно))
		035.05	Філологія (романські мови та літератури (переклад включно))
05	Соціальні та поведінкові науки	051	Економіка
		053	Психологія
06	Журналістика	061	Журналістика
07	Управління та адміністрування	073	Менеджмент
		074	Публічне управління та адміністрування
08	Право	081	Право
09	Біологія	091	Біологія
10	Природничі науки	101	Екологія
		102	Хімія
		103	Науки про Землю
12	Інформаційні технології	121	Інженерія програмного забезпечення
		122	Комп'ютерні науки та інформаційні технології
23	Соціальна робота	231	Соціальна робота

Вперше в університеті з 2016 року здійснюється підготовка магістрів зі спеціальностей Фізична реабілітація та Туризм. У 2016 році ліцензовано підготовку магістрів за спеціальністю 014 Середня освіта (географія), збільшено ліцензований обсяг підготовки магістрів за спеціальністю Психологія. Університет має ліцензію на підготовку до вступу у вищі навчальні заклади громадян України, підвищення кваліфікації за акредитованими напрямками, спеціальностями (100 осіб).

На початок навчального року не акредитованими є спеціальності, які у 2016-2017 н.р. мають здійснювати перший випуск фахівців: за рівнем освіти «Магістр»: 061 Журналістика, 073 Менеджмент, 074 Публічне управління та адміністрування, 121 Інженерія програмного забезпечення. Процедура акредитації даних спеціальностей триває.

Чергова акредитація спеціальностей у 2017 р. буде здійснюватися за рівнями освіти «бакалавр», «магістр» зі спеціальності «Музичне мистецтво» та за рівнем освіти магістр зі спеціальності «Переклад».

Отримано ліцензію для провадження освітньої діяльності на спеціальностях за новим переліком, (відповідно до Постанови КМУ від 29 квітня 2015 р. № 266 «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти»):

рівень вищої освіти «магістр»: Спеціальна освіта, Фізична культура і спорт, Дошкільна освіта, Початкова освіта, Біологія, Середня освіта (біологія), Науки про Землю (географія), Культурологія, Право;

рівень вищої освіти «бакалавр»: Соціологія, Туризм, Фізична культура і спорт, Міжнародні економічні відносини, Фінанси, банківська справа та страхування.

Готуються ліцензійні документи зі спеціальностей Фізична реабілітація, Фармація (РВО «бакалавр») та Готельно-ресторанна справа, Філологія (РВО «магістр».)

Підготовка ліцензійних документів здійснюється відповідно до Ліцензійних вимог, визначених Постановою Кабінету Міністрів України від 30 грудня 2015 р. № 1187 «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти».

Загальний ліцензійний обсяг підготовки фахівців (без врахування нових ліцензійних обсягів) складає 3672 осіб денної (у т.ч. перепідготовка спеціалістів), 2527 заочної (у т.ч. перепідготовка спеціалістів) форми навчання, 100 осіб – підвищення кваліфікації.

ЛІЦЕНЗІЙНИЙ ОБСЯГ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ У ХЕРСОНСЬКОМУ ДЕРЖАВНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ

Форма навчання	Навчальний рік		
	2014-2015	2015-2016	2016-2017
Денна (у т.ч. перепідготовка)	3342	3612	3672
Заочна (у т.ч. перепідготовка)	2115	2467	2527
Підвищення кваліфікації	100	100	100
Підготовка громадян України до вступу у ВНЗ	620	Без визначення ліцензованого обсягу	Без визначення ліцензованого обсягу
Підготовка іноземних громадян до вступу у ВНЗ	200		
Всього	6377	6179	6299

Відповідно до процесу імплементації закону України «Про вищу освіту» (2014) робочими групами університету підготовлені та затверджені у встановленому порядку або внесені зміни та уточнення у такі положення:

Положення про порядок створення та організацію роботи екзаменаційної комісії з атестації здобувачів вищої освіти в ХДУ;

Положення про навчально-методичний відділ;

Положення про навчальний відділ;

Положення про відділ моніторингу якості освіти;

Положення про організацію самостійної роботи студентів у Херсонському державному університеті;

Положення, яким визначено порядок та умови обрання студентами дисциплін за вибором у Херсонському державному університеті;

Положення про навчально-методичний комплекс дисципліни кафедри Херсонського державного університету;

Положення про науково-методичну раду Херсонського державного університету.

Практична реалізація основних положень Закону «Про вищу освіту» обговорюється на засіданнях науково-методичної ради (НМР) університету, яка діє на підставі затвердженого в установленому порядку Положення про науково-методичну раду ХДУ. Постійно на засіданнях НМР розглядаються питання, пов'язані з плануванням освітнього процесу, підготовкою навчально-методичних комплексів дисциплін, результатами різних видів контролю, розповсюдженням педагогічного досвіду, залученням до академічної мобільності викладачів та студентів, рекомендацією до друку навчальних та науково-методичних видань, процесів, пов'язаних з підготовкою та проведенням процедури ліцензування, акредитації, підготовкою до атестації здобувачів вищої освіти, книгозабезпеченістю освітнього процесу, розроблення та застосування внутрішньої системи забезпечення якості освіти тощо. Впродовж 2016 року НМР ХДУ розглянуто та рекомендовано до друку 65 найменувань навчально-методичних матеріалів.

Навчальні та робочі навчальні плани денної та заочної форм навчання всіх рівнів освіти для напрямів підготовки та спеціальностей розроблені з урахуванням вимог єдиної системи обліку трудомісткості навчальної роботи, виробничих практик та державної атестації (1 кредит – 30 годин), відповідно до наказу МОН України від 26.01.2015 № 47 «Про особливості формування навчальних планів на 2015/2016 навчальний рік», листа МОН України від 13.03.2015 № 1/9 – 126 «Щодо особливостей організації освітнього процесу та формування навчальних планів у 2015/2016 навчальному році». Вони мають 3 цикли підготовки – дисципліни соціально-гуманітарної підготовки, дисципліни фундаментальної, природничо-наукової та загальноекономічної підготовки, дисципліни професійної та практичної підготовки. Кожний з циклів містить нормативні навчальні дисципліни та вибіркові навчальні дисципліни (у т.ч. професійно-орієнтовані дисципліни та дисципліни вільного вибору, які студент може обирати з інших спеціальностей). Навчально-науково-практичний обсяг роботи для отримання освітньо-кваліфікаційних рівнів/ступенів вищої освіти складає: «бакалавр» – 240 кредитів, «спеціаліст» – 60 кредитів, «магістр» – до 120 кредитів. За всіма напрямками підготовки, спеціальностями розроблено структурно-логічні схеми. Навчальні та робочі плани розглядаються та затверджуються на засіданні ученої ради університету.

У зв'язку з проходженням у 2016 році ліцензування освітньої діяльності з метою започаткування нових спеціальностей, рівнів освіти або збільшення ліцензованого обсягу для окремих спеціальностей за новим переліком було розроблено освітні програми та навчальні плани (15). У процесі розробки знаходяться ще 2.

У зв'язку із підготовкою в ХДУ іноземних громадян для напрямів підготовки спеціальностей, на яких навчаються іноземці, розроблено навчальні та робочі навчальні плани з урахуванням положень наказу Міністерства освіти і науки України від 18.08.2016 № 997 щодо обов'язковості навчання іноземних студентів державною мовою України.

Окремою складовою роботи з іноземними студентами є здійснення заходів щодо підготовки замовлень, проведення процедури визнання освітніх документів, виданих навчальними закладами інших держав, та сприяння в оформленні документів для проставлення апостилю іноземним випускникам університету. У 2016 році отримано 31 свідоцтво про визнання освітніх документів, підготовлено 31 справу для проставлення апостилю, ведеться підготовка 38 пакетів документів іноземних студентів, які навчаються на 1 – 4 курсах для здійснення процедури визнання освітніх документів іноземних держав.

Розклад навчальних занять, затверджений у встановленому порядку, відображає зміст робочого навчального плану, розміщується на стендах факультетів та сайті університету.

Значна увага в університеті приділяється індивідуалізації навчального процесу та посиленню ролі самостійної роботи, яка здійснюється відповідно до Положення про організацію самостійної роботи студентів у Херсонському державному університеті. Навчальний час, відведений для самостійної роботи студента, регламентується робочим навчальним планом і становить не менше 1/3 та не більше 2/3 загального обсягу навчального часу студента, відведеного для вивчення дисципліни. До видів самостійної роботи студентів відносяться: самостійна робота, пов'язана з вивченням навчальних дисциплін; з виконанням індивідуальних завдань; з виконанням науково-дослідних завдань (у тому числі курсових та дипломних робіт (дипломних проектів)).

Самостійна робота забезпечена навчально-методичними засобами, необхідними для вивчення конкретної навчальної дисципліни чи окремої теми: підручниками, навчальними та методичними посібниками, конспектами лекцій, навчально-лабораторним обладнанням, електронно-обчислювальною технікою тощо.

Під час організації самостійної роботи студентів з використанням складного обладнання чи устаткування, складних систем доступу до інформації (наприклад, комп'ютерних баз даних, систем автоматизованого проектування тощо) передбачена можливість отримання необхідної консультації або допомоги з боку фахівця, у тому числі й дистанційно.

За звітний період в університеті до практичної підготовки майбутніх фахівців і до участі в атестації здобувачів вищої освіти активно залучаються представники роботодавців. Захист дипломних робіт на підприємствах, в установах здійснюється на таких напрямках підготовки і спеціальностях, як: Журналістика; Правознавство; Менеджмент.

У перспективі планується розширення даної форми роботи на більшості напрямів підготовки і спеціальностей ХДУ.

Одним із сучасних принципів створення зони Європейської вищої освіти є розширення академічної мобільності студентів, викладачів, наукових працівників. ХДУ здійснює академічний обмін із зарубіжними ВНЗ-партнерами на основі укладених угод та з урахуванням інтегрованих навчальних планів.

Питання, пов'язані із забезпеченням академічної мобільності як студентів ХДУ, так і зарубіжних студентів в Херсонському державному університеті,

розглядаються на засіданнях науково-методичних, вчених рад факультетів й університету із залученням органів студентського самоврядування і профспілкової організації. Серед пріоритетних завдань поточного року участь у програмі «Подвійного дипломування» спільно з Поморською академією в м.Слупськ (Польща), стажування студентів, участь у міжнародних освітніх програмах.

Під час вступної кампанії на виконання наказів МОН України від 24.05.2016 № 560 «Про затвердження Порядку прийому для здобуття вищої та професійно-технічної освіти осіб, які проживають на тимчасово окупованій території України», від 19.05.2016 № 537 «Про затвердження Порядку проходження атестації для визнання здобутих кваліфікацій, результатів навчання та періодів навчання в системі вищої освіти, здобутих на тимчасово окупованій території України після 20 лютого 2014 року», від 14.06.2016 № 667 «Про затвердження Переліку уповноважених вищих навчальних закладів» було створено освітній центр «Крим-Україна», за сприяння якого було організовано вступ на 1 курс 4 осіб з АР Крим та 3 особи проходили процедуру атестації.

Важливою складовою підготовки сучасних фахівців є володіння іноземними мовами. Тому в Херсонському державному університеті студенти всіх напрямів підготовки і спеціальностей можуть обрати серед дисциплін «за вільним вибором студента» одну або декілька мов для опанування: англійську; німецьку; французьку; іспанську; польську; турецьку.

Для забезпечення якості мовної підготовки в університеті функціонує загальноуніверситетська кафедра мовної освіти, в рамках якої здійснюється викладання ділової української та ділової іноземної мови на нефілологічних напрямках підготовки і спеціальностях. Це дає змогу підготувати фахівця, який здатен опанувати майбутню професію з урахуванням фахової специфіки як вітчизняної, так і світової практики, і загалом розширює його професійні можливості.

На сайтах всіх кафедр за допомогою проекту «Херсонський віртуальний університет» розміщені методичні матеріали, що забезпечують навчальний процес: робочі програми, методичні рекомендації, завдання для контролю якості освіти тощо.

Серед перспектив діяльності можна назвати: проведення процедури ліцензування з метою розширення освітньої діяльності, проведення первинної та чергової акредитації, розробка нових освітніх (освітньо-професійних та освітньо-наукових) програм, отримання документів (ліцензії та сертифікатів про акредитацію) за новим переліком спеціальностей.

3.2. Організація освітнього процесу

Освітній процес в університеті регламентується як загальнодержавними нормами, визначеними Законом України «Про вищу освіту», законодавчими актами, наказами МОН України, так і розробленими в університеті Положеннями, рішеннями вченої ради ХДУ, відповідними наказами та розпорядженнями по університету, щорічним Регламентом роботи.

З метою подальшої імплементації положень Закону України «Про вищу освіту» в університеті особливу увагу було приділено організації вільного вибору студентами навчальних дисциплін: за пропозиціями факультетів створено каталог елективних (вибіркових) дисциплін та розміщено їх презентації на сайті університету. За результатами проведеного електронного голосування, в якому взяли участь 586 студентів, із запропонованих 30 дисциплін обрано – 15.

Важливою складовою реалізації положень Закону України «Про вищу освіту» є розширення академічної мобільності студентів, зрозумілість і прозорість документів про вищу освіту. З цією метою та на виконання відповідних наказів МОН України в університеті третій рік студенти отримують дипломи та додатки до них європейського зразка з перекладом на англійську мову. А з цього року двомовний запис (українською та англійською мовами) містить й академічна довідка.

Впродовж 2016 року за дорученням МОН України університет замовляв та здійснював видачу документів про вищу освіту державного зразка випускникам навчальних закладів АР Крим, які завершили навчання у 2014 році. Всього було реалізовано 17 звернень.

Одним з чинників підвищення якості освітнього процесу є керування здійснення освітніх послуг. Критеріями якості освітнього процесу в університеті виступають: наявність затверджених у встановленому порядку варіативних складових стандартів освіти, навчальних планів, графіків навчального процесу, робочих навчальних програм з дисциплін; відповідність змісту навчальних планів і робочих навчальних програм вимогам програм якості та стандартам; відповідність розкладу занять логіці викладання кожної дисципліни; комплектність і достатність методичного забезпечення викладання дисциплін (методичні вказівки, конспекти, настанови щодо виконання лабораторних робіт тощо), достатність, регулярність і рівень організації поточного контролю (контроль якості знань студентів, їх оцінка якості навчального процесу), оперативність прийняття і реалізації коригуючих засобів.

Все це не могло не позначитися, зокрема, на якості знань випускників. Так, у 2016 році (у порівнянні з 2015 роком) кількість студентів денної форми навчання, які отримали диплом з відзнакою, зростає:

СВО «бакалавр» – на 0,8% (1,8% → 2,4%);

ОКР «спеціаліст» – на 1,5% (8,2% → 9,7%)

СВО «магістр» – на 0,9% (16,7% → 17,6%);

Випуск фахівців з вищою освітою

Отримали дипломи	Денна форма навчання	
	2014-2015 н.р.	2015-2016 н.р.
Бакалаврів	804	1030
Спеціалістів	424	297
Магістрів	263	176

	Заочна форма навчання	
	2014-2015 н.р.	2015-2016 н.р.
Бакалаврів	706	511
Спеціалістів	258	193
Магістрів	138	136

Кількість випускників, які отримали диплом з відзнакою

Отримали дипломи	Денна форма навчання	
	2014-2015 н.р.	2015-2016 н.р.
Бакалаврів	15	25
Спеціалістів	35	29
Магістрів	44	31
	Заочна форма навчання	
	2014-2015 н.р.	2015-2016 н.р.
Бакалаврів	16	6
Спеціалістів	23	27
Магістрів	18	18

3.3. Практична підготовка студентів

Організація практичної підготовки здійснюється відповідно до чинного законодавства, методичних рекомендацій МОН України та на основі «Положення про порядок проведення практики студентів у Херсонському державному університеті». Заходи, пов'язані з організацією практики, визначаються наказом ректора університету. Перелік усіх видів практик для кожного напрямку підготовки і спеціальності, їх тривалість і терміни проведення визначаються навчальними та навчальними робочими планами відповідно до стандартів освіти.

Зміст і послідовність практик визначається наскрізною програмою, на основі якої щорічно розробляються та затверджуються робочі програми відповідних видів практики. За результатами практики студент звітується у комісії, призначеній розпорядженням проректора з навчальної і науково-педагогічної роботи. Звітні матеріали з практики зберігаються на кафедрах.

Практична підготовка студентів університету проводиться на базах практики, які забезпечують виконання програми для відповідних рівнів вищої освіти, або в структурному підрозділі університету (наприклад, частка студентів юридичного факультету проходить практику в юридичній клініці; студенті СВО «магістр» – на випускових кафедрах університету).

З усіма базами практик укладено відповідні угоди. Серед баз практики навчально-виховні (дошкільні, шкільні, позашкільні) заклади м. Херсона, підприємства з різними видами економічної діяльності, державні установи, заклади культури і мистецтва, соціальні служби, медійні компанії, засоби

масової інформації, заклади соціально-побутової сфери, правозахисні установи, екологічні служби, заповідники, спортивні заклади, реабілітаційні служби, професійно-технічні училища тощо.

Для студентів-іноземців бази практики передбачені у відповідному контракті чи договорі щодо підготовки фахівців і можуть бути розташовані як на території країн-замовників, так і в межах України. Студенти-іноземці отримують програму практики, індивідуальні завдання, складають звіт у порядку, установленому кафедрою.

Кількісні показники укладених договорів з базами практик

Місце проходження практики	станом на 20 грудня 2016
Кількість договорів:	309
- з освітніми базами	131
- з підприємствами (організаціями)	178

У поточному навчальному році відповідно до графіку навчального процесу ХДУ виробничу практику успішно пройшли студенти 4 курсу (бакалавріат) денної форми навчання та студенти СВО «магістр» (1,5 роки навчання) спеціальностей «Правознавство», «Інженерія програмного забезпечення», «Переклад», «Корекційна освіта».

Підсумки кожного виду практичної підготовки обговорюються на засіданнях кафедри, а загальні підсумки – на науково-методичній раді університету, на вчених радах факультетів не менше одного разу протягом навчального року.

Станом на 23.12.2016 року проведено перевірку баз практик, що знаходяться як у шкільних та позашкільних установах, так і підприємствах непедагогічного спрямування. За результатами перевірки можна зазначити, що на базах практики створено належні умови для проходження практичної підготовки студентів.

3.4. Моніторинг якості освіти

Підвищенню якості освіти сприяє існуюча в Херсонському державному університеті система внутрішнього моніторингу. Ректоратом, факультетами, кафедрами, відповідними відділами і службами регулярно проводиться спостереження, аналіз, оцінювання і коригування основних параметрів і показників технологічних процесів і результатів діяльності структурних підрозділів.

Продовжуючи процес імплементації закону України «Про вищу освіту», відповідно до його статей 16 та 32, а також положень Статуту Херсонського державного університету, у червні 2016 року вченою радою був обговорений проект «Положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти в Херсонському державному університеті». За результатами обговорення, а також згідно з наказом МОН України від 01.06.2016 № 600 щодо розроблення стандартів вищої освіти, «Стандартів і рекомендацій щодо забезпечення

якості», розроблених Європейською асоціацією забезпечення якості вищої освіти, вченою радою затверджені процедури внутрішнього забезпечення якості вищої освіти в університеті.

На рівнях кафедра – деканат – ректорат здійснюється контроль якості знань, умінь і навичок студентів, формами якого виступають нульовий (вхідний), поточний, атестаційний, семестровий контроль, ректорські (деканські) контрольні роботи. Так, з метою виявлення у студентів прогалин у знаннях, необхідних для подальшого засвоєння фахових дисциплін на початку навчання в університеті, та подальшого їх усунення на факультетах проводиться нульовий контроль якості знань студентів, які вступили до Херсонського державного університету. З вересня 2011 р. щороку студенти-першокурсники проходять нульовий контроль з 80-85 спеціальних дисциплін. Аналіз результатів нульового контролю дає змогу індивідуалізувати певні аспекти навчання першокурсників, допомогти їм адаптуватися до академічних вимог університету та прогнозувати рівень зростання якості знань за результатами сесії у порівнянні з попередніми роками.

З метою перевірки рівня якості знань студентів, рівня сформованості, стійкості умінь та навичок, отриманих під час вивчення певної дисципліни, відповідно до регламенту роботи університету та «Положення про порядок проведення ректорських контрольних робіт» у період з 2011 р. серед 2337 студентів були проведені ректорські контрольні роботи зі 166 спеціальних дисциплін. Результати цього виду контролю обговорюються на кафедрах і вчених радах факультетів, науково-методичній раді університету, за рішеннями яких розробляються конкретні пропозиції щодо поліпшення якості навчання студентів в університеті.

Значна увага в університеті приділяється організації та проведенню семестрового контролю. Положеннями про освітній процес, систему оцінювання знань студентів, наказами ректора визначені вимоги до порядку організації та проведення заліково-екзаменаційної сесії, оформлення відповідної документації та ліквідації студентами академічної заборгованості, конкретні заходи щодо контролю за дотриманням вимог чинного законодавства, наказів і рекомендацій МОН України щодо організації та проведення заліково-екзаменаційних сесій та попередження службових зловживань та проявів хабарництва.

Однією з форм зворотного зв'язку у питанні підвищення якості освіти в ХДУ є вивчення думки студентів щодо якості викладання дисциплін, яке здійснюється шляхом анонімного анкетування студентів за допомогою електронної програми «Feedback». За період з лютого 2013 р. по червень 2016 р. свою думку змогли висловити 5748 студентів стосовно педагогічних якостей 329 викладачів (загальний середній бал – 4,4 за п'ятибальною шкалою).

Крім того, керованість якістю не може бути результативною без об'єктивної інформації з боку студентів щодо рівня надання освітніх послуг. За останні роки свою думку з цього питання змогли висловити 1781 студент-випускник, які оцінили роботу університету у цьому аспекті середнім балом 6,99 (за 10-бальною шкалою). Здійснення цих форм зворотного зв'язку повністю відповідає положенням Закону України «Про вищу освіту»,

«Стандартам і рекомендаціям» Європейської асоціації якості освіти, внутрішній системі забезпечення якості.

З метою проведення і координації роботи щодо поліпшення якості навчання студентів в університеті функціонує відділ моніторингу якості освіти, незалежна експертна комісія по проведенню контрольних зрізів знань, вибіркового ректорських контрольних робіт. Спільна робота відділу, комісії та кафедр в цьому напрямі дозволяє розробляти рекомендації щодо систематичного, об'єктивного, достатнього за обсягом і оптимального за часом здійснення принципу зворотного зв'язку в процесі навчання.

У зв'язку із входженням України до європейського освітнього простору, відповідно до рекомендацій європейської асоціації якості освіти, з метою якісного управління освітнім процесом однією із широко впроваджуваних в університеті форм моніторингу навчальних досягнень студентів є тестування. Сьогодні викладачі університету працюють над створенням та вдосконаленням тестів для вхідного, поточного, підсумкового контролю рівня підготовленості студентів, ступеня сформованості у них компетенцій, рівня професійної направленості. Для цього кафедрами університету розробляються специфікації тестів за дисциплінами, створюються завдання в тестовій формі, проводиться внутрішня кафедральна експертиза цих тестових завдань; після корекції і апробації результати підлягають статистичній обробці, прораховується їх надійність і валідність. З метою підвищення якості тестових завдань вони декілька років застосовуються в експериментальному режимі.

На базі університетської локальної інформаційно-аналітичної програми створено систему електронного деканату, яка дозволяє, окрім друку готових заліково-екзаменаційних відомостей, збереження інформації щодо навчальних планів, навчальних досягнень студентів за багато років, автоматично отримувати результат щодо рейтингового (академічного) місця студента в групі, на курсі, факультеті або з певної дисципліни. Академічний рейтинг студентів оприлюднюється після кожної заліково-екзаменаційної сесії, що теж відповідає положенням Закону України «Про вищу освіту».

Динаміка показника успішності за останні три роки наведена в таблицях

Абсолютна успішність за осінніми семестрами, %

Форма навчання	Навчальний рік		
	2013-2014	2014-2015	2015-2016
Денна	98,8	98,5	99,1
Заочна	98,4	98,1	98,8

Абсолютна успішність за весняними семестрами, %

Форма навчання	Навчальний рік		
	2013-2014	2014-2015	2015-2016
Денна	98,7	98,4	98,8
Заочна	98,7	98,8	99

Динаміка показника якості за останні три роки наведена в таблицях

Якісна успішність за осінніми семестрами, %

Форма навчання	Навчальний рік		
	2013-2014	2014-2015	2015-2016
Денна	31,7	34,3	36,4
Заочна	23,7	24,8	22,6

Якісна успішність за весняними семестрами, %

Форма навчання	Навчальний рік		
	2013-2014	2014-2015	2015-2016
Денна	35,5	38,9	36,9
Заочна	24,5	25,1	31,5

4. КАДРОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ

В Херсонському державному університеті кадрова робота спрямована на підвищення професійного та наукового рівня викладачів, формування висококваліфікованого кадрового потенціалу, додержання оптимальних вікових пропорцій.

Протягом звітнього періоду кількість штатних науково-педагогічних працівників зменшилась на 6 осіб. Станом на 20.12.2016 в Херсонському державному університеті працює 501 науково-педагогічний працівник. За звітний період кількість штатних докторів наук, професорів збільшилася на 4 особи, кандидатів наук, доцентів – на 14 осіб. Майже усі викладачі, які були направлені в докторантуру або захистили докторські дисертації, є співробітниками університету.

В університеті навчальний процес забезпечують 574 науково-педагогічних працівників, з них 501 – за основним місцем роботи. До викладацької роботи на умовах сумісництва залучаються доктори наук, професори, кандидати наук, доценти. Так, з 73 науково-педагогічних працівників, які працюють за сумісництвом – 12 докторів наук, професорів та 18 кандидатів наук, доцентів.

Викладачів з науковим ступенем: 373 особи – штатні працівники, у їх складі 53 докторів наук, професорів; 320 кандидатів наук, доцентів або старших наукових співробітників.

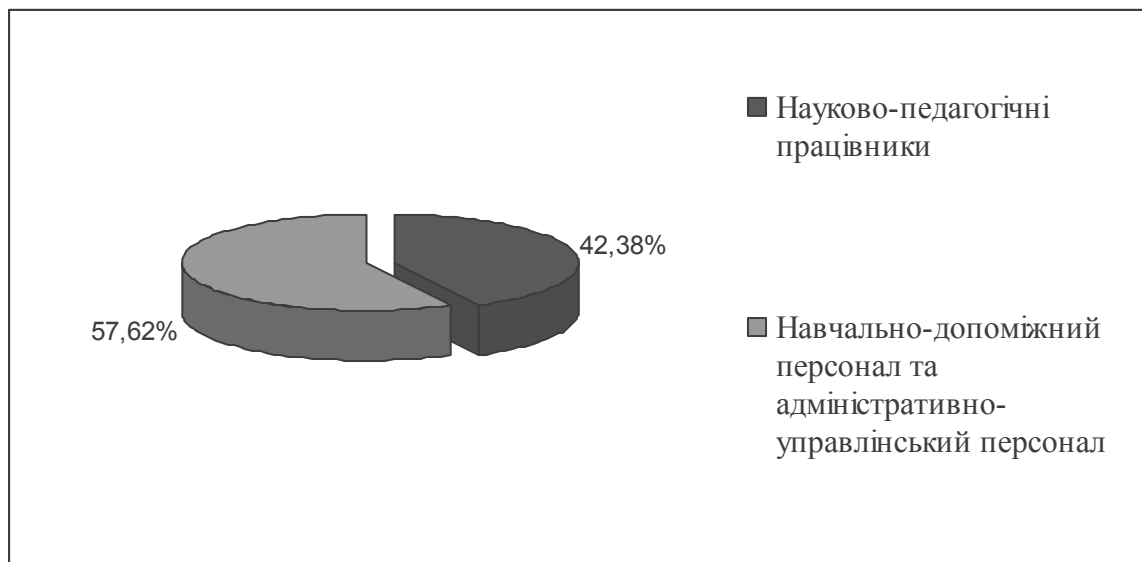

Рис.1. Кадровий склад університету станом на 20.12.2016 рік

У складі науково-педагогічних працівників 34 співробітники мають почесні звання «Заслужений», «Народний»:

- «Заслужений працівник освіти України» – 9 працівників;
- «Заслужений працівник народної освіти України» – 1 працівник;
- «Заслужений діяч науки і техніки» – 2 працівники;
- «Заслужений діяч мистецтв України» – 1 працівник;
- «Заслужений юрист України» – 2 працівники;

- «Заслужений художник України» – 1 працівник;
- «Заслужений тренер УРСР» – 1 працівник;
- «Заслужений працівник культури УРСР» – 1 працівник;
- «Заслужений працівник культури» – 7 працівників;
- «Заслужений вчитель України» – 1 працівник;
- «Заслужений артист України» – 3 працівники;
- «Народний художник України» – 1 працівник;
- «Народний артист України» – 1 працівник.

Почесне звання «Майстер спорту СРСР» має 1 працівник, почесні звання «Майстер спорту України» мають 5 працівників, «Майстер спорту України міжнародного класу» – 1 працівник.

Нагрудними знаками нагороджено: Орденом княгині Ольги III ступеня – 2 працівники; Знаком «Ушинський К.Д.» – 4 працівники; Знаком «Софія Русова» – 2 працівники; Знаком «За наукові досягнення» – 5 працівників; Знаком «Василь Сухомлинський» – 3 працівники.

У 2016 році нагороджено «Орденом княгині Ольги» III ступеня Петухову Л.Є., декана факультету дошкільної та початкової освіти (Наказ № 670/2015 від 01.12.2015).

Присвоєно почесне звання «Заслужений працівник освіти України» Тюхтенко Н.А., проректору з навчальної та науково-педагогічної роботи (Наказ № 427/2016 від 01.10.2016).

Було обрано членом-кореспондентом Національної академії педагогічних наук України Співаковського О.В., професора кафедри інформатики, програмної інженерії та економічної кібернетики (Постанова Загальних зборів НАПН України № 1-1/2-9 від 21.10.2016).

Кадровий склад університету

№	Штатні науково-педагогічні, наукові працівники та працівники	Звітний період
		2016 рік (станом на 20.12.2016 р.)
1.	Науково-педагогічні працівники	501
2.	Доктори наук, професори (в т.ч.)	53
3.	Кандидати наук, доценти (в т.ч.)	320
4.	Навчально-допоміжний персонал та адміністративно-управлінський персонал	681
	Усього	1182

У звітному періоді вдалося успішно протидіяти тенденції старіння науково-педагогічних кадрів. Середній вік штатних науково-педагогічних працівників – 42 роки. Порівняно з минулими роками зросла кількість викладачів до 30 років та збільшилась чисельність у діапазоні 28-38 років. Омолодження науково-педагогічного складу університету, в першу чергу, відбувається за рахунок випускників університету, а також випускників аспірантури, які успішно захищають кандидатські дисертації.

Керівний склад університету укомплектовано у відповідності зі штатними нормативами, затвердженими Міністерством освіти і науки України. Вимоги до професійного і кваліфікаційного рівнів професорсько-викладацького складу та претендентів на вакантні посади наведені у відповідних посадових інструкціях.

Кількість кафедр, які очолюють доктори наук, професори

№	Кафедри	Кількість кафедр
		2016 рік (станом на 20.12.2016 р.)
1.	Всього кафедр у ВНЗ	52
2.	Очолюють доктори наук, професори	18

Прийом на роботу науково-педагогічних працівників університету здійснюється за конкурсом відповідно до вимог Закону України «Про вищу освіту», Кодексу законів про працю, чинного законодавства України. Трудові відносини з науково-педагогічними працівниками складаються шляхом укладення строкових трудових договорів і контрактів.

Науково-педагогічні та педагогічні працівники університету своєчасно забезпечуються всіма передбаченими законодавством України та колективним договором пільгами і виплатами.

Прийом на роботу співробітників університету здійснюється у суворій відповідності до вимог КЗпП України. У кожному структурному підрозділі університету для співробітників створено необхідні умови праці на робочих місцях відповідно до Закону України «Про охорону праці» від 14.10.1992 року та інших нормативно-правових актів з охорони праці. Всі співробітники ознайомлені під підпис зі своїми посадовими обов'язками.

При прийомі на роботу кожний співробітник дає письмову згоду на обробку своїх персональних даних відповідно до вимог Закону України «Про захист персональних даних» від 01.06.2010 року. Кожен співробітник університету, допущений до роботи з персональними даними, ознайомлений під підпис з адміністративною та кримінальною відповідальністю за порушення вимог цього Закону.

Вся робота, що проводиться з працівниками всіх категорій, дозволяє успішно вирішувати завдання, що постають перед університетом. Кадровий потенціал викладачів університету в значній мірі задовольняє потреби навчального процесу і здійснює його на рівні державних вимог.

4.1. Підготовка науково-педагогічних кадрів в аспірантурі та докторантурі

Докторантура при Херсонському державному університету налічує 6 наукових спеціальностей, на яких навчається 8 докторантів (з яких 5 осіб – провідні доценти нашого вищу та 3 особи направлені цільовим призначенням з різних регіонів України). У жовтні 2016 році за рішенням ученої ради

університету відкрито докторантуру зі спеціальності 10.02.04 – германські мови.

У 2016 році захищено 5 докторських дисертацій: Волкова С. В. (10.02.04 – германські мови), Лимаренко Л. І. (13.00.04 – теорія та методика професійної освіти), Сотула О. С. (12.00.08 – кримінальне право та кримінологія; кримінально-виконавче право), Нагрибельна І. А. (13.00.02 – теорія та методика навчання (українська мова)), Гирич З. І. (13.00.02 – теорія та методика навчання (російська мова)), з яких 4 молодих вчених закінчили цільову докторантуру ХДУ та інших вишів системи Міністерства освіти і науки України, куди університет направив їх на навчання.

Аспірантура ХДУ – це розвинена структура підготовки науково-педагогічних кадрів: ведеться підготовка з 10 галузей наук, зокрема юридичних, педагогічних, філологічних, біологічних, історичних, економічних, хімічних, психологічних, фізико-математичних, географічних, та за 32 науковими спеціальностями, за якими навчається 110 аспірантів, з яких 96 – на бюджетній формі навчання та 14 – на контрактній формі навчання.

Загальний контингент аспірантури та докторантури ХДУ складає 118 осіб.

До докторантури університету у 2016 році вступила 1 особа за спеціальністю 011 Науки про освіту. Загальний прийом до аспірантури в 2016 році становить 36 осіб за 11 спеціальностями, з яких 23 особи вступило на навчання на денну форму навчання та 13 – на заочну та вечірню форми навчання. Позитивною тенденцією цього набору є збільшення кількості випускників контрактної форми навчання вступників – 7 осіб на спеціальності «Право», «Економіка», «Історія», «Психологія» та «Філологія».

Випуск аспірантури 2016 року становить 13 осіб (5 очної форми та 8 заочної форми навчання), з яких 3 особи подали дисертації до захисту у спеціалізовані вчені ради та 4 особи пройшли передзахист на відповідних кафедрах. Ефективність підготовки в аспірантурі цього року складає 54%, що нижче на 10% за попередній рік.

У 2016 році в аспірантурі ліцензовано (відповідно до нових ліцензійних умов) 11 наукових спеціальностей:

<i>Галузь знань</i>	<i>Наукова спеціальність</i>
01 Освіта	011 Науки про освіту
01 Освіта	014 Середня освіта (за предметними спеціалізаціями)
01 Освіта	015 Професійна освіта
03 Гуманітарні науки	032 Історія та археологія
03 Гуманітарні науки	035 Філологія
05 Соціальні та поведінкові науки	051 Економіка
05 Соціальні та поведінкові науки	053 Психологія
08 Право	081 Право
09 Біологія	091 Біологія

10 Природничі науки	103 Науки про Землю
12 Інформаційні технології	121 Інженерія програмного забезпечення

З цього переліку дві спеціальності – 103 Науки про Землю та 121 Інженерія програмного забезпечення – є новими для університету, відкриті вперше, й ядро яких становлять молоді доктори наук, які нещодавно захистили докторські дисертації: Мальчикова Д. С., Пилипенко І. О., Песчаненко В. С.

Для забезпечення кадрових потреб вищу в системі аспірантури та докторантури застосовується практика цільової підготовки докторів та кандидатів наук у наукових установах системи освіти і науки України за науковими напрямками, підготовка з яких не ведеться у ХДУ, а саме: соціальні комунікації, філософські науки, романські та тюркські мови, корекційна психологія, соціальна робота, культурологія тощо.

Найбільш результативною є співпраця з Національним педагогічним університетом імені М. П. Драгоманова, Київським лінгвістичним університетом, Харківським національним університетом імені В. Н. Каразіна, також з науковими установами Національної Академії наук України, Національної академії педагогічних наук України.

Загалом за 2016 рік динаміка захистів дисертацій вища, ніж попереднього року: захищено 5 докторських дисертацій, 20 кандидатських дисертацій (попереднього року – 15), з яких 4 – достроково. Серед наукових керівників, аспіранти яких захистилися достроково, є безумовні лідери: д.психол.н., професор Блинова О.Є. (за останні 2 роки відбулися 3 дострокові захисти її аспірантів) д.п.н., професор Шарко В.Д. (2 аспіранти) та д.філол.н., професор Ніконова В.Г. (2 аспіранти). Також висока якість та динаміка захистів кандидатських дисертацій наявна в докторів наук, професорів Белехової Л.І., Слюсаренко Н.В., Барбіної Є.С.

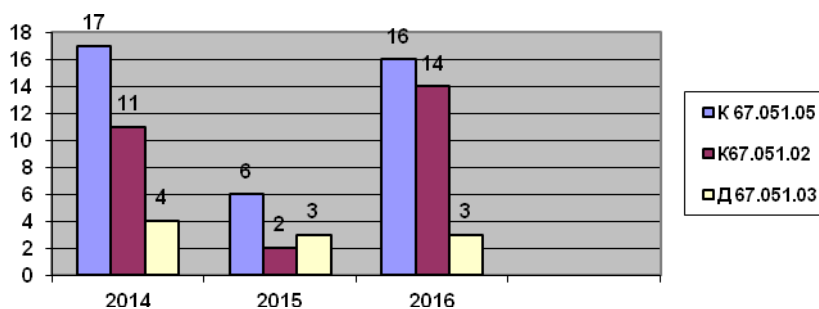
З метою підвищення ефективності роботи аспірантури і докторантури та поліпшення якості підготовки молодих науковців до наукового керівництва дисертаційними дослідженнями залучені висококваліфіковані науково-педагогічні кадри – 30 штатних докторів наук, професорів, 15 кандидатів наук, доцентів та 6 докторів наук, професорів з різних регіонів України.

В університеті сформовані та плідно працюють наукові школи професорів Бойка М.Ф., Пентилюк М.І., Шарко В.Д., Стратонова В.М., Барбіної Є.С., Белехової Л.І., Федяєвої В.Л., Андрєєва В.М., Блинової О.Є.

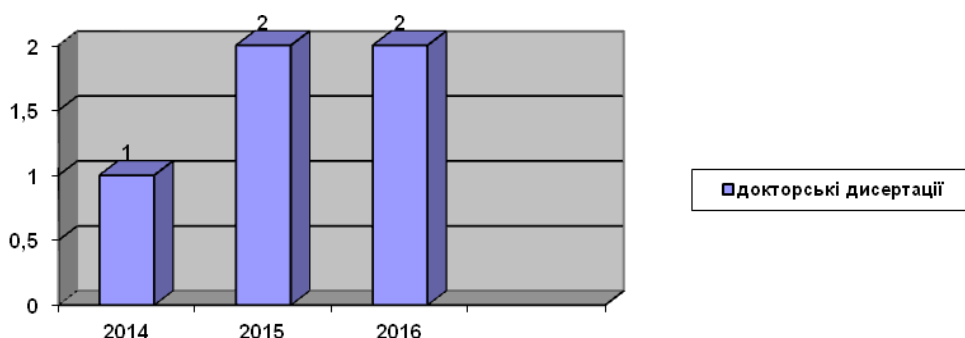
Атестацію наукових і науково-педагогічних кадрів у 2016 році в університеті успішно проводили 3 спеціалізовані вчені ради за 2 галузями наук із 6 наукових спеціальностей (2 спеціальності на здобуття наукового ступеня доктора наук, 5 спеціальностей на здобуття наукового ступеня кандидата наук).

У 2016 році у спеціалізованих учених радах відбулося 33 захисти на здобуття наукового ступеня кандидата наук.

Захищені кандидатські дисертації у спеціалізованих учених радах (2014–2016 рр.)

Захист докторських дисертацій у спеціалізованій ученій раді Д 67.051.03

У спеціалізованій ученій раді Д 67.051.03 у 2016 році відбулося 2 захисти докторських дисертацій: 1 – 13.00.02 з теорії та методики навчання (українська мова) – Нагрибельна І.А. та 1 – з теорії та методики навчання (російська мова) – Гирич З.І.

Також захищено 3 кандидатські дисертації: 2 – з теорії та методики навчання (українська мова) – Вербещук С.В., Федорова О.А., 1 – з теорії та методики навчання (російська мова) – Турсиду Н.Ю.

У 2016 році у спеціалізованій ученій раді К 67.051.02 проведено захист 14 кандидатських дисертацій, із них 2 – зі спеціальності 13.00.02 – теорія та методика навчання (математика): Доброштан О.О., Гаран М. С. та 12 – зі спеціальності 13.00.04 – теорія і методика професійної освіти: Черненко Н.І., Гаврилук Г.М., Швець Т. А., Ляшенко У.І., Рябова Ю. М., Герасимчук Т. В., Шовкун В.В., Перевознюк Н.М., Сєдов В.Є., Вінник Т. О., Барсук С.Л., Вінник М.О.

У 2016 році у спеціалізованій ученій раді К 67.051.05 відбувся захист 16 кандидатських дисертацій. Зокрема, 9 – зі спеціальності 10.02.04 – германські мови: наступних здобувачів: Білик О.І., Свинцова І. О., Навроцька І.М., Щербицька В.В., Сокирська О.С., Степанюк М.П., Суворова Т.М., Олімська А.К., Лапиніна О.Л.; 7 – зі спеціальності 10.02.16 – перекладознавство: Голубенко Н.І., Бухольц Н.А., Баклан І.М., Раті А.О., Струк І.В., Коваленко А.О., Василенко Г.В.

Основними перспективними та пріоритетними напрямками розвитку системи підготовки науково-педагогічних кадрів в аспірантурі та докторантурі Херсонського державного університету є:

- збільшення обсягів прийому до аспірантури та докторантури на контрактну форму навчання;

- розширення ліцензійного обсягу для здійснення підготовки наукових кадрів за III рівнем вищої освіти з пріоритетних наукових напрямів, що у свою чергу потребує, по-перше, відкриття нових наукових спеціальностей в докторантурі (081 Право) та аспірантурі (Соціологія) та, по-друге, ліцензування вже наявних наукових спеціальностей, за якими здійснюється підготовка науковців за старими шифрами (03.00.21 Екологія, 24.00.02 Фізичне виховання та спорт).

4.2. Підвищення кваліфікації професорсько-викладацького складу

Основною формою підвищення кваліфікації в 2016 році було стажування (на підставі договорів) у вищих навчальних закладах, наукових і науково-дослідних установах України та за кордоном за відповідними напрямками підготовки.

Підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників відбувається згідно з укладеними договорами між освітніми закладами. Зокрема, у 2016 році ХДУ підписав договори з 10-ма установами:

- Східноєвропейським національним університетом імені Лесі Українки;
- Інститутом держави і права імені В. М. Корецького;
- Одеським національним економічним університетом;
- Національною металургійною академією;
- Глухівським національним педагогічним університетом імені Олександра Довженка;
- Тернопільським національним педагогічним університетом імені В. Гнатюка;
- Новокаховським політехнічним коледжем Одеського національного політехнічного університету;
- Одеським державним університетом внутрішніх справ;
- Херсонським політехнічним коледжем Одеського національного політехнічного університету;
- Харківським торговельно-економічним інститутом Київського національного торговельно-економічного університету.

Усього ХДУ має 50 договорів про співпрацю між установами, із них 3 – пролонговано в 2016 році.

Результати підвищення кваліфікації педагогічних працівників враховуються під час атестації, укладання контрактів і проходження конкурсу на заміщення посад професорсько-викладацького складу.

У 2016 році зі 113 науково-педагогічних працівників 111 (84,7%) – пройшли стажування на базі ВНЗ і лише 2 (1,5%) – у наукових установах України.

Підвищення кваліфікації викладачів університету

<i>Рік</i>	<i>2014</i>	<i>2015</i>	<i>2016</i>
Кількість викладачів, які підвищили кваліфікацію в Україні	120	81	113
Кількість викладачів, які підвищили кваліфікацію за кордоном	5	8	18
<i>Форми підвищення кваліфікації</i>			
Стажування	120	89	99
Довгострокове стажування	5	2	2
Курси підвищення кваліфікації	28	4	10
Короткострокове підвищення кваліфікації (семінари-тренінги, семінари-практикуми тощо)	5	2	2
<i>Усього</i>	<i>163</i>	<i>97</i>	<i>131</i>

ХДУ тісно співпрацює з питань наукового стажування із закордонними ВНЗ-партнерами.

Зокрема, у 2016 році за різними програмами підвищення кваліфікації пройшли стажування 18 викладачів університету.

Стажування викладачів університету за кордоном

<i>Прізвище, ім'я, по батькові</i>	<i>Тема стажування</i>	<i>Термін стажування</i>	<i>База стажування</i>	<i>Країна</i>
Цюпак І.С.	«Інтеграція сучасних освітніх систем України та Білорусії в сучасному просторі дошкільної освіти»	01 – 31 березня	Барановицький державний університет (м. Барановичи)	Білорусь
Ільїнська Н.І.	«Еразмус +»	10 – 20 березня	Альпен-Адрія університет (м. Клагенфурт)	Австрія
Лаврикова О.В.	«Створення центрів компетенцій з розвитку круїзного туризму у Чорноморському регіоні»	01 – 09 квітня	Європейська академія прикладних досліджень (м. Больцано)	Італія
Василевська Я.В.	«Створення центрів компетенцій з розвитку круїзного туризму у Чорноморському регіоні»	01 – 09 квітня	Європейська академія прикладних досліджень (м. Больцано)	Італія

Шарко В.В.	«Створення центрів компетенцій з розвитку круїзного туризму у Чорноморському регіоні»	01 – 09 квітня	Європейська академія прикладних досліджень (м. Больцано)	Італія
Горшкова А.І.	«Створення центрів компетенцій з розвитку круїзного туризму у Чорноморському регіоні»	01 – 09 квітня	Європейська академія прикладних досліджень (м. Больцано)	Італія
Бистрова Ю.О.	«Instrumenty wsparcia mobilności naukowców w perspektywie finansowej Unii Europejskiej 2014-2020»	11 – 19 квітня	Вища школа інформатики та прикладних мистецтв (м. Лодзь)	Польща
Лось О.М.	«Психологічний супровід дитини: змістовий аналіз дошкільної освіти України та Польщі»	20 квітня – 20 травня	Поморська академія (м. Слупськ)	Польща
Анісімова О.Е.	«Інтеграція сучасних освітніх систем України та Польщі в контексті Ф.Фребеля»	20 квітня – 20 травня	Поморська академія (м. Слупськ)	Польща
Юрчук Ю.Ю.	«Методична система підготовки майбутнього вчителя початкових класів в умовах трисуб'єктної дидактики»	20 квітня – 20 травня	Поморська академія (м. Слупськ)	Польща
Вінник Т.О.	«Культурологічна підготовка майбутніх учителів початкової школи в системі навчально-виховної роботи університету»	20 квітня – 20 травня	Поморська академія (м. Слупськ)	Польща

Волкова С.В.	«Публікаційна та проектна діяльність в країнах Євросоюзу: від теорії до практики»	03 – 10 липня	Інститут післядипломної освіти (м. Прага)	Чехія
Акішина М.О.	«Методологічні засади фахової підготовки перекладача і викладача іноземних мов (англійська філологія)»	15 – 27 липня	Міжнародний університет Шиллера (м. Гайдельберг)	Німеччина
Тюхтенко Н.А.	«Збалансованість економіко-правових процесів у суспільстві і бізнес-середовищі в умовах глобалізації»	24 вересня – 01 жовтня	Варненський економічний університет (м. Варна)	Болгарія
Казакова Т.С.	«Збалансованість економіко-правових процесів у суспільстві і бізнес-середовищі в умовах глобалізації»	24 вересня – 01 жовтня	Варненський економічний університет (м. Варна)	Болгарія
Олексенко С.В.	«Збалансованість економіко-правових процесів у суспільстві і бізнес-середовищі в умовах глобалізації»	24 вересня – 01 жовтня	Варненський економічний університет (м. Варна)	Болгарія
Гончаренко Т.Л.	«Публікаційна та проектна діяльність в країнах Євросоюзу: від теорії до практики».	21 – 27 листопада	Празький інститут підвищення кваліфікації (м. Прага)	Чехія

Курси підвищення кваліфікації за спеціальністю «Інженерія програмного забезпечення» за напрямом «Дистанційне навчання» пройшли викладачі кафедри технологічної освіти та побутового обслуговування доц. Карташова С. А., доц. Шкворець О. В., доц. Храпко Т. А.

Курси підвищення кваліфікації «Curso Didactico para Profesores de Espanol como Lengua Extranjera en Ucrania», організовані спілкою іспанців України, пройшли викладачі кафедри романо-германських мови доц.Ткаченко Л. Л., доц. Глушук-Олея Г. І., доц. Гончаренко О. М., ст.викл. Федоров О. В., викл. Бабич Н. О.

Професор загальноуніверситетської кафедри педагогіки, психології й освітнього менеджменту Слюсаренко Н. В. узяла участь у діяльності Міжнародної освітньої програми підвищення кваліфікації державних службовців у сфері європейської інтеграції та державного управління (Португалія – Іспанія).

Крім цього, на базі Херсонського державного університету проходять стажування науково-педагогічні працівники і з інших вишів України. Зокрема, протягом 2016 року пройшли стажування 119 осіб (переважна більшість – науково-педагогічні працівники Херсонського національного технічного університету, Херсонської державної морської академії, Миколаївського національного університету імені В.О. Сухомлинського, Чорноморського національного педагогічного університету імені Петра Могили, комунального закладу «Бериславський медичний коледж» Херсонської обласної ради та ін.), з яких 101 викладач університетів і 18 – викладачі коледжів.

На підставі укладених договорів про співпрацю між ХДУ і чотирма коледжами м. Херсона і Херсонської області за стажування до спеціального фонду університету було зараховано 32,466 тис.грн.

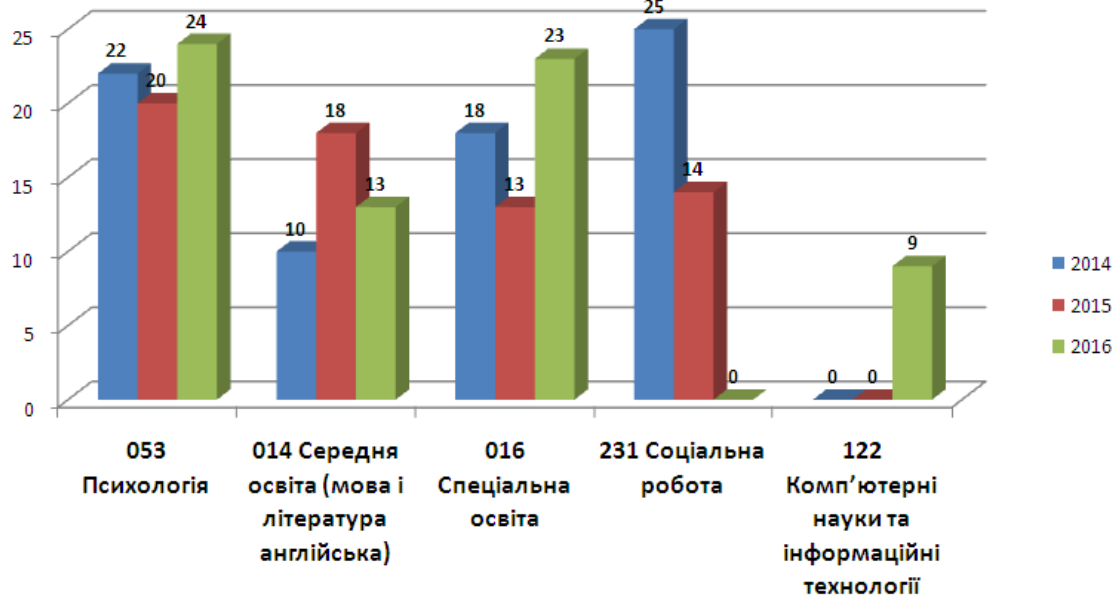
4.3. Перепідготовка та післядипломна освіта

Центр післядипломної освіти надає платні освітні послуги, такі як отримання другої вищої освіти, підвищення кваліфікації, а також проводить різні курси підвищення кваліфікації.

У 2016 році до Центру перепідготовки і підвищення кваліфікації було зараховано 69 слухачів.

№	Кількість зарахованих слухачів	2014 р.	2015 р.	2016 р.
1.	7.03010201 Психологія (053 Психологія)	22	20	24
2.	7.02030302 Мова і література (англійська) (014 Середня освіта (мова і література англійська))	10	17	13
3.	7.01010501 Корекційна освіта (016 Спеціальна освіта)	18	13	23
4.	7.13010201 Соціальна робота (231 Соціальна робота)	25	14	-
5.	122 Комп'ютерні науки та інформаційні технології	-	-	9
	Загальна кількість слухачів	75	64	69

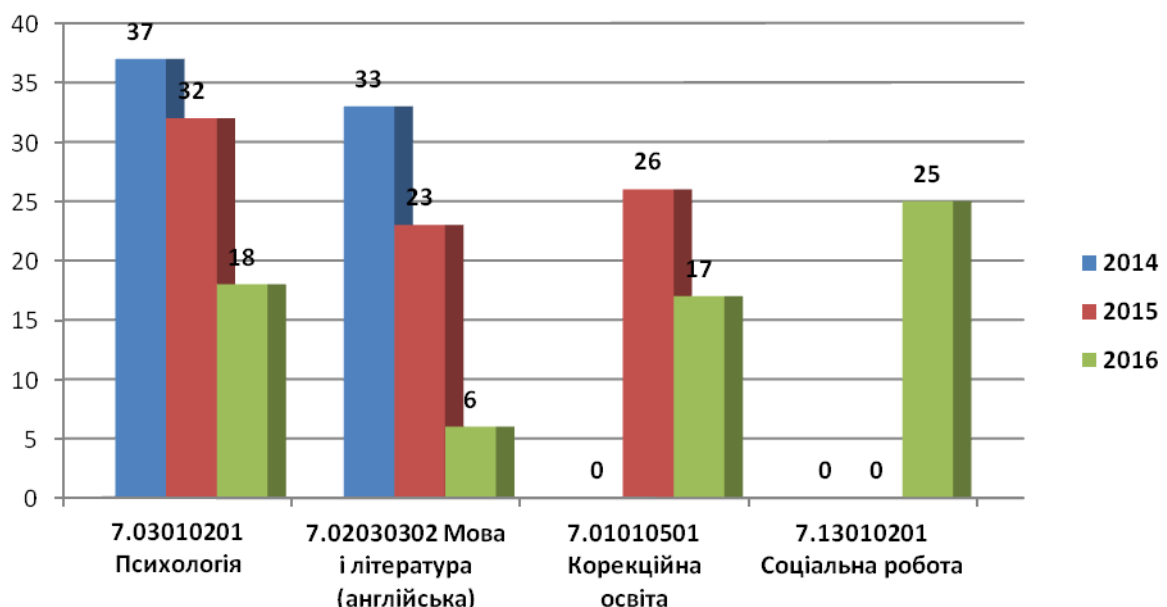
Кількісний склад зарахованих слухачів на ЦППК

У минулому навчальному році диплом про другу вищу освіту отримали 88 осіб. Цього ж року Документ про перепідготовку отримали 66 осіб.

№	Кількість слухачів-випускників	2014 р.	2015 р.	2016 р.
1.	7.03010201 Психологія	37	32	18
2.	7.02030302 Мова і література (англійська)	33	23	6
3.	7.01010501 Корекційна освіта	-	26	17
4.	7.03050101 Економічна теорія	5	7	-
5.	7.13010201 Соціальна робота	-	-	25
	Загальна кількість слухачів	75	88	66

Кількісний склад випускників ЦПО

Також одним з напрямів роботи є підвищення кваліфікації. У 2015 році завдяки активній роботі факультету фізкультури та спорту у Центрі перепідготовки було проведено навчання двох груп підвищення кваліфікації «Фізична культура, спорт, здоров'я людини. Тренер з виду спорту» (61 особа).

Також у 2016 році за ваучерами Державної служби зайнятості стартували курси підвищення кваліфікації для викладачів ВНЗ вікової категорії 45+ зі спеціальності «Інженерія програмного забезпечення» за напрямом «Дистанційне навчання» для підтримки конкурентоспроможності на ринку праці (усього 16 осіб, вартість навчання – 5200 грн. Разом – 83200 грн.)

Також у Центрі було проведено курси підвищення кваліфікації з англійської мови для працівників Управління державної міграційної служби України в Херсонській області **(12 осіб, вартість послуги – 8340 грн.)**.

Перспективними напрямами роботи на 2017 рік є розвиток та збільшення пропозиції щодо проведення курсів підвищення кваліфікації.

На сьогоднішній день ЦПО повністю фінансово ефективний структурний підрозділ. **Рахунок складає 1.073146.26 грн.**

5. НАУКОВО-ДОСЛІДНА ДІЯЛЬНІСТЬ

Динаміка наукового потенціалу ХДУ за 2014-2016 рр.

<i>Показники</i>	<i>Роки</i>		
	<i>2014</i>	<i>2015</i>	<i>2016</i>
Доктори наук	44	48	50
Кандидати наук	306	307	317

Розподіл наукового потенціалу ХДУ між факультетами

<i>Факультети</i>	<i>Доктори наук</i>	<i>Кандидати наук</i>
Біології, географії і екології	7	25
Дошкільної та початкової освіти	2	27
Економіки і менеджменту	3	16
Іноземної філології	9	21
Культури і мистецтв	1	12
Перекладознавства	1	17
Природи, здоров'я людини і туризму	4	32
Психології, історії та соціології	6	37
Технологій та сфери обслуговування	1	16
Фізики, математики та інформатики	6	26
Фізичного виховання та спорту	2	17
Філології та журналістики	2	23
Юридичний	2	11
<i>Загальноуніверситетські кафедри</i>		
Педагогіки, психології й освітнього менеджменту	3	14
Філософії та соціально-гуманітарних наук	-	6
мовної освіти	-	7
Світової літератури та культури імені проф. О. Мішукова	1	9
<i>Відділ з питань інтелектуальної власності</i>	-	1
<i>Усього</i>	<i>50</i>	<i>317</i>

5.1. Високоєфективна наукова, науково-технічна та інноваційна діяльність вищого навчального закладу, в тому числі впровадження результатів його наукових досліджень, міжнародне наукове та науково-технічне співробітництво

У 2016 році науковцями університету відповідно до тематичного плану, затвердженого Міністерством освіти і науки України, виконувалося 5 держбюджетних науково-дослідних робіт, з них 3 – фундаментальні дослідження, 2 – прикладні дослідження та розробки. На фінансування цих робіт із загального фонду державного бюджету протягом року було виділено 908,555 тис. грн.

Фінансування наукових досліджень у ХДУ здійснюється як за бюджетні кошти (загальний фонд), так і за кошти підприємств та організацій – замовників науково-технічної продукції (спеціальний фонд).

**Кількість виконаних науково-дослідних робіт
та обсягів їх фінансування за 2013–2016 рр.**

<i>Категорії робіт</i>	2013		2014		2015		2016	
	<i>к-сть</i>	<i>фінансування, тис. грн.</i>	<i>к-сть</i>	<i>фінансування, тис. грн.</i>	<i>к-сть</i>	<i>фінансування, тис. грн.</i>	<i>к-сть</i>	<i>фінансування, тис. грн.</i>
Науково-дослідні роботи, які виконувались за рахунок коштів загального фонду державного бюджету	5	537,5	5	619,6	5	841,39	5	908,555
Науково-дослідні роботи, які виконувались за рахунок коштів замовників	7	435,5	6	307,88	3	36,4	3	26,6

Госпдоговірні наукові дослідження і розробки

За 2016 рік наукові колективи університету виконали 3 госпдоговірні науково-дослідні роботи.

В університеті працює атестована лабораторія аналітичного контролю (свідоцтво про атестацію № РЧ-048/2013 від 17 червня 2013 року), яка виконує аналіз стічної води, що скидають підприємства м. Херсон у міську комунальну мережу каналізації.

Це дало можливість виконувати госпдоговірну роботу **«Контроль за станом стічних вод Публічного акціонерного товариства «Чаплинський маслосирзавод»** під керівництвом завідувача кафедри загальної та неорганічної хімії к.ф.-м.н., доц. Іванищук С.М.

Відповідно до технічного завдання виконавці НДР здійснювали постійний контроль за якістю стічної води ПАТ «Чаплинський маслосирзавод». Аналітичному контролю підлягали проби стічної води на вміст в них розчинних і нерозчинних речовин. Сезонна динаміка складу стічних вод вивчалася з метою ефективного розв'язання проблеми очищення їх перед подачею в каналізаційну мережу. Одержані результати дозволили аргументовано прогнозувати склад стічних вод ПАТ «Чаплинський маслосирзавод», надали можливість визначати доцільні засоби забезпечення ефективної роботи очисних споруд підприємства.

Під керівництвом д.е.н., доц. Шашкової Н.І. виконувалася госпдоговірна науково-дослідна робота **«Удосконалення управління трудовими ресурсами на ПП «Авто-граф»**, мета якої – узагальнити теоретичні й методичні підходи

щодо процесної організації корпоративного управління діяльністю підприємств сфери послуг та розроблення й обґрунтування збалансованої стратегічної системи розвитку підприємства. Під час виконання науково-дослідної роботи встановлено, що на більшості сервісно-орієнтованих підприємствах процес планування чисельності та складу персоналу має формальний характер та не враховує впливу постійних змін, що відбуваються в бізнес-середовищі. Розроблений методичний підхід щодо вдосконалення управління трудовими ресурсами на підставі впровадження дієвої системи оцінювання кількісних та якісних показників діяльності працівників ПП «Авто-граф» ураховує наявний та прогнозований попит на послуги, що надаються на цьому підприємстві, та дозволяє провести заходи зі стратегічного планування трудових ресурсів та визначити доцільність й обґрунтованість найму, переміщень та інших заходів з управління персоналом на підставі їхніх кількісних та якісних показників оцінки.

Кафедра ботаніки здійснювала надання послуг з виконання науково-дослідної роботи **«Внесення змін до наукового обґрунтування необхідності оголошення ландшафтного заказника місцевого значення «Балка Великі Сірогози»** (науковий керівник д.б.н., проф. Бойко М.Ф.). Метою роботи є розроблення пропозицій та рекомендацій для внесення доповнення до наукового обґрунтування необхідності оголошення ландшафтного заказника місцевого значення «Балка Великі Сірогози» та розділу 6 Положення про цей заказник, в частині режиму його охорони. Відповідно до технічного завдання було проведено польові дослідження ландшафтного заказника; проведено камеральне оброблення результатів польових досліджень. Знайдено нові для території заказника «Балка Нижні Сірогози» види рідкісних рослин: белевалія сарматська (*Bellevalia sarmatica* (Goergi) Woronow), що включена до Червоного списку Херсонської області та залізняк скіфський (*Phlomis scythica* Klokov et Des.-Shost.), який занесено до Європейського Червоного списку. Розроблено та запропоновано нові вимоги до режиму охорони заказника, які будуть сприяти стабільності екологічного стану та підвищення його ролі в охороні рослинного та тваринного світу регіону.

Комерціалізація наукових досліджень та виконання трьох госпдоговірних робіт дало можливість залучити до спецфонду університету у 2016 р. кошти в сумі 26,6 тис. грн.

Протягом 2016 року д.б.н., проф. Мойсієнко І. І. виконував шведсько-український проект (грант) «Як був переможений Схід: на шляху до екологічної історії Євразійських степів» («How the East was Won: Towards an environmental history of the Eurasian Steppe»). Закордонний партнер – Стокгольмський університет (Швеція). Обсяг фінансування 23,17 тис. грн.

5.2. Одержання конкурентоспроможних наукових і науково-прикладних результатів

Різномановною є тематична спрямованість кафедральних наукових досліджень. Протягом звітнього періоду виконувалися 16 ініціативних тем, що

zareestrovani v Ukrain's'komu instituti naukovo-tehnic'noji ekspertizi ta informaciji (UkrINTEI), yakij pracuje v naprjamii prosuvannya innovacijnih rozrobok na ukrain's'komu ta mijnarodnomu tehnologic'nomu rinku za dopomogoju najavnih mehanizmv ta instrumntiv. Reestracija HDR dozvoljae dovesti informaciju щодо виконання різнопланових наукових досліджень у ХДУ до широкого загалу наукового співтовариства, промислових підприємств та потенційних інвесторів.

До зареєстрованих HDR належать:

1. «Лінгводидактична підготовка сучасного вчителя початкової школи» (№ державної реєстрації 0113U007835; керівник – доц. Нагрибельна І.А.).

2. «Проблеми правового регулювання молодіжної політики в Україні» № державної реєстрації 0114U005544; керівник – проф. Стратонов В.М.).

3. «Теоретичні і практичні аспекти процесу формування компетентної особистості учня з вадами психофізичного розвитку в системі корекційної освіти»(№ державної реєстрації 0115U001193; керівник – доц. Яковлева С.Д.).

4. «Актуальні проблеми регіональної еколого-валеологічної освіти» (№ державної реєстрації 0115U001717; керівник – доц. Щербина Т.І.).

5. «Соціально-психологічні технології розвитку особистості» (№ державної реєстрації 0115U001718; керівник – проф. Блинова О.Є.).

6. «Поетика художнього тексту» (№ державної реєстрації 0115U001889; керівник – доц. Демченко А.В.).

7. «Теоретико-методичні засади фізкультурно-оздоровчої роботи з різними групами населення» (№ державної реєстрації 0115U004401; керівник – доц. Маляренко І.В.).

8. «Нові технології в шкільній, вузівській та післядипломній освіті» (№ державної реєстрації 0115U004402; керівник – проф. Шарко В.Д.).

9. «Психологічні ресурси особистості в умовах суспільних трансформацій» (№ державної реєстрації 0116U004734; керівник – доц. Тавровецька Н.І.).

10. «Теоретико-методичні засади формування інформаційної культури майбутніх фахівців в умовах сучасного університету» (№ державної реєстрації 0116U004733; керівник – проф. Шерман М.І.).

11. «Формування та оцінювання соціальних стратегій активізації трудової діяльності персоналу підприємств» (№ державної реєстрації 0116U005125; керівник – доц. Тюхтенко Н.А.).

12. «Стан та удосконалення закладів готельно-ресторанного господарства в курортній зоні Херсонської області за рахунок використання інноваційних технологій» (№ державної реєстрації 0116U005124; керівник – доц. Носова І.О.).

13. «Інтелектуальна історія ХІХ-ХХ ст. та форми її презентації» (№ державної реєстрації 0116U005126; керівник – проф. Андреев В.М.).

14. «Актуальні проблеми регіональної історії» (№ державної реєстрації 0116U005292; керівник – доц. Цибуленко Г.В.).

15. «Український лінгводидактичний дискурс: нормативний аспект» (№ державної реєстрації 0116U006610; керівник – доц. Омельчук С.А.).

16. «Функціонально-прагматичний, когнітивно-дискурсивний, лінгво-культурологічний аспекти дослідження мовно-мовленнєвих одиниць сучасної німецької мови» (№ державної реєстрації 0116U008711; керівник – доц. Солдатова С.М.).

З-поміж 16 ініціативних тем у 2016 році в УкрІНТЕІ зареєстровано 8 тем.

5.3. Захист прав інтелектуальної власності та результати наукової та науково-технічної діяльності, отримані за рахунок коштів державного бюджету

У 2016 р. певна увага приділялась питанням захисту інтелектуальної власності: здійснювалася підтримка патентів на винаходи, власником яких є університет, за сприянням співробітників відділу з питань інтелектуальної власності оформлювалися заявки про реєстрацію авторського права на твір, що були подані до Державної служби інтелектуальної власності.

Результати отримання охоронних документів на права інтелектуальної власності в 2014-2016 рр.

<i>Факультети</i>	<i>Патенти</i>			<i>Свідоцтва</i>		
	<i>2014</i>	<i>2015</i>	<i>2016</i>	<i>2014</i>	<i>2015</i>	<i>2016</i>
Біології, географії і екології				12	8	5
Дошкільної та початкової освіти				7	4	-
Економіки і менеджменту				-	1	2
Іноземної філології				1	1	6
Культури і мистецтв				-	2	2
Перекладознавства				3	1	-
Природознавства, здоров'я людини і туризму				6	4	9
Психології, історії та соціології				7	5	1
Технологій та сфери обслуговування	4	5	4	-	-	-
Фізики, математики та інформатики				4	5	6
Фізичного виховання та спорту				-	-	1
Філології та журналістики				-	1	-
Юридичний				1	3	2

Загальноуніверситетська кафедра педагогіки, психології й освітнього менеджменту				3	-	-
Загальноуніверситетська кафедра філософії та соціально-гуманітарних наук				-	1	-
Загальноуніверситетська кафедра світової літератури та культури ім.проф.О.Мішукова				-	-	1
Загальноуніверситетська кафедра мовної освіти				1	-	1
Усього	4	5	4	45	36	36

У 2016 році науковці університету отримали **чотири патенти** України на корисні моделі (власник патентів – Херсонський державний університет):

- № 110627 «Система опалення приміщень закладів готельно-ресторанних господарств», зареєстрований у Державному реєстрі патентів України на корисні моделі 25.10.2016;

- № 110626 «Спосіб приготування пряника», зареєстрований у Державному реєстрі патентів України на корисні моделі 25.10.2016;

- № 104666 «Спосіб приготування печива», зареєстрований у Державному реєстрі патентів України на корисні моделі 10.02.2016;

- № 104653 «Спосіб приготування пряника «Кедровий», зареєстрований у Державному реєстрі патентів України на корисні моделі 10.02.2016.

Також викладачами отримано **чотири індивідуальні патенти** України на корисну модель:

- № 103853 «Система моніторингу електрогідравлічних вирубу вальних пресів», зареєстрований у Державному реєстрі патентів України на корисні моделі 12.01.2016;

- № 104046 «Електрогідравлічний вирубувальний прес із вдосконаленим маховиком», зареєстрований у Державному реєстрі патентів України на корисні моделі 12.01.2016;

- № 104047 «Електрогідравлічний вирубувальний прес із системою рекуперації кінетичної енергії», зареєстрований у Державному реєстрі патентів України на корисні моделі 12.01.2016;

- № 104446 «Пиріг морквяний «Свято», зареєстрований у Державному реєстрі патентів України на корисні моделі 25.02.2016;

Протягом звітного періоду було підготовлено документацію та отримано **27 свідоцтв про реєстрацію авторського права на літературно-письмовий твір** наукового характеру викладачів та співробітників нашого університету:

1. Монографія «Депутати Державної думи Російської імперії від губерній Наддніпрянської України (1906-1914рр.)» (№ 63401, автор Коник О.О.).

2. Монографія «Адміністративно-правове забезпечення судової влади в Україні» (№ 63499, автор Іванищук А.А.).

3. Науковий твір «Вступ до фаху: географія і суспільство» (№ 63801, автори Гукалова І.В., Мальчикова Д.С.).

4. Науковий твір «Студент і мотиви його навчально-пізнавальної діяльності» (№ 64147, автор Коньков А.М.).

5. Науковий твір «Способи організації та методи формування інтелектуальних почуттів студентів педагогічних професій в процесі вивчення природничих наук» (№ 64146, автор Коньков А.М.).

6. Науковий твір «Деякі проблеми теорії потреб пізнання» (№ 64146, автор Коньков А.М.).

7. Монографія «Адміністративно-правове регулювання судово-експертної діяльності» (№ 64159, автори Олійник О.О., Галуцько В.В., Єщук О.М.).

8. Науковий твір «Наукове обґрунтування створення національного природного парку «Кам'янська Січ» (№ 64430, автори Мойсієнко І.І., Пономарьова А.А., Ходосовцев О.Є., Бойко М.Ф., Пилипенко І.О., Мальчикова Д.С., К.Семенюк С.С., Шапошникова А.О., Браян Кунс).

9. Науковий твір «Уроки української мови в 7 класі» (№ 64654, автор Омельчук С.А.).

10. Науковий твір «Масова фізична культура і спорт: основи організації та методики» (№ 64828, автори Грабовський Ю.А., Ткачук В.П., Степанюк С.І.).

11. Літературно-письмовий твір науково-економічного характеру «Теорія та форми валютної інтеграції єдиної валюти ЄС» (№ 64931, автори Степаненко Н.В., Шерман М.І.).

12. Літературно-письмовий твір науково-економічного характеру «Процес формування інформаційної культури майбутніх судоводіїв як педагогічна проблема» (№ 64932, автори Степаненко Н.В., Шерман М.І., Безбах О.М.).

13. Науковий твір «Інтегрований курс «Література» (російська та зарубіжна) підручник для 8 класу загальноосвітніх навчальних закладів з навчанням російською мовою (№ 65822, автори Бондарева О.Є., Ільїнська Н.І., Мацапура В.І., Гальчук О.В., Бітківська Г.В.).

14. Монографія «Педагогічна система Герборта Й.Ф. у контексті розвитку світового освітнього простору» (№ 66105, автор Гоштанар І.В.).

15. Науковий твір «Методика гідрокінезо терапії, як засобу поетапного формування рухових навичок дітей з церебральним паралічем спастичної форми» (№ 66901, автор Таран І.В.).

16. Науковий твір «Основи фізичної реабілітації» (№ 66903, автор Карпухіна Ю.В.).

17. Науковий твір «Контроль якості знань студентів» (№ 67032, автори Заболотська О.О., Димитренко Л.В., Петренко Н.В., Заболотська О.В., Москвічова О.А., Антоненко О.В.).

18. Монографія «Формування індивідуальності майбутніх учителів словесників у професійній підготовці» (№ 67073, автор Заболотська О.О.).

19. Науковий твір «Методика викладання іноземних мов у ВНЗ» (№ 67074, автор Заболотська О.О.).

20. Науковий твір «Самостійна робота студентів з дисципліни практика УПМ англійської мови» (№ свідоцтва 67301, автори Заболотська О.О., Заболотська О.В.).

21. Монографія «Компетентнісно орієнтована методика підготовки майбутніх учителів фізики на засадах індивідуального підходу» (№ 67714, автор Коробова І.В.).

22. Науковий твір «Збірник фізичних задач і дослідницьких завдань екологічного змісту для основної школи» (№ 67856, автори Шарко В.Д., Куриленко Н.В.).

23. Науковий твір «Методика формування екологічної компетентності учнів основної школи у процесі навчання фізики» (№ 68103, автори Шарко В.Д., Куриленко Н.В.).

24. Комп'ютерна програма «Web-сервіс Наукового дослідна робота кафедри» (№ 67546, автори Співаковський О.В., Вінник М.О., Тарасіч Ю.Г., Осипова Н.В., Кривобок Б.В.).

25. Навчально-методичний посібник «Педагогіка. Теорія навчання біології» (№ 68566, автор Карташова І.І.).

26. Навчально-методичний посібник «Методика навчання біології» (№ 68567, автор Карташова І.І.).

27. Навчально-методичний посібник «Теорія і практика формування екологічної культури» (№ 68591, автор Карташова І.І.).

З метою обміну досвідом у галузі інтелектуальної власності, встановлення ділових контактів керівник відділу з питань інтелектуальної власності доц. Блах В.С. взяла участь у навчальних семінарах:

- «Менеджмент інтелектуальної власності ВНЗ» (м. Київ, МОНУ, УкрІНТЕІ, 25 квітня 2016 р);

- «Практика управління інтелектуальною власністю у ВНЗ» (м. Київ, МОНУ, УкрІНТЕІ, 16 червня 2016 р);

- «Практичні аспекти трансферу технологій у вищих навчальних закладах» в рамках V Міжнародного форуму «Проблеми інноваційного розвитку та інформаційного суспільства» (м. Київ, МОНУ, УкрІНТЕІ, 20-21 жовтня 2016 р).

Щороку збільшується фінансування науково-дослідних проектів, що виконуються за кошти загального фонду.

В університеті виконуються фундаментальні дослідження та прикладні дослідження і розробки за чотирма пріоритетними тематичними напрямками розвитку науки і техніки в Україні:

- фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України та сталого розвитку суспільства і держави;

- раціональне природокористування;

- інформаційні та комунікаційні технології;

- науки про життя, нові технології профілактики та лікування найпоширеніших захворювань.

Реалізація бюджетних програм у 2016 р. – це насамперед удосконалення сучасних освітніх і виховних технологій; обґрунтування складників стратегії раціонального використання, збереження й охорони природних, напівприродних, антропогенних та ренатуралізованих екосистем; модернізація устаткувань, вирішення питань енергозбереження, розроблення рішень щодо розвитку туристичної галузі.

Фундаментальні дослідження

За кошти Державного бюджету в 2016 році виконувалися такі фундаментальні дослідження:

«Сучасні технології підготовки майбутніх менеджерів освітньої сфери в контексті єдиного європейського простору» (науковий керівник д.п.н., проф. Федяєва В.Л.).

За результатами виконання другого етапу НДР здійснено теоретичне обґрунтування організаційно-педагогічних умов професійної підготовки майбутніх менеджерів освітньої галузі в умовах вищого навчального закладу. Розроблено структурно-функціональну модель підготовки майбутніх управлінців в умовах вищого навчального засобами сучасних педагогічних технологій у контексті єдиного європейського освітнього простору, яка охоплює: суб'єктів взаємодії, організаційно-педагогічні умови, чинники формування освітнього простору майбутніх менеджерів освітньої галузі, етапи формування професійної компетентності майбутніх управлінців у вищих навчальних закладах, зміст роботи на кожному з етапів з урахуванням визначених умов, організаційні форми й методи роботи, що визначають зміст педагогічних технологій.

Визначено та схарактеризовано критерії визначення рівня професійної підготовки майбутніх менеджерів освітньої галузі: мотиваційний, когнітивний, інтерактивно-діяльнісний, регулятивно-рефлексивний, їхні показники та рівні професійної підготовки майбутніх управлінців (високий, достатній, середній та низький). Проведено констатувальний етап педагогічного експерименту з визначення сучасного стану професійної підготовки майбутніх управлінців засобами педагогічних технологій відповідно до євроінтеграційних вимог.

В рамках розроблення програми підготовки майбутніх управлінців розроблено навчальні курси «Керівник навчального закладу», «Інтелектуальна власність», «Правові аспекти управління навчальним закладом», «Техніка управлінської діяльності», «Управління змістом робіт», «Управління навчальною та виховною діяльністю», «Управлінська майстерність керівника закладу освіти», «Управлінська майстерність керівника закладу освіти». Здійснюється розроблення дистанційних курсів підготовки майбутніх менеджерів освіти, колективної монографії «Освітній менеджмент: історія, теорія, практика».

Протягом звітної періоду підготовлено та видано 1 монографію у закордонному виданні, 1 посібник, рекомендований ученою радою ХДУ,

6 статей у журналах з імпаکت-фактором, 14 статей у наукових фахових виданнях, 15 статей в інших виданнях, проведено 1 усеукраїнську (з міжнародною участю) науково-практичну конференцію. За тематикою НДР захищено 1 кандидатську дисертацію, 8 магістерських робіт.

«Молекулярна філогенія, таксономія та різноманіття фітобіоти та ліхенобіоти Північного Причорномор'я» (науковий керівник д.б.н, проф. Ходосовцев О.Є.)

Під час виконання першого етапу НДР було здійснено аналіз історії досліджень мохоподібних, лишайників та судинних рослин Північного Причорномор'я; за результатами молекулярно-генетичних досліджень проблемного виду *Aulacomnium arenopaludosum* Voiko підтверджено його видову самостійність; описано новий для науки рід *Katherinomyces* Khodos. та нові для науки види ліхенофільних грибів *Pleospora xanthoriae* Khodos. & Darmostuk, *Trichoconis hafellnerii* Braun, Khodos., Darmostuk & Diederich *Sphaerellothecium aculeatae* Khodos., Gavrylenko & Klymenko; проведено інвентаризацію лишайників та ліхенофільних грибів регіонального природного парку «Тилігульський лиман» (Одеська область), на території якого виявлено 120 лишайників та 12 ліхенофільних грибів; знайдено 15 нових для України видів лишайників та ліхенофільних грибів, а саме: *Abrothallus teloshistis*, *Ceratobasidium bulbifaciens*, *Cercidospora lbothalliae*, *C. solearispora*, *Cladosporium licheniphilum*, *Cornutispora ciliata*, *Epicladonia simplex*, *E. stenospora*, *Lichenohendersonia varians*, *Lichenothelia renobalesiana*, *Polycoccum aksoyi*, *Pronectria dillmaniae*, *Stigmatidium mycobilimbiae*, *Toninia subfuscae*, *Unguiculariopsis thallophila*; за результатами досліджень показано роль курганів у збереженні фіторізноманіття Євразії.

За звітний період видано 1 монографію, 1 навчальний посібник з грифом МОН України, надруковано 9 статей в журналах, включених до наукометричних баз даних, 17 статей у наукових фахових виданнях України, 12 статей в інших виданнях.

У 2016 році авторами проекту виконана госпдоговірна робота у рамках заявленого наукового напрямку, а саме: «Внесення змін до наукового обґрунтування необхідності оголошення ландшафтного заказника місцевого значення «Балка Великі Сірогози» (замовник – Департамент екології та природних ресурсів Херсонської обласної державної адміністрації, обсяг договору 17,00 тис. грн.).

«Методи комп'ютерної алгебри та інсерційного моделювання в системах статичного аналізу та верифікації програмного забезпечення» (науковий керівник д.фіз.-мат.н. проф. Львов М.С.).

Мета науково-дослідної роботи – створення загальної моделі спеціалізованої програмної системи статичного аналізу програм. Протягом першого етапу роботи було проведено дослідження існуючих спеціалізованих систем статичного аналізу програм, алгоритмів комп'ютерної алгебри та інсерційного моделювання в системах статичного аналізу та верифікації програмного забезпечення; розглянуто новий метод доведення інваріантності системи лінійних нерівностей, а також завершуваності лінійно визначених

ітеративних циклів для імперативних програм; охарактеризовано алгоритм побудови канонічних форм логічних формул над типами даних; визначено функціональні вимоги та спроектовано структуру Web-ресурсу предметної області та наукової групи в цілях міжнародного наукового співробітництва; сформовано зміст бібліотеки алгоритмів комп'ютерної алгебри статичного аналізу програм; визначено функціональні вимоги та спроектовано структуру Web-ресурсу бібліотеки алгоритмів комп'ютерної алгебри статичного аналізу програм.

Оновлено нормативне і методичне забезпечення курсів «Теорія аналізу програм»; «Комп'ютерна алгебра»; «Моделювання та проектування програмних систем навчального призначення»; «Формальні методи специфікації, верифікації та оптимізації програм»; «Системи штучного інтелекту»; «Спеціальні мови програмування», що викладаються для студентів ІТ-спеціальностей.

За результатами дослідження підготовлено 3 статті в журналах, що входять до наукометричних баз даних, 2 публікації в матеріалах конференцій, що входять до наукометричних баз даних, 4 статті в наукових фахових виданнях України, 3 публікацій в інших виданнях. За тематикою НДР захищено 4 магістерські роботи.

Прикладні дослідження

«Розроблення системи управління якістю електронних освітніх ресурсів вищих навчальних закладів» (науковий керівник д.п.н., проф. Співаковський О.В.).

Мета науково-дослідної роботи – опис структури, побудова моделі, розроблення програмного забезпечення та впровадження в освітній процес системи управління якістю електронних освітніх ресурсів вищих навчальних закладів. Протягом другого етапу виконання НДР проведено дослідження проблеми створення та використання системи управління якістю електронних освітніх ресурсів (ЕОР) у ВНЗ; спроектовано модель системи та розроблено технології управління якістю ЕОР; побудовано методика оцінювання ЕОР, що визначає основу управління якістю ЕОР навчальних закладів; розроблено технології вимірювань критеріїв якості ЕОР; визначено типи ЕОР та їхні вагові коефіцієнти за методикою середньозваженого оцінювання; визначено перелік основних показників якості ЕОР та належність їх до визначених типів ЕОР; досліджено методологію та розроблено технології моніторингу якості ЕОР у ВНЗ; розроблено методика організації та проведення педагогічного експерименту з визначення методика оцінювання якості електронних освітніх ресурсів в освітньому процесі; створено склад експертної комісії з досвідчених викладачів та фахівців з ІКТ загальноосвітніх закладів, які беруть участь в експерименті. Проведено організаційний, констатувальний та формувальний етапи педагогічного експерименту з апробації методика оцінювання ЕОР пілотних загальноосвітніх та вищих навчальних закладів. Розроблено технології створення та супроводження ЕОР дистанційного навчання за системою управління якістю. Упроваджено розроблену систему управління якістю ЕОР у

Херсонському державному університеті. Доведено ефективність розробленої системи управління якістю електронних освітніх ресурсів ВНЗ у процесі дистанційного навчання.

За результатами другого етапу виконаного дослідження підготовлено 1 монографію; 4 навчальні посібники; 7 статей у журналах, що входять до наукометричних баз даних, 1 публікація в матеріалах конференцій, що входять до наукометричних баз даних, 14 публікацій у наукових фахових виданнях України; 8 публікацій в інших виданнях. За тематикою дослідження захищено 4 дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата наук, 1 дисертація подана до розгляду до спеціалізованої вченої ради. Також захищено 5 магістерських робіт. Отримано 1 свідоцтво про реєстрацію авторського права.

«Процесна організація управління підприємствами сфери послуг в Україні» (науковий керівник д.е.н., доц. Соловйова Н.І.).

Протягом другого етапу виконання НДР розроблена система управління бізнес-процесами, орієнтована на надання нових послуг та покращення інвестиційної привабливості; розроблено методичний підхід до оцінювання та прогнозування розвитку підприємств сфери послуг; удосконалено комплексний підхід щодо оцінювання збалансованості стратегічної системи розвитку підприємств сфери послуг; розроблено адаптаційну модель пристосування підприємства сфери послуг до ринкового середовища за показниками часу і прибутку засобами моделювання бізнес-процесів BPMN 2.0; розроблено процесний підхід формування тарифної політики транспортної компанії-монополіста при доставці продукції різних виробників на цільові ринки. Використання запропонованих методичних підходів дасть змогу запровадити обґрунтовану систему оцінювання та включити до моделі найважливіші показники, які мають найбільший вплив на конкурентоспроможність підприємств сфери послуг, урахувати особливості розвитку суб'єкта господарювання та регіону взагалі. Це уможливить побудувати дієву модель прогнозування та сформулювати чіткий і обґрунтований план подальшого розвитку, забезпечити дієвий взаємоузгоджений розвиток економічної та соціальної сфери. Розроблена система управління бізнес-процесами підприємств сфери послуг дозволяє врахувати, який вплив попередні значення показників бізнес-процесу мають на його наступні значення, й оцінити короткостроковий і довгостроковий вплив на ефективність бізнес-процесу в цілому за визначеними критеріями. Під час побудови бізнес-процесів засобами BPMN встановлюються початкові умови їхнього функціонування, що задаються часом виконання і витратами на ресурси (зокрема, на персонал з погодинною чи відрядною оплатою праці).

Протягом другого етапу виконання НДР опубліковано 4 наукові статті в журналах, що входять до наукометричних баз даних, 2 статті в журналах з імпакт-фактором, 10 статей в інших виданнях, розроблено та впроваджено в освітній процес ХДУ лекційні курси «Управління ризиками», «Інвестиційний менеджмент».

У межах проекту була виконана госпдоговірна науково-дослідна робота «Удосконалення управління трудовими ресурсами на ПП «Авто-граф» (замовник – ПП «Авто-граф», обсяг договору 1,2 тис. грн.).

5.4. Застосування нових наукових, науково-технічних знань під час підготовки кадрів з вищою освітою

К.п.н., доц. Нагрибельна І.А. розробила навчально-методичний комплекс матеріалів для самостійної роботи з мовознавчих та лінгводидактичних дисциплін, у якому репрезентовано методику формування професійної компетентності (мовної, мовленнєвої, комунікативної, дослідницької, самоосвітньої, лінгводидактичної) у системі підготовки майбутніх учителів початкових класів до навчання української мови, що розширює діапазон самостійної роботи студентів на заняттях і в позааудиторний час, розкриває нові можливості для вдосконалення й істотного корегування навчальних планів, програм, підручників, посібників з мовознавчих та лінгводидактичних дисциплін, пропонує ефективні технології самостійної роботи студентів.

К.ю.н., доц. Сотула О.С. розробив авторську концепцію українського кримінального законодавства, що встановлює відповідальність за посягання на життя людини та сформульовано пропозиції щодо удосконалення відповідних нормативних конструкцій у КК України; удосконалив підхід щодо вживання у законодавстві про кримінальну відповідальність формулювання «злочини проти життя людини». Результати впроваджено в процесі викладання дисциплін «Кримінальне право», «Кваліфікація кримінальних правопорушень», «Актуальні проблеми застосування кримінального законодавства», спецкурсів, привчених проблемам кримінальної відповідальності за злочини проти життя людини.

К.п.н., доц. Лимаренко Л.І. розробила та впровадила в освітній процес студентських театрів ВНЗ навчально-методичний комплекс з підготовки майбутніх педагогів до багаторівневої художньо-педагогічної комунікації в умовах студентського театру, який містить авторську навчальну програму «Студентський театр», програму та навчально-методичні рекомендації з курсу «Методика роботи з театральним колективом» для студентів і керівників студентських театрів, навчальний посібник-практикум «Воркшоп із техніки мовлення», навчальний посібник «Тренінг із техніки мовлення», монографію «Студентський театр у системі професійної підготовки майбутніх педагогів». Матеріали можуть використовуватися керівниками студентських театрів, викладачами вищих педагогічних навчальних закладів, науково-педагогічними кадрами в процесі реалізації підготовки майбутніх педагогів, які працюють над вирішенням проблеми підвищення професійної комунікації, розвитку педагогічної майстерності.

К.п.н., доц. Волкова С.В. поглибила епістемічні надбання когнітивної лінгвопоетики новим етнолінгвокультурологічним підходом до аналізу художнього тексту, що слугує внеском у теорію образності, моделювання міфолоорноорієнтованої концептуалізації художнього світу, теорію іконічності,

рецептивну семантику. Можливості практичного застосування зазначених положень визначаються перспективами їх використання в розробленні курсів з лексикології англійської мови (розділ «Словниковий склад мови»), стилістики (розділ «Функціональна стилістика»), інтерпретації тексту (розділи «Авторське мовлення», «Персональне мовлення», «Композиційно-мовленнєві форми»), у спецкурсах з когнітивної лінгвістики, лінгвосеміотики, лінгвокультурології, міфопоетики, наратології. Результати впроваджено в курсах «Стилїстика англійської мови», «Основи наукових досліджень», «Наративні аспекти аналізу тексту і дискурсу».

Викл. Юріна Ю.М. вперше в українському мовознавстві провела спеціальний комплексний аналіз поезії О.Теліги, що дало змогу виявити особливості ідіостилю автора, досягнути поетику творів Олени Теліги, їх мовно-художню систему, компоненти якої у взаємодії становлять цілісну концепцію твору. Запропонований системний підхід до розгляду поезії О.Теліги в контексті творчості «пражан» продовжує студії з цієї проблематики новими спостереженнями і розширює межі наукового освоєння поетичної спадщини української еміграції. Матеріали знайшли використання у процесі розроблення й викладання навчальних курсів із історії української літературної мови, дисципліни «Література письменників діаспори».

Викл. Вінник М.О. науково обґрунтував організаційно-педагогічні умови формування науково-дослідницької компетентності майбутніх інженерів-програмістів, структурно-функціональну модель формування науково-дослідницької компетентності майбутніх інженерів-програмістів в освітньому середовищі університету. Отримані результати втілено в навчально-виховний процес підготовки майбутніх інженерів-програмістів освітніх ресурсів, зокрема: системи подачі та рецензування статей для наукових видань, сайту дистанційного навчання з курсу «Групова динаміка та комунікації», системи автоматизованого збору інформації щодо наукової діяльності кафедри.

Викл. Вінник Т.О. розробила модель культурологічної підготовки майбутніх учителів початкової школи в системі навчально-виховної роботи університету, розробила комплекс методик для визначення рівнів культурологічної підготовленості майбутніх учителів початкової школи, тезаурус основних термінів, понять та визначень культурологічної підготовки; розробила спецкурс «Основи культурологічної підготовки майбутніх учителів початкової школи».

Викл. Швець Т.А. розробила комплект методик для вимірювання та оцінювання рівнів сформованості професійної майстерності майбутніх вихователів дошкільних навчальних закладів; педагогічний тезаурус для вихователів дошкільних навчальних закладів; спецкурс «Формування професійної майстерності майбутніх вихователів дошкільних навчальних закладів».

Викл. Єрмоленко І.І. здійснила комплексне лінгвістичне дослідження детективних текстів Даніеля Пеннака, що надає змогу визначити їх як особливий літературний феномен. Подальший розвиток набули лінгвопоетика, прагматика художнього тексту, лінгвостилїстика, інтерпретація художнього

тексту в аспекті виявлення специфіки структурної організації і прагматичної настанови художніх текстів детективного жанру. Отримані результати застосовані у вивченні курсів з лінгвістики тексту (розділи «Синтаксичні фігури в художньому тексті», «Лінгвостилістичний аналіз художнього тексту», «Інтертекстуальність», «Категорії тексту», у спецкурсі з комунікативної лінгвістики (розділ «Стратегії і тактики мовленнєвого спілкування»), теоретичної граматики французької мови (розділ «Синтаксис»), зарубіжної літератури («Література постмодернізму: особливості та шляхи інтерпретації»).

5.5. Видання підручників, посібників, науково-методичної літератури

За результатами проведених наукових досліджень протягом 2016 року професорсько-викладацьким складом університету було видано 4 монографії, опубліковані в закордонних виданнях офіційними мовами Європейського Союзу, 16 монографій, опублікованих у вітчизняних виданнях, 13 викладачів є авторами розділів монографій, що опубліковані у вітчизняних виданнях. Видано 6 підручників (з них 4 – з грифом МОН України); 66 навчальних посібників (6 – з грифом МОН України); опубліковано 986 статей, з них 49 статей у журналах, що входять до наукометричної бази даних Scopus, 83 статті в журналах з імпаکت-фактором та 375 статей у вітчизняних наукових фахових виданнях.

Зусиллями науковців університету в 2016 році було підготовлено та видано збірники наукових праць, що входять до переліку наукових фахових видань України, шість з яких індексуються в наукометричній базі Index Copernicus, зокрема:

- збірник наукових праць «Науковий вісник ХДУ. Серія «Юридичні науки» (наказ МОН України від 10.10.2013 № 1411) (показник Index Copernicus 28,77);
- збірник наукових праць «Науковий вісник ХДУ. Серія «Економічні науки» (наказ МОН України від 14.02.2014 № 153) (показник Index Copernicus 33,56);
- збірник наукових праць «Науковий вісник ХДУ. Серія «Психологічні науки» (наказ МОН України від 4.07.2014 № 793) (показник Index Copernicus 29,77);
- збірник наукових праць «Інформаційні технології в освіті» (наказ МОН України від 13.07.2015 № 747) (показник Index Copernicus 67,34);
- журнал «Науковий вісник ХДУ. Серія «Лінгвістика» (наказ МОН України від 9.03.2016 № 241) (показник Index Copernicus 35,56);
- збірник наукових праць «Педагогічні науки» (наказ МОН України від 9.03.2016 № 241) (показник Index Copernicus 30,27);
- журнал «Науковий вісник ХДУ. Серія «Перекладознавство та міжкультурна комунікація» (наказ МОН України від 11.07.2016 р. № 820);
- електронний історичний журнал «Scriptorium Nostrum» (наказ МОН України від 11.07.2016 № 820);
- журнал «Науковий вісник ХДУ. Серія «Географічні науки» (наказ МОН України від 07.10.2016 р. № 1222);

Також у 2016 році було підготовлено та видано журнали «Науковий вісник ХДУ. Серія «Соціологічні науки»; «Слідча та судова практика в Україні», «Інформаційні технології в економічних дослідженнях».

До того ж три наукових видання знаходиться на перереєстрації:

- журнал «Чорноморський ботанічний журнал» (постанова Президії ВАК України 10.02.2010 № 1-05/1);

- збірник наукових праць «Південний архів (філологічні науки)» (постанова Президії ВАК України 22.12.2010 № 1-05/8).

- збірник наукових праць «Природничий альманах (серія біологічні науки)» (наказ МОН України від 23.02.2011 № 1-05/2);

У Консолідованому рейтингу вишів України станом на липень 2016 року ХДУ посідає 76 місце; у рейтингу «ТОП 200» – 92 місце, у міжнародному рейтингу Webometrics – 67 місце. У рейтингу вищих навчальних закладів України за показниками наукометричної бази даних Scopus станом на квітень 2016 року Херсонський державний університет посідає 90 місце серед університетів України.

Загальна кількість публікацій у Scopus – 101, кількість цитувань у Scopus – 110, індекс Гірша (h-індекс) – 5.

Станом на грудень 2016 року науковцями університету створено 187 бібліометричних профілів на платформі Google Scholar (2015 рік – 20 бібліометричних профілів), що дозволило вченим міста Херсона посісти 15 позицію в рейтингу міст України в системі «Бібліометрика української науки», яка призначена для надання суспільству цілісного уявлення про стан вітчизняного наукового середовища.

5.6. Конференції, наукова робота студентів та молодих учених

Університет щороку є організатором різноманітних інформаційних заходів. Протягом 2016 року на базі ХДУ було проведено 28 науково-практичних конференцій міжнародного, усеукраїнського та регіонального рівнів (з них 6 – міжнародного і 18 – усеукраїнського).

У 2016 році в ХДУ активно продовжувало свою діяльність студентське наукове товариство – студентська самоврядна організація, що сприяє розвитку науки та активізує інтерес до наукової роботи в молодіжному середовищі університету, пропагує наукові цінності, займається проведенням молодіжних наукових заходів, а також інформує студентів про наукову діяльність на факультетах та за їх межами.

Специфіка та результати діяльності СНТ університету активно висвітлюються на інтернет-сторінках факультетів на офіційному сайті ХДУ <http://www.kspu.edu>. До того ж студентське наукове товариство має власну сторінку в соціальних мережах ВКонтакті та Фейсбук, де окреслюються основні важливі питання студентської наукової спільноти.

У складі 109 наукових об'єднань студентів (101 – проблемна група, 8 – гуртків), створених на кафедрах університету, науково-дослідною роботою охоплено 1450 осіб. У виконанні науково-дослідних тем кафедр узяли участь

1068 студентів; у науково-дослідних лабораторіях дослідження здійснювали 423 студенти.

У II етапі Всеукраїнської студентської олімпіади університет представили 70 студентів з 8 навчальних дисциплін і 25 спеціальностей. За результатами участі студентів у II турі олімпіади 6 студентів університету стали переможцями:

1 місце – зі спеціальності «Журналістика. Реклама і зв'язки з громадськістю» (Стрельник О.О.);

2 місце – з дисципліни «Культурологія» (Плотникова Г.Р.);

3 місце – зі спеціальності «Спорт (за видами)» (Хоменко В.В.), «Правознавство» (Кулініч В.О., Мовчан О.М., Гаврилова Н.М.).

Дипломами та грамотами за окремими номінаціями відзначено 43 учасники олімпіади.

Студентами університету на I етапі Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт були подані на розгляд та об'єктивно оцінені конкурсними комісіями на факультетах 52 наукові роботи з 32 галузей наук. Для участі в II турі конкурсу конкурсними комісіями рекомендовано та направлено 64 наукові роботи студентів. Запрошено на підсумкові конференції 29 студентів до 18 вишів України.

Призерами підсумкових конференцій стали 22 студентські наукові роботи за 15 науковими напрямками:

- романо-германські мови і літератури (Ляховська К.Ю., Черчик К.С., Плетена О.О., Кавалершина І.А.);

- переклад (Гізер К.О.);

- гендерні дослідження (Сушицька А.В.);

- актуальні проблеми інклюзивної освіти (Кобилка С.Г.);

- педагогічна та вікова психологія (Голенко Г.С.);

- педагогічні науки (Єременко А.О., Чех І.О.);

- мистецтвознавство (Татарова І.Ю.);

- географічні науки (Васько Г.В.);

- корекційна та соціальна педагогіка (Іващенко А.С.);

- соціальні комунікації (Федічева О.В.);

- політичні науки (Покидько А.В.);

- соціологічні науки (Копилова А.О.);

- юридичні науки (Мараховська К.О.);

- теорія і методика професійної освіти (Гусевич Т.П.);

- математичні методи, моделі в економіці (Кудрявцева Т.В.).

На I етапі VII Міжнародного мовно-літературного конкурсу учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка 8 студентів факультету філології та журналістики, факультету природознавства, здоров'я людини і туризму, факультету культури і мистецтв отримали дипломи I-III ступенів.

На I етапі XVII Міжнародного конкурсу з української мови імені Петра Яцика 6 студентів факультету філології та журналістики отримали дипломи I-III ступенів.

У загальному підсумку переможцями Всеукраїнських конкурсів стали

33 студенти університету.

У рамках святкування Дня науки в ХДУ всі переможці були премійовані ректоратом університету. Переможці-студенти 4 курсу рекомендовані до зарахування на навчання за державним замовленням до магістратури (додатковий бал нараховувався при поданні до приймальної комісії ХДУ документів, що засвідчують таке право – дипломів-призерів Всеукраїнських студентських олімпіад, дипломів-призерів Всеукраїнських конкурсів студентських наукових робіт поточного року).

За результатами участі студентів університету в II етапі Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт та II етапі Всеукраїнської студентської олімпіади отримали премії й наукові керівники:

- за підготовку студентів-переможців II етапу Всеукраїнської студентської олімпіади з навчальних дисциплін і спеціальностей (Рембецька О.В., Думасенко С.А., Стрикаленко Є.А., Волкович О.Ю.);

- за підготовку студентів-переможців II етапу Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт з природничих, технічних і гуманітарних наук (Демецька В.В., Гоштанар І.В., Заболотська О.В., Одінцова А.М., Яковлева С.Д., Бутенко Н.І., Спринь О.В., Нев'ярович Н.Ю., Орлова Н.В., Одінцова В.М., Кобець В.М., Товстоган В.С., Задорожня Н.О., Голотюк О.В., Мальчикова Д.С.);

- за підготовку студентів-переможців VI Міжнародного мовно-літературного конкурсу учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка (Коротєєва В.В.).

У 2016 році в ХДУ було проведено 18 студентських конференцій, з них:

- 2 міжнародні студентські конференції;
- 14 усеукраїнських студентських конференцій;
- 2 студентські конференції регіонального рівня.

Також студенти університету брали участь у міжнародних та всеукраїнських конференціях, що проводилися на базі інших ВНЗ України. Було зроблено 1426 доповідей, з них на міжнародних конференціях – 140, усеукраїнських – 904, регіональних – 242, у ХДУ – 140.

Результати наукових досліджень студентів висвітлено у 1096 публікаціях, з них 1078 (252,54 друк. арк.) – самостійно; 18 (2,45 друк. арк.) – у співавторстві з викладачами.

Рада молодих учених Херсонського державного університету – постійно-діючий колегіальний, дорадчий та представницький орган ученої ради університету з питань молодих учених та аспірантів, була створена у 2014 р. (наказ ректора від 04.04.2014 № 187-Д).

За ініціативи ради молодих учених і аспірантів у 2016 році на базі ХДУ проведено 14 всеукраїнських та 2 регіональні конференції молодих учених і студентів. З нагоди 99-ї річниці від дня заснування ХДУ 10 листопада 2016 р. було проведено круглий стіл учених університету з представниками ради студентського наукового товариства та ради молодих учених та аспірантів «Сучасні напрями наукових досліджень в Україні».

17 листопада 2016 р. було організовано виставку «Наукові досягнення студентського наукового товариства та молодих учених ХДУ», на якій були

представлені основні наукові досягнення студентів та молодих науковців вишу.

Загалом, у звітному році молодими ученими і аспірантами ХДУ видано 7 монографій, 6 навчальних посібників. 175 молодих науковців університету взяли участь у 377 заходах міжнародного та всеукраїнського рівнів.

Для оперативного обміну повідомленнями між членами ради молодих учених та аспірантів було організовано діяльність Facebook-групи. У рамках роботи з інформування молодих учених головами підрозділів створено покликання на сторінки сайтів відповідних підрозділів.

У 2016 році д.фіз.-мат.н., доц. Песчаненко В.С. отримував стипендію Кабінету Міністрів України для молодих учених.

Щорічною одноразовою стипендією кращим педагогічним працівникам у галузі вищої освіти управління освіти, науки та молоді Херсонської обласної державної адміністрації відзначено канд.мист., доц. Думасенка С.А.

У 2016 р. к.е.н., доц. Макаренко С.М.; к.і.н., доц. Капарулін Ю.В. брали участь у конкурсному відборі на отримання обласної стипендії молодого науковця при управлінні освіти, науки та молоді Херсонської обласної державної адміністрації.

У 2016 р. науково-педагогічний колектив університету разом із студентами продовжували здійснювати дослідження у складі 25 науково-дослідних лабораторій. У них було зайнято 29 докторів наук, 110 кандидатів наук, 31 аспірант і 355 студентів. Усього – 525 осіб.

6. МІЖНАРОДНА ДІЯЛЬНІСТЬ

У 2016 н.р. ХДУ залучений до роботи у трьох грантових проектах.

1) У 2013 році було підписано Угоду про приєднання до Спільного дослідницького проекту з екологічної історії степу. Шведський дослідницький проект «Як був завойований Схід: на шляху до екологічної історії степу». В жовтні 2015 року в рамках Угоди до ХДУ завітав співробітник Стокгольмського університету Браян Кунс. Під час зустрічі було обговорено питання щодо можливостей проекту та його реалізації та необхідності залучати зацікавлених студентів. У травні 2016 року з метою виконання умов реалізації міжнародного проекту ХДУ відвідували співробітники Варшавського університету (**4 особи**). **Фінансування 325 000 шведських крон.**

2) 2013-2016 рр. ХДУ залучений до проекту Tempus CruiseT «Мережа центрів компетенції для розвитку круїзного туризму в Чорноморському регіоні». В ході цього проекту розширюється та зміцнюється співробітництво між ВНЗ країн Євросоюзу та сусідніми східноєвропейськими державами (Грузія і Україна) в області туристичної академічної освіти, що дозволяє подальший розвиток туризму в Чорноморському регіоні. Завдяки даному проекту було проведено ряд важливих подій: координаційні зустрічі, конференції, круглі столи, семінари, літні школи, професійні кваліфікації проектних партнерів з теми "Круїзний туризм" туристичний менеджмент, масмедіа в туризмі, та інших важливих тем у галузі туризму, в Грузії та Україні розроблено та реалізуються програми з підвищення кваліфікації в галузі туризму. В 2014-2015 н.р. в рамках координаційних зустрічей в рамках TEMPUS CruiseT представники нашого університету відвідали такі міста, як Бремерхафен (Німеччина), Падерборн (Німеччина), Варна (Болгарія). У 2015-2016 н.р. до цього списку приєднались Больцано (Італія), Констанца (Румунія).

В межах проекту Tempus CruiseT у вересні 2015 року до ХДУ завітали професори, викладачі та студенти з Німеччини, Словаччини, Болгарії, Румунії, Грузії та України, а також представники туристичного бізнесу, за підсумками координаційної зустрічі, було сформовано і визначено пріоритетні завдання регіонального центру з розвитку туризму, при ХДУ були підписані угоди про співробітництво між університетами – учасниками проекту, а також обговорені питання організації і проведення наступних зустрічей на базі інших вишів-учасників проекту. У березні та червні 2016 року в ХДУ були проведені зарубіжними професорами лекції, круглі столи та тренінги з туризму для представників туристичної індустрії, учасники тренінгу отримали сертифікати. Одним із робочих завдань даного проекту – було розпочато підготовку фахівців в галузі туризму за магістерською програмою. Також, у червні 2016 р. відбулась координаційна зустріч в рамках міжнародного проекту Tempus CruiseT в Констанці (Румунія). До цієї зустрічі долучились партнери з 6 країн і координатори проекту з ЄС, проходили звітні заходи і обговорювалися результати проведення всіх запланованих етапів діяльності, передбачених проектом протягом 3 років. Також у ході зустрічі був підписаний двосторонній договір про співпрацю між румунським університетом Овідіус та Херсонським

державним університетом. З 04 по 10 вересня відбулась координаційна зустріч в м. Батумі (Грузія). Делегація від ХДУ складає 12 осіб (ректор, 4 викладача та 7 студентів). Викладачі та студенти виступили з доповідями та презентаціями. Під час заходу були підбиті підсумки діяльності проекту та сформувавши нові пріоритетні завдання центрів компетенції і регіонального центру з розвитку туризму ХДУ. Наприкінці зустрічі були підписані меморандуми про співробітництво з деякими університетами-учасниками проекту, а також обговорені питання організації і проведення наступних зустрічей на базі інших університетів-учасників проекту.

В 2016 році було отримано ліцензію для підготовки магістрів – фахівців в галузі туризму. Кваліфікація - Магістр з туризмознавства. Викладач вищого навчального закладу. Фахівець з туризму і рекреація. Ліцензія 20 осіб. Навчається 14 осіб.

Загалом, за останній рік було проведено близько 20 заходів, спрямованих на розвиток туристичної сфери. **Фінансування 94.719 євро.**

3) З жовтня 2015 року ХДУ реалізує спільний проект разом з європейськими партнерами проекту за програмою ERASMUS «Створення сучасної магістерської програми з інформаційних систем». Основною метою проекту є створення сучасної магістерської програми з «Інформаційних систем» в європейських та українських університетах для підвищення компетенцій працівників на ринку праці у відповідності до вимог роботодавців. Даний проект дає можливість удосконалити магістерської програми в області інформаційних систем відповідно до потреб світового ринку праці.

У лютому 2016 року представники ХДУ долучились до спільної координаційної зустрічі у рамках проекту MASTIS за програмою ERASMUS+ «Establishing Modern Master-level Studies in Information Systems» («Створення сучасної магістерської програми з інформаційних систем») у м.Ліон (Франція). Наступним кроком було відвідування семінару проекту в Університеті LUISS Business School (Рим, Італія) у червні 2016 року. ХДУ на семінарі представляла делегація з 2 осіб. Представники нашого університету виступали з доповідями та ділилися досвідом. За результатами воркшопу був підготовлений перелік завдань, закріплений за кожним університетом-учасником проекту MASTIS. Ведеться розробка навчального плану для магістерської програми з інформаційних систем для українських університетів з дотриманням стандартів eCF (електронної рамки компетенцій) та EQF (електронних кваліфікаційних рамок), які узгоджують вимоги ринку праці з навчальними планами. З 3 по 7 жовтня на базі Каунаського технологічного університету (Литва) відбувся другий семінар міжнародного проекту «Створення сучасної магістерської програми з інформаційних систем» (MASTIS). ХДУ представляла делегація з 2 осіб. В ході заходу обговорювалися питання оцінки якості проведення проекту, ефективного його управління, обмін досвідом підготовки магістрів вітчизняних та закордонних партнерів проекту. Також були представлені навчальні плани, за якими навчаються магістри ІТ-спеціальностей. На завершення зустрічі відбувся круглий стіл щодо обговорення змісту of modern curricula of Masters study programme on Information Systems. **Фінансування 53000 євро.**

Кафедра біології людини та імунології у партнерстві з факультетом біології університету імені Адама Міцкевича в рамках Програми Erasmus+ отримали фінансову підтримку для забезпечення обміну студентами та викладачами з січня 2017 року. Кошти передбачені для обміну та стажування одного студента на термін 5 місяців та 1-го викладача (протягом одного тижня) з обох сторін.

Щороку Херсонський державний університет приймає велику кількість іноземних гостей: вповноважених Послів, консулів різних країн; викладачів, студентів, дослідників, експертів із різних країн, які перебували в ХДУ з метою участі в різноманітних заходах, викладання, проведення спільних наукових досліджень тощо.

За 2015-2016 н.р. університет за організаційної підтримки відділу міжнародних зв'язків прийняв близько 10 делегацій іноземних гостей з таких країн як Німеччина, Грузія, Словаччина, Болгарія, Румунія, Швеція, США, Польща, Литва.

З вересня 2015 по грудень 2016 н.р. було підписано 6 нових угод:

1. Угода про співпрацю між Херсонським державним університетом (Україна, Херсон) та Батумською державною морською академією (Грузія, м. Батумі);
2. Угода про співробітництво між університетом Альпен-Адрія (Австрія, м.Клагенфурт) і Херсонським державним університетом;
3. Угода про взаємне співробітництво між Херсонським державним університетом, Євангельським Фрѳобельсемінаром (Німеччина, м. Кассель) та Фонду фінансової підтримки «Антонівка»;
4. Угода про взаємне співробітництво між Херсонським державним університетом та «Овідій» університетом Констанци (Румунія м.Констанца).
5. Угода про співпрацю між Херсонським державним університетом (Україна м. Херсон) та Кавказьким міжнародним університетом (Грузія, Тбілісі).
6. Угода та додаток про взаємодію і співпрацю Херсонського державного університету та Компанії EXCHANGE UA.

Підписання нових угод відкриває перед студентами нашого університету багато нових можливостей для реалізації себе не тільки в рамках країни, але й в Європі. Про це свідчать показники студентської мобільності, що постійно зростають. Студенти проходять стажування та навчання в закордонних вишах-партнерах згідно з угодами про співпрацю та беруть участь у літніх таборах, школах, міжнародних програмах, обмінах, олімпіадах, кубках світу, чемпіонатах, турнірах тощо, де вони можуть не тільки навчатися, отримувати нові знання, уміння та навички, а й покращувати рівень володіння іноземними мовами, подорожувати країнами та навіть заробляти. Якщо у 2012-2014 році ці показники були на позначці 30-35 студентів, то вже в **2014-2016 році показники зросли до позначки більше 120 студентів.** З вересня 2015 р. по даний час, 83 студенти 10 факультетів ХДУ проходили навчання у вишах-партнерах та інших учбових закладах Польщі, Німеччині, Австрії. Серед них у 2015-2016 н.р. 31 студент брав участь у семестровому

навчанні, 23 студенти за Програмою «Подвійний диплом». У 2016-2017 н.р. 20 студентів семестрового стажування, група з 27 студентів за Програмою «Подвійний диплом».

У партнерстві з університетом Альпен-Адрія (м. Клагенфурт, Австрія) наш університет долучився до програми ERASMUS (KA1. Навчальна мобільність).

Наразі студентка факультету іноземної філології та студент факультету фізики, математики і інформатики вже користуються даною можливістю та розпочали своє семестрове навчання в університеті Альпен-Адрія у м. Клагенфурт за програмою Erasmus+ протягом I семестру 2016/2017 н.р. в рамках Угоди про співробітництво між університетом Альпен-Адрія (Австрія, м. Клагенфурт) і Херсонським державним університетом з отриманням стипендії у розмірі 850 євро.

З наступного II семестру 2 студенти матимуть нагоду проходження семестрового навчання в університеті Альпен-Адрія (м. Клагенфурт, Австрія) як за фінансування програми Erasmus+, так і за стипендію від самого університету.

А для 3 викладачів є прекрасна нагода пройти викладацьке стажування в даному закладі з отриманням добових у розмірі 140 євро в наступному семестрі.

1 студентка юридичного факультету ХДУ проходить навчання в Академії готельного менеджменту та ресторанного бізнесу в Польщі, 1 студентка факультету економіки і менеджменту здобуває освіту в Віденському університеті м. Відень (Австрія), 1 студентка факультету перекладознавства навчається в Єнському університеті імені Фрідріха Шиллера (Німеччина).

Також 7 студентів спеціальності «Готельно-ресторанна справа» факультету технологій та сфери обслуговування влітку з червня по вересень 2016 р. пройшли **виробниче стажування** з метою налагодження міжнародних зв'язків, розширення співпраці та вивчення іноземного досвіду у сфері обслуговування у м. Варна (Болгарія), і вдруге в період з грудня 2016 по березень 2017 року.

Протягом року відділ здійснював організацію, супровід та підготовку необхідної документації для проходження семестрового навчання та навчання за програмою «Подвійний диплом» студентів ХДУ на базі вишів-партнерів ХДУ згідно з підписаними угодами про співпрацю, що включає проведення зборів зі студентами з організаційних питань, допомога у заповненні візових анкет, зборі необхідних документів для отримання візи, запис студентів на подачу документів до Генеральних консульств, Посольств, організація трансферу, оформлення документації по університету на відрядження студентів та ін.

Реалізація програми «Подвійний диплом» є пріоритетним напрямом розвитку ХДУ. Так, у 2013 році була підписана угода між ХДУ та Університетом економіки в м. Бидгощ (Польща) для організації процесу подвійного дипломування за напрямом “Фізичне виховання (управління в спорті)”. Наразі 9 студентів факультету фізичного виховання та спорту

навчаються за даною програмою. У 2014 р. було підписано Угоду про реалізацію програми «Подвійний диплом» між ХДУ та Поморською академією в Слупську. Якщо на початку 2015 року 11 студентів факультету дошкільної та початкової освіти змогли оцінити переваги даної співпраці, то вже на початку 2016 року кількість студентів збільшилась майже вдвічі. Наразі 21 студент факультету дошкільної та початкової освіти навчаються за даною програмою. Вже наступного року до 21 студента факультету дошкільної та початкової освіти приєднається ще одна група з 6 студентів даного факультету. Гарним прикладом договірних відносин підтримали і інші факультети. Так влітку 2015 року 2 студентки факультету культури і мистецтв теж стали студентками даної академії.

Активність наших студентів можна побачити й у інших програмах. Наприклад, студенти факультету фізичного виховання та спорту постійно беруть участь в учбово-тренувальних зборах, олімпійських іграх, кубках світу, чемпіонатах Європи та світу, універсиадах та міжнародних турнірах, де займають призові місця та підвищують рівень та статус нашого університету. Більше 20 студентів кожного року від'їжджають за кордон для участі у програмі «Work and Travel». **У 2016 році, за надання ХДУ та відділом міжнародних зв'язків організаційних, протокольно-інформаційних, консультаційних послуг, на рахунок університету від партнера нашого вишу здійснено сплату в розмірі 13 000 грн. У 2014 - 2015 рр. ця сума склала 12 000 грн.** Інші студенти беруть участь у міжнародних проектах, конференціях, тренінгах, семінарах, форумах, акціях, школах як в Україні, так і за кордоном.

До подібних видів стажувань долучаються й викладачі нашого університету. За 2015-2016 н.р. більше 20 викладачів перебували у ділових відрядженнях за кордоном, які підвищували свою кваліфікацію у Польщі, Білорусі, Болгарії, Італії, Іспанії, Франції, Австрії, Бельгії та ін. країнах, наприклад: науково-дослідне стажування в рамках проекту SemData “Схема міжнародного обміну дослідників ім. Марії Кюрі” у Мадридському політехнічному університеті (Іспанія) та стажування в Університеті Вищої школи інформатики WSiU, м. Лодзь, (Польща) “Сучасний університет – проектний підхід до організації роботи згідно до положень європейських кваліфікаційних рамок”; стажування в одному з вишів-партнерів – університеті Альпен-Адрія в Клагенфурті 2 співробітників ХДУ, де одним із вагомих результатів обговорення деталей співробітництва, що сприятиме діяльності в різноманітних сферах, починаючи зі студентських і професорсько-викладацьких обмінів, спільних досліджень, і закінчуючи реалізацією спільних проектів і програм, став той факт, що наш університет долучився до програми ERASMUS (KA1. Навчальна мобільність), до якої можуть долучатися як студенти, так і викладачі ХДУ.

Значну роль у підвищенні показників міжнародної діяльності, сприяттві освіти та дослідженням з питань європейської інтеграції відіграє діяльність відділу міжнародних зв'язків та Інформаційного центру ЄС при ХДУ, з вересня 2015 по грудень 2016 р. **провели більше 90 інформаційних заходів для студентів, викладачів з найбільш актуальних питань стосовно**

Європейського Союзу, його діяльності, відносин з Україною, презентації освітніх програм ЄС для студентів та молодих науковців тощо.

Наприклад, у травні 2016 року масштабно відсвятковано День Європи в ХДУ. Всі факультети нашого університету брали активну участь у заходах, що організували відділ міжнародних зв'язків (ВМЗ) та ІЦЄС при ХДУ: конкурсі творчих робіт «Європа – це ти», онлайн-флешмобі святкових привітань та побажань «#СвяткуємоДеньЄвропиВХДУ», виставці творчих робіт та книжковій виставці спільно з науковою бібліотекою ХДУ. Учасники та переможці конкурсів отримали гарні призи від Представництва ЄС в Україні (м. Київ). Для студентів-переможців всеукраїнських студентських олімпіад і конкурсів у 2016 році ВМЗ та ІЦЄС при ХДУ спільно з відділом по роботі з обдарованою молоддю та підтримки Первинної профспілкової організації студентів ХДУ була організована та проведена інтелектуальна гра: брейн-ринг «Відкрий Європу для себе. Країнами Європейського Союзу». Святкування Дня Європи відбувались не лише на території нашого університету. Так ІЦЄС при ХДУ разом з Обласною універсальною бібліотекою імені Олеся Гончара організував тиждень показів фільмів англійською мовою. Завдяки Представництву ЄС в Україні в Херсоні був проведений захід хакатон «Моє європейське місто» – конкурс ідей, покликаний об'єднати херсонців заради інновацій та змін в житті міста. До участі в заході була запрошена Анастасія Кулик, начальник відділу міжнародних зв'язків, координатор ІЦЄС при ХДУ.

За ініціативи ІЦЄС при ХДУ та сприяння начальника відділу освіти Голопристанської районної державної адміністрації було проведено конкурс малюнків на тему: «Європейська Україна» серед учнів 5-9 класів загальноосвітніх шкіл Голої Пристані. Відбулася урочиста церемонія нагородження переможців та учасників конкурсу подарунками від Представництва ЄС в Україні.

Сприяючи покращенню академічної мобільності та участі студентів, викладачів та співробітників університету в міжнародних проектах, програмах тощо, відділ міжнародних зв'язків здійснює щомісячно організацію та проведення координаційних нарад, зборів із помічниками деканів факультетів з міжнародного співробітництва щодо діяльності відділу, також, про міжнародні програми стажування та навчання, стипендії, гранти, конкурси, проекти, конференції, літні табори та ін. Здійснюється координація спільної роботи, інформування щодо умов програм і можливої участі в них. Розміщення даної інформації на сторінці ВМЗ, ІЦЄС та в соціальній мережі в групі «Міжнародна діяльність ХДУ» (**інформація на даних ресурсах оновлюється щоденно**).

Також протягом року проводиться систематична робота щодо організації та проведення презентацій міжнародних освітніх програм, інформаційних зустрічей серед студентів і викладачів ХДУ – на рівні академічної групи, факультету; надаються індивідуальні консультації, також традиційно проводиться цикл освітніх заходів на базі ІЦЄС при ХДУ для студентів-першокурсників факультетів.

Контактування з міжнародними установами, такими як Представництво ЄС в Україні, Програма академічних обмінів ім.Фулбрайта, Рада міжнародних

наукових досліджень і обмінів (IREX), Український Клуб Студентського обміну, Компанія EXCHANGE UA, Харківська обласна громадська організація «МультиКультіУА»; Німецька служба академічних обмінів (DAAD), Австрійський культурний форум, Еразмус + офіс, Гете інститут в Україні та ін. дозволяє відділу міжнародних зв'язків своєчасно інформувати про проекти, програми, стипендії та інші можливості мобільності та сприяти участі студентів у програмах академічних обмінів, подачі заявок, надаванню консультацій.

Також відділ міжнародних зв'язків готує звіти до таких установ, як Міністерство освіти і науки України, Херсонська обласна державна адміністрація та ін. з метою звітування про міжнародну діяльність вишу, проведення заходів тощо. Наприклад, щоквартально надається інформація управлінню освіти і науки ХОДА «Про здійснення заходів у сфері зовнішніх зносин ХДУ».

Здійснюється взаємодія з іноземними місіями в Україні (Посольствами, Консульствами) стосовно консультацій щодо отримання віз для студентів і викладачів ХДУ з метою участі у навчанні та стажуванні на базі іноземних ВНЗ-партнерів ХДУ та з інших питань міжнародного співробітництва.

7. ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНА ІНФРАСТРУКТУРА

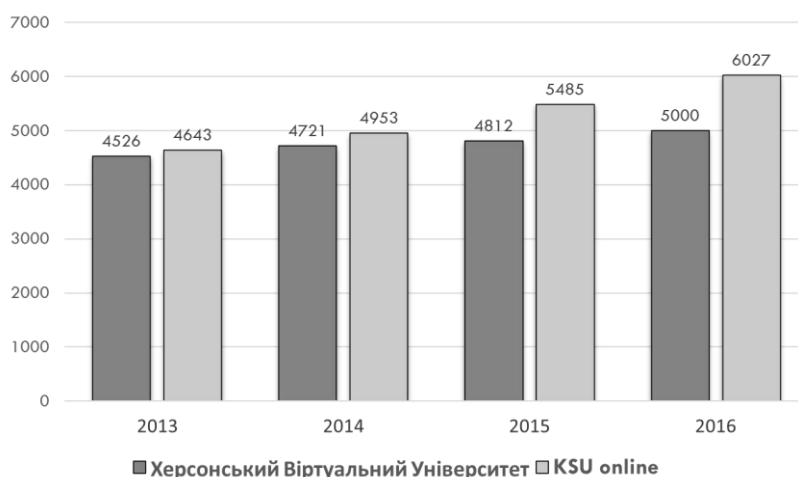
В університеті розробляються та підтримуються програмні засоби навчального призначення, Web-сайти за різними освітніми напрямками із застосуванням інформаційно-освітніх та Open-source систем, сервіси для студентів та викладачів.

На даний час функціонують **16** внутрішніх проектів та **7** сервісів (програмні продукти для студентів і викладачів ХДУ), **12** національних проектів (були розроблені за участю МОН), **10** міжнародних (розроблені у рамках міжнародних проектів), **7** сайтів фахових видань.

У ХДУ функціонують 2 платформи дистанційного навчання для студентів та викладачів університету – «Херсонський віртуальний університет» та «KSU Online».

Системи дистанційного навчання (к-ть користувачів)

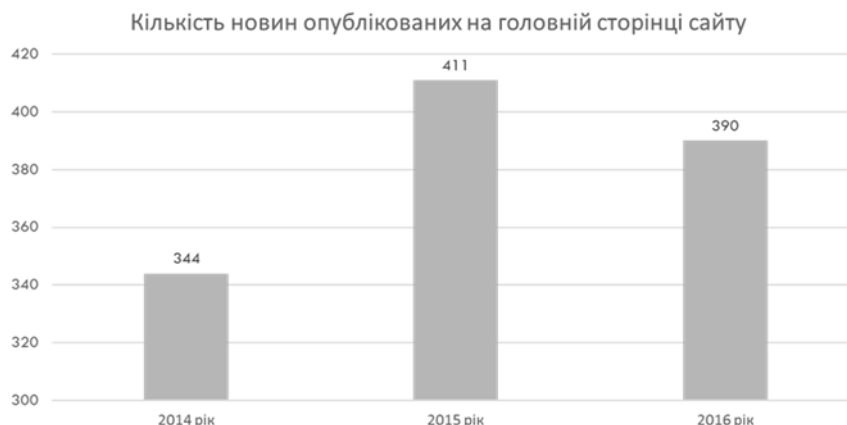
❖ Тенденція використання платформ дистанційного навчання студентами та викладачами університету - з кожним роком кількість користувачів збільшується.

Головний сайт ХДУ є великим інструментом для залучення партнерів, абітурієнтів. На стрічці новин публікуються заходи, визначні події, анонси, оголошення. Станом на 12.12.2016 сайт має майже 100 тис. переглядів.

❖ Загальна кількість сторінок на сайті ХДУ: **1363**

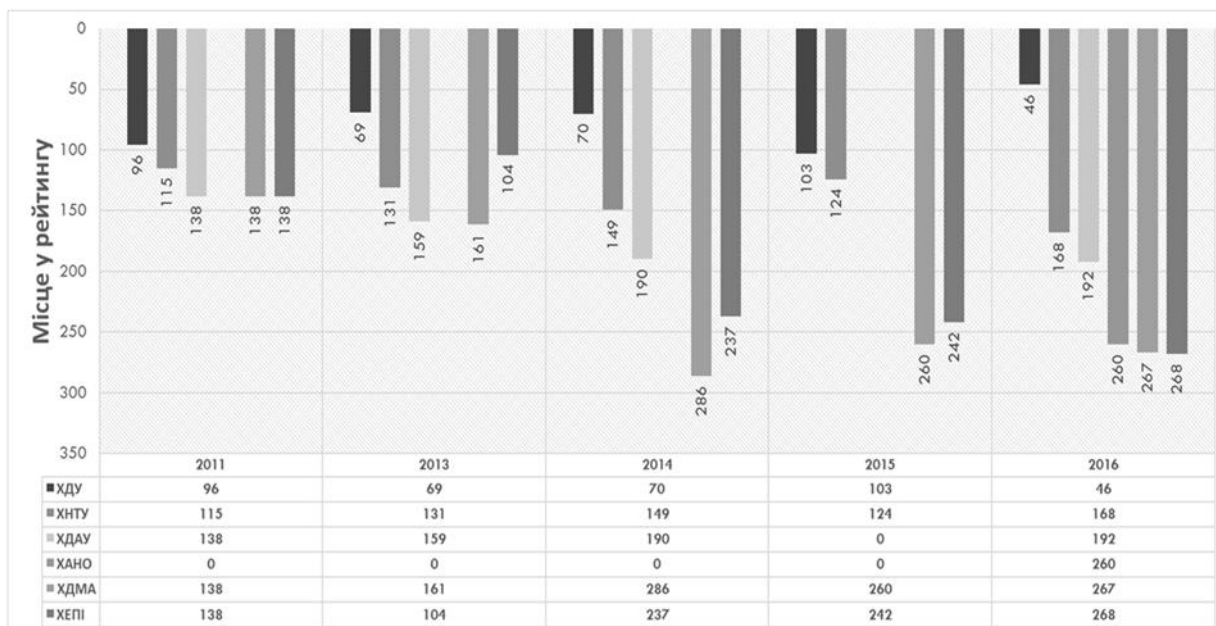
❖ Переглядів за 2016 рік: **92592**

Так, за рейтингом університетських сайтів Webometrics у 2016 році, який є одним із важливих інструментаріїв для вимірювання розвитку освітнього середовища, сайт Херсонського державного університету входить у 50 кращих вузів, посідаючи 46 місце.

Серед сайтів Херсонських вишів з кожним роком рейтинг ХДУ покращується. У цьому результаті є командна праця ІТ-фахівців університету, які створювали університетський сайт та долучаються до просування сайту в освітній глобальний простір.

❖ Чим менше балів, тим краще!

Статистика для каналу Херсонського державного університету на YouTube:

Підписчиків	Переглядів за весь період	Кількість відео
464	117 948	506

За допомогою сервісу **KSU Feedback** 52 рази було проведено анонімні анкетування студентів денної форми навчання з питань організації навчально-виховного процесу університету.

8. ВИХОВНА РОБОТА ЗІ СТУДЕНТАМИ

Серед виховних напрямів Херсонського державного університету сьогодні найбільш актуальними виступають національно-патріотичне, громадянсько-правове, інтелектуально-духовне виховання як стрижневі, основоположні, що відповідають як нагальним вимогам і викликам сучасності, так і закладають підвалини для формування свідомості нинішніх і прийдешніх поколінь.

Система заходів з організаційно-виховної роботи серед студентів планується та проводиться з урахуванням органічного взаємозв'язку процесу навчання та виховання.

Впродовж календарного року студенти ХДУ брали активну участь в заходах державного, обласного та міського рівнів. Деякі з них:

- День соборності України (22 січня 2016 р.);
- Участь в обласних заходах з увічнення пам'яті Героїв Небесної Сотні (лютий 2016 р.);
- Фестиваль студентської творчості «Молода Україна» (березень 2016р.);
- Заходи, пов'язані з 30-ми роковинами Чорнобильської катастрофи (квітень 2016 р.);
- Заходи щодо відзначення в області Дня Європи (травень 2016 р.);
- Всеукраїнська акція «За чисте довкілля» (травень 2016 р.);
- Офіційний обласний конкурс краси та елегантності «Міс студентство» (травень 2016 р.);
- Х-й районний бал випускників «Надія Каховщини» (травень 2016 р.);
- День міста (вересень 2016 р.);
- «Флагмани Херсонщини» – форум педагогічних працівників області (вересень 2016 р.);
- Акція «Патріотичний стріт-арт» (жовтень 2016 р.);
- Школа розвитку молоді (жовтень-листопад, 2016 р.);
- «Діалог культур», культурно-мистецька акція з ромської тематики (листопад 2016 р.);
- Осіння дебатна школа (листопад 2016 р.);
- Кращий студент року (листопад 2016 р.);
- Просвітницький захід з питань роз'яснення ролі Конституції в житті громадян України (листопад 2016 р.);
- Участь у відкритті меморіалу українським воїнам на алеї Героїв незалежної України (грудень 2016 р.);
- Благодійний марафон «Милосердя та єдність» (грудень 2016 р.).

9 листопада 2016 р. Херсонський державний університет приймав команду Телевізійної Служби Новин каналу 1+1. Напередодні своєї 20-ї річниці новинарі підготували низку заходів, серед яких – всеукраїнський тур вишами із соціально-освітнім проектом «Ті, що вражають». У межах проекту із мотивуючими виступами перед молоддю ХДУ та гостями навчального закладу

виступили ведуча ТСН Марічка Падалко, журналістка Наталія Нагорна, а також запрошені зірки та друзі ТСН – Світлана Тарабарова і Олексій Вертинський.

Багато було проведено у 2016 році й університетських заходів: факультетський фестиваль мистецтв «Дебют», загальноуніверситетський фестиваль мистецтв «Молода хвиля», святкові заходи до річниці створення вузу, національно-патріотичний фестиваль «Козацький гарт», святковий захід до Дня пам'яті та примирення, присвячений 71-ї річниці перемоги над нацизмом у Другій світовій війні, День відкритих дверей, святковий захід до Дня захисника України 14 жовтня 2016 р. (спільно з облвійськкоматом).

24 листопада 2016 р. студентський парламент ХДУ зібрав у Херсонському державному університеті представників майже всіх вищих навчальних закладів міста різного ступеню акредитації. Об'єднав молодих активістів форум «Студентська творчість та креатив».

Всі ці заходи обговорювались та затверджувались на засіданнях Художньої та Гуманітарної рад.

Гуманітарний відділ координує роботу та тісно співпрацює зі студентським парламентом та первинною профспілковою організацією студентів. Наші студенти входять до складу обласної та міської студентських рад, де вирішуються нагальні питання. А студент факультету біології, географії та екології Юрій Копушенко є головою молодіжної ради при міському голові та радником мера з питань молодіжної політики (на громадських засадах).

Впродовж календарного року, за результатами навчальних семестрів (відмінне навчання, наукова робота та активну участь у громадському житті) студенти вузу отримали наступні стипендії:

- 6 – Херсонської обласної ради,
- 2 – Херсонської міської ради,
- 6 – стипендій Президента України,
- 2 – стипендії Кабінету Міністрів України,
- 1 – стипендію Верховної Ради для соціальних категорій,
- іменні стипендії на факультетах.

Протягом року активну роботу проводять куратори груп. Студенти відвідують обласний академічний музично-драматичний театр ім. М. Куліша, краєзнавчий та художній музеї, виставкову залу, ККЗ «Ювілейний».

Також протягом року були проведені наступні загальноуніверситетські кураторські години:

- мистецькі вечорниці «Кохання по-українськи» до Дня закоханих;
- літературно-мистецька година «Дзвони пам'яті» до дня жертв Голодомору 1932-1933 років;
- «Негасима свічка народної пам'яті» до Міжнародного Дня пам'яті жертв Голокосту (спільно з бібліотекою ХДУ);
- захід до 30-ї річниці Чорнобильської трагедії «Чорнобиль в серці України, а тінь його по всій землі» (спільно з бібліотекою ХДУ);
- творча зустріч та презентація книги «Розквітає моя Україна» херсонського поета та журналіста Василя Піддубняка;

- творча зустріч з херсонською письменницею членом ХООНСПУ Валентиною Нежиголенко та презентація її збірки віршів «Так ніхто не кохав»;
- зустріч з членом Національної спілки журналістів України, головою правління Херсонської міської благодійної організації Таврійська фундація «Осередок вивчення української діаспори» упорядником книги «Хронологія мужності» Любовью Гаражій;
- творча зустріч з херсонськими поетами, письменниками, випускниками ХДУ (до 99 річниці заснування вузу);
- захід до дня української писемності і мови;
- зустріч з поетом В.Куликом та презентація його нової книги перекладів «Коли поета мову чую»;
- творча зустріч з випускниками ХДУ: головою Херсонського обласного об'єднання Всеукраїнського товариства «Просвіта», поетом, письменником О. Олексюком і презентація його книги «Не все безжально знищили літа» та поетом В. Педченком директором школи № 50.

Зважаючи на ситуацію в країні, студенти вузу активно долучились до благодійних заходів, які організовувались як на факультетах, так і студентським волонтерським центром «Власний вибір». Це – допомога дітям, які проживають в сиротинцях та школах-інтернатах, відвідування дітей у стаціонарному відділенні Центру реабілітації дітей Дніпровського району міської клінічної лікарні ім. А.С. Лучанського, допомога ветеранам війни і праці, онкохворим студентам вузу, участь у тренінгу «Права людини та місцева демократія», який проводила Програма розвитку ООН в Україні в м.Чернігові, проведення благодійних акцій та ярмарок, благодійний флешмоб «Lots of socks» від організації «Сонячні діти Херсонщини», «Здай кров – врятуй життя», пробіг «Біжу заради здоров'я дітей» тощо.

Протягом звітнього періоду, відповідно до наказів ХДУ «Про переведення студентів денної та заочної форм на навчання за рахунок держбюджету», було проведено роботу по укладанню угод про підготовку фахівців з вищою освітою зі студентами 1-5 курсів. Уклали угоди – 86 студентів.

Поновилися в контингент студентів університету денної та заочної форм навчання та уклали додаткові угоди – 13 студентів.

У серпні було проведено роботу по укладанню угод про підготовку фахівців з вищою освітою зі студентами рівнів освіти «бакалавр», «спеціаліст», «магістр», денної та заочної форм навчання яких було зараховано на навчання за кошти державного бюджету. Всього було укладено – 1125 угод.

Проведено роботу по укладанню тристоронніх угод зі студентами другого курсу про працевлаштування випускників Херсонського державного університету, які навчаються за напрямами і спеціальностями педагогічного профілю за державним замовленням за цільовим направленням. В листопаді уклали угоди 19 студентів.

У вересні – жовтні 2016 року надавалися консультації випускникам 2016 року щодо оформлення пакету документів для отримання одноразової адресної грошової допомоги. 30 випускників, які навчалися за напрямами і спеціальностями педагогічного профілю, уклали договори про

працевлаштування та отримали одноразову адресну грошову допомогу в п'ятикратному розмірі мінімальної заробітної плати відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України від 26 вересня 2006 року № 1361 «Про надання одноразової адресної грошової допомоги деяким категоріям випускників ВНЗ» та Порядку надання одноразової адресної грошової допомоги деяким категоріям випускників вищих навчальних закладів у 2016 році, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 28.03.2016 року № 343.

Для здійснення контролю за відпрацюванням випускників Херсонського державного університету, які отримали одноразову адресну грошову допомогу, видано наказ № 419-Д від 09.07.2015 р. «Про моніторинг трирічного перебування випускників ХДУ, які отримали одноразову адресну грошову допомогу, на посадах педагогічних працівників у загальноосвітніх та професійно-технічних навчальних закладах». Відповідно до наказу сектором сприяння працевлаштуванню студентів і випускників гуманітарного відділу проводиться моніторинг випускників 2014, 2015 років.

За звітний період було направлено 7 досудових попереджень випускникам, 1 справу передано до юридичного відділу для прийняття відповідних рішень. За результатами моніторингу 8 випускників повернули кошти у вищий навчальний заклад, який здійснював виплату.

З метою створення якісних умов для ефективного працевлаштування випускників у звітному періоді були проведені «Дні кар'єри» для студентів і випускників. Його учасниками стали управління, відділи освіти, роботодавці (компанії, підприємства, фірми, які зацікавлені у доборі кадрів). Були присутні представники провідних ІТ-компаній, представники найбільших банків України, а також науковці кафедр університету. Студенти мали можливість поспілкуватися щодо надання їм в подальшому першого робочого місця. До уваги студентів і випускників було представлено інформаційний матеріал, рекламні відеоролики, інформацію про вакансії, роздатковий матеріал (буклети, анкети, візитки, пам'ятки). Випускники університету, які бажали працевлаштуватися, були запрошені на співбесіду до підприємств та організацій для подальшого працевлаштування. Поспілкувавшись з потенційними роботодавцями у режимі реального часу, молоді люди ознайомилися з особливостями кадрової політики та корпоративної культури тих чи інших підприємств та організацій, правовими аспектами працевлаштування молодих фахівців, отримали цікаву та корисну інформацію про стан ринку праці у місті та області, про критерії відбору працівників та вимоги роботодавців, ознайомилися з психологічними аспектами підготовки молодого спеціаліста до співбесіди, зі стратегією пошуку роботи та складання резюме, отримали життєві поради щодо працевлаштування та кар'єрного розвитку від організаторів та гостей заходів.

21 березня 2016 року укладено меморандум про партнерство та співробітництво між Херсонським обласним центром зайнятості, управлінням освіти і науки Херсонської ОДА, Херсонським державним університетом.

7 квітня 2016 року проведена зустріч студентів факультету іноземної філології з роботодавцями. У зустрічі взяли участь представники освітньої компанії «Адріан», Херсонської державної морської академії, «Райффайзен Банку Аваль».

07 червня 2016 року відбулася зустріч студентів з представниками ТОВ «Транслойд» з питань працевлаштування в компанії.

27 жовтня 2016 року на базі університету проведено спільний із Херсонським обласним центром зайнятості захід, який відбувся в рамках Всеукраїнського проекту «День кар'єри/ Profitday».

У секторі сприяння працевлаштуванню студентів і випускників гуманітарного відділу створено банк потенційних роботодавців (підприємств, установ і організацій), який постійно оновлюється.

Сектор постійно інформує факультети про наявні вільні вакансії для подальшого працевлаштування студентів і випускників.

Важливим напрямом в роботі щодо працевлаштування студентської молоді університету є організація її вторинної зайнятості.

У сучасних умовах це економічно виправдана форма роботи, що має великий виховний потенціал і користується популярністю у молодіжному середовищі.

Завдяки тісній співпраці Херсонського державного університету з Херсонським обласним центром зайнятості студенти мають змогу скористатись Інформаційним банком тимчасових та постійних робочих місць і працевлаштуватись протягом року.

22 листопада 2016 р. спільно з управлінням освіти Херсонської міської ради в університеті було проведено день відкритих дверей. Цьогорічні випускники мали змогу з перших вуст дізнатися про цікаві їм напрями підготовки – кожен факультет підготував як наочні, так і роздаткові матеріали, а також продемонстрував наукові, спортивні та інші здобутки. Після ознайомчої екскурсії більш ніж 500 школярів провели до актовій зали, де вони на власні очі змогли побачити творчий потенціал молоді ХДУ.

Основним місцем працевлаштування студентів ХДУ в літній період стали дитячі оздоровчі табори та центри. Влітку 2016 року, відповідно до укладених договорів про співпрацю університет забезпечив працівниками (89 студентів) ТОВ «Прибрежний» (сmt. Лазурне, Херсонська область), ПП ПЗОВ «Романтик» (м. Скадовськ, Херсонська область), табір «Бригантіна» (м. Скадовськ, Херсонська область), табір «Веселка» (м. Скадовськ, Херсонська область), табір «Супутник» (сmt. Лазурне, Херсонська область), ТОВ «ДОЦ Червоні вітрила» (м. Скадовськ, Херсонська область), КЗ «ДОЦ ім. Івана Бережного» (с. Новоолександрівка, Херсонська область).

20 дітей співробітників ХДУ було забезпечено безкоштовними путівками до дитячих оздоровчих таборів та центрів.

Співпраця з дитячими оздоровчими таборами та центрами є позитивною як для діяльності університету, так і для поглиблення практичних педагогічних навичок студентів, сприяє успішному процесу педагогічного спілкування, а також активній участі студентської молоді у дитячому громадському русі.

Вирує в університеті і спортивне життя. Так, протягом 2016 року студенти факультету фізичного виховання та спорту і університету активно приймали участь у змаганнях різного рівня.

Багато перемог на міжнародних спортивних аренах, так **на Чемпіонатах Європи та Світу** з вільної боротьби – I та III місця здобула Білінська Алла.; Кремзер Олена - стала бронзовою призеркою; Семенова Анастасія та Курнос Людмила посіли III-тє місця з тхеквондо; зі спортивного орієнтування Кобець Юлія посіла II місце; зі стрибків на батуті - II місце посів Просторов Микола; з важкої атлетики - I та II місце здобули Єфимчук Надія та Пустоварова Ганна, з кікбоксингу - II місце у Дубіні Віталія; Кучеренко Андрій посів II-е місце з рукопашного бою.

Чумак Дмитро посів 3-тє місце на чемпіонаті Світу та зайняв 6-тє місце на Олімпійських іграх в Ріо-де-Жанейро.

Студент юридичного факультету Ісмаїлов Ельдар став чемпіоном Європи з кіокушинкай карате та увійшов до 8-ми найкращих спортсменів у своєму виді єдиноборств у світі.

У командних видах спорту: студентки факультету у складі гандбольної команди «Університет-Дніпрянка» здобули 3-тє місце у чемпіонаті України та стали переможцями чемпіонату України з пляжного гандболу.

Жіноча баскетбольна команда «Таврійська зірка» посіла 8-ме місце у Чемпіонаті України.

В обласній універсіаді команди ХДУ посіли **перші місця** в таких видах спорту: волейбол (юнаки та дівчата), легкоатлетичний крос (юнаки та дівчата), футбол, настільний теніс (дівчата), баскетбол (юнаки та дівчата), легка атлетика (юнаки та дівчата).

За результатами **загального заліку** команди ХДУ посіли **I загальнокомандне місце**.

Осторонь до спортивного життя не залишається і спортивний клуб ХДУ який провів змагання з волейболу, міні-футболу, шахів, легкоатлетичного кросу, стрітболу, волейболу-MIX, скелелазіння, пауерліфтингу. Участь у змаганнях взяли понад 800 студентів. На початку навчального року за сприянням керівництва університету та факультету фізичного виховання та спорту і спортивного клубу ХДУ створено волейбольну молодіжну команду (серед чоловічих команд), яка заявила до участі в чемпіонаті України серед команд вищих навчальних закладів.

Працює тренажерна зала. Провідні учасники спортивних секцій клубу обслуговували в якості суддів обласні та міські змагання з ігрових видів спорту - легка атлетика, таеквон-до, туризму та скелелазіння.

Органічне поєднання навчання та виховання в університеті дає можливість забезпечити підготовку висококваліфікованих спеціалістів, молодь, свідомо діючу, морально зрілу, соціально небайдужу.

9. БІБЛІОТЕКА УНІВЕРСИТЕТУ

Наукова бібліотека є освітнім, науковим, інформаційним та культурно-просвітницьким структурним підрозділом університету і забезпечує творами друку й іншими інформаційними матеріалами освітній процес та наукові дослідження вчених університету.

До послуг читачів працює 6 читальних залів, 3 абонементи, зокрема 4 галузеві читальні зали, зала каталогів, зала періодичних видань та наукової літератури, універсальна читальна зала навчальних і довідкових видань. Практично всі читальні зали обладнані комп'ютерами з доступом до інтернет-ресурсів.

Кількість користувачів, зареєстрованих за єдиним читацьким квитком, – 8795. За 2016 рік бібліотеку відвідали 337623 користувачі, книговидача становить 694803 документи.

Фонд бібліотеки поповнився новими надходженнями. Усього було одержано 1466 найменувань документів, 3145 примірників.

Фонд дисертацій зріс на 22 примірники і склав 301 документ. Фонд авторефератів поповнився на 207 примірників і склав 1466 документів.

У 2016 році було використано 130750,80 гривень бюджетних коштів, з яких:

- на придбання книг – 559,00 грн.;
- на передплату періодичних видань – 130191,80 грн.

Джерелами комплектування фонду є передплата періодичних видань, дарунки від авторів, видавництв, освітніх установ, громадських організацій. Зокрема, у 2016 році від видавництв отримано 5520 документів, від авторів 1930 документів, від освітніх установ 363 документи.

Користувачі бібліотеки мають змогу постійно отримувати бібліографічні консультації. За рік надано 17015 усних і письмових довідок, підготовлені 2354 віртуальні довідки й визначено 985 індексів УДК.

У 2016 році продовжувалась науково-бібліографічна діяльність, яка включала складання бібліографічних покажчиків та рекомендаційних списків літератури:

1. Шлях української незалежності (до 25 річниці Дня Незалежності в Україні).
2. Екологія і суспільство: проблеми сучасності.
3. Виховання в контексті сучасної освіти.
4. Тероризм глобальна трагедія людства.
5. Суспільний вимір Чорнобильської катастрофи.

Наукова бібліотека ХДУ бере участь у створенні бази даних для інформаційного проекту «Україніка наукова». У рамках проекту опрацьовано 25 випусків фахових періодичних видань ХДУ. Загальна кількість реферованих статей становить 862 позиції.

Бібліотечна web-сторінка представляє і рекламує всі аспекти діяльності бібліотеки та її інформаційні ресурси.

Найголовнішою базою даних на web-сторінці є електронний каталог, що містить 133074 записи.

Надається відкритий доступ до електронного архіву - репозитарію ХДУ eKhSUIR:<http://ekhsuir.kspu.edu/>, що популяризує наукові публікації вчених університету.

Інституційний репозитарій eKhSUIR містить 2025 документів. Кількість переглядів - 169964. Географія переглядів – Україна, Канада, США, Німеччина, Японія, Франція, Швейцарія, Франція, Італія, Китай.

Топ-10 вчених університету

за найбільшою кількістю праць, розміщених у репозитарії

1. Демецька В. В. – <i>61 праця</i>	6. Чабан Н. І. – <i>30 праць</i>
2. Олексенко В.П. – <i>42 праці</i>	7. Голотюк О. В. – <i>27 праць</i>
3. Кіщенко Ю. В. – <i>35 праць</i>	8. Белехова Л. И. – <i>26 праць</i>
4. Заболотська О. О. – <i>35 праць</i>	9. Тюхтенко Н. А. – <i>26 праць</i>
5. Ходосовцев О. Є. – <i>31 праця</i>	10. Волкова С. В. – <i>25 праць</i>

Топ-10 праць за кількістю завантажень

1. Образно-тропеїчні засоби роману В. Шевчука «стежка в траві» (Олексенко В. П.) – *32513 завантажень*.

2. Збірник задач з генетики (Лановенко О. Г.) – *9959 завантажень*.

3. Теоретична граматики англійської мови (Ткаченко Л. Л.) – *2258 завантажень*.

4. Література Англії та США (Ткаченко Л. Л.) – *1897 завантажень*.

5. Розвиток фермерських господарств в системі факторів конкурентного середовища: теорія, методологія, практика (Мохненко А.С.) – *1714 завантажень*.

6. Вища педагогічна освіта і наука України: історія, сьогодення та перспективи розвитку. Херсонська область (Беляєв Ю. І. Самсакова І. В.) – *1407 завантажень*.

7. Стилїстика іспанської мови (Ткаченко Л. Л.) – *809 завантажень*.

8. Лексикологія іспанської мови (Ткаченко Л. Л.) – *719 завантажень*.

9. Теоретичний курс лексикології французької мови (Голотюк О. В.) – *551 завантаження*.

10. Созвездие херсонцев – победителей (Тихонов В. И.) – *535 завантажень*.

У рамках наукової теми бібліотеки «Сучасні підходи до інформаційно-бібліотечного забезпечення наукових досліджень у вищих навчальних закладах України в контексті європейського освітнього простору» здійснюється підготовка науково-допоміжних видань, тематичних, поточних, бібліографічних, рекомендаційних покажчиків, методичних рекомендацій та інформаційно-аналітичних оглядів.

Науковою бібліотекою ХДУ, що є методичним центром бібліотек ВНЗ м. Херсона, у рамках підвищення кваліфікації проведено консультативно-практичні заняття з питань організації роботи в бібліотеках ВНЗ (підготовка до атестації співробітників Наукової бібліотеки ХДАУ).

Наукова бібліотека ХДУ веде активну роботу в царині бібліотечної справи. Директор бібліотеки є членом НМК сектору вищої освіти НМР

Міністерства освіти і науки України. Наукова бібліотека не лише організовує практичні семінари, але й представляє ХДУ на конференціях та семінарах провідних бібліотек України. Зокрема, 25 травня 2016 р. в ХДУ відбувся науково-практичний семінар «Діяльність бібліотек ВНЗ України в умовах якісних змін», у якому взяли участь понад 50 працівників бібліотек ВНЗ.

21-22 вересня 2016 року на базі Наукової бібліотеки Одеського національного університету імені І. І. Мечнікова відбулася зональна науково-практична конференція «Бібліотеки ВНЗ: інформаційно-бібліографічна діяльність, тенденції розвитку», на якій директор Наукової бібліотеки ХДУ Арустамова Н. А. виступила з доповіддю «Бібліотека як провайдер в системі наукових комунікацій».

Культурно-просвітницька робота Наукової бібліотеки – це система заходів, спрямована на формування у студентства громадянської позиції, національної свідомості, високих моральних якостей. Книжкові виставки і виставки нових надходжень на всіх пунктах видавання літератури всебічно розкривають багатство книжкових фондів бібліотеки університету. Згідно з планом проведено 9 масових заходів, що відвідали понад 1700 студентів, тематичних виставок – 201, виставок-переглядів – 11, віртуальних виставок – 8.

У цілому всі напрями діяльності Наукової бібліотеки університету сприяють ефективному та якісному інформаційному забезпеченню підготовки висококваліфікованих фахівців, створюють умови для формування у студентів навичок самостійної роботи, творчого, активного мислення, свідомого ставлення до своєї майбутньої професійної діяльності, а також вихованню активної професійної і громадської позиції та високої духовності

10. ДІЯЛЬНІСТЬ УЧЕНОЇ РАДИ

Чинна вчена рада Херсонського державного університету (далі – ХДУ) затверджена наказом ректора у складі 63 осіб.

Упродовж 2016 року відбулося 12 засідань, на яких розглянуто питання відповідно до повноважень та функцій вченої ради, визначених чинним законодавством, Статутом університету та Положенням про вчену раду ХДУ.

На засіданнях ученої ради розглядалися актуальні питання організації навчально-виховного процесу, навчально-методичної та науково-інноваційної роботи викладачів, поліпшення кадрового забезпечення, моніторингу якості освіти, перспективи подальшого розвитку університету, зокрема:

- затверджено Правила прийому до Херсонського державного університету;

- за рішенням ученої ради відбулося об'єднання двох кафедр: дошкільної освіти та кафедри педагогіки початкової освіти в кафедру педагогіки дошкільної та початкової освіти;

- затверджено програми вступних випробувань;

- розглянуто 22 положення, які регламентують діяльність університету.

До них були внесені зміни відповідно до чинного законодавства та Статуту ХДУ.

Щодо **фінансової діяльності ХДУ**, то на засіданнях ученої ради відбулося обговорення перспективних шляхів врегулювання фінансового стану ХДУ, заслухано річний фінансовий звіт ХДУ та фінансовий план ХДУ на 2016 рік, затверджена вартість навчання на 2016-2017 н.р. (за кошти фізичних та юридичних осіб) для:

- студентів Херсонського державного університету (бакалавр, спеціаліст, магістр, іноземні громадяни);

- слухачів в Центрі перепідготовки та підвищення кваліфікації кадрів (перепідготовка кадрів);

- слухачів в Центрі довузівської підготовки (10-11 класи, іноземні громадяни);

- аспірантів, які навчаються за програмою підготовки докторів філософії PhD.

Також на засіданнях ученої ради розглядалися питання стосовно **наукової діяльності**, а саме:

- затверджено тем дисертаційних досліджень докторантам, аспірантам, здобувачам, викладачам університету;

- затверджено освітньо-наукові програми, навчальні плани, ліцензійні справи для підготовки докторів філософії PhD;

- рекомендовано до друку наукові видання ХДУ;

- внесено зміни до складу редакційних колегій (збірника наукових праць «Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія: психологічні науки»; збірника наукових праць «Педагогічні науки»; «Наукового вісника Херсонського державного університету. Серія: Географічні науки»; «Наукового вісника Херсонського державного університету. Серія: Економічні науки»).

Розглядалися також і питання **навчально-виховної роботи і міжнародної співпраці ХДУ**, зокрема:

- результати літньої та зимової заліково-екзаменаційної сесії;
- затвердження навчальних і робочих навчальних планів;
- затвердження тематики дипломних робіт (проектів), виконавців, наукових керівників, рецензентів у 2015–2016 навчальному році студентів денної, заочної та екстернатної форми навчання на здобуття ними рівня вищої освіти «бакалавр», «спеціаліст», «магістр»;

- затвердження навчального плану, освітньо-професійної програми, освітньо-професійної характеристики, засобів діагностики якості вищої освіти підготовки магістра спеціальності:

8.01010101 Дошкільна освіта

8.04010601 Екологія та охорона навколишнього середовища

8.03040101 Економічна теорія

8.02020201 Хореографія*

8.02020501 Образотворче мистецтво*

8.04030201 Інформатика

- за рішенням ученої ради студенти були направлені на навчання за Програмою «Подвійний диплом» до Поморської Академії (м. Слупськ, Польща) протягом II семестру 2015/2016 н.р.;

- започатковано спеціалізації «Дитяча психологія» та «Музичне виховання» на спеціальності 6.010101 Дошкільна освіта; спеціалізацію «Екологія та безпека життєдіяльності» на спеціальності 014 Середня освіта (Хімія); скорочений термін навчання за спеціальністю 6.010202 Спорт;

- введено спеціалізацію «Соціальна педагогіка» для рівня вищої освіти «магістр» «231 Соціальна робота» для абітурієнтів, які мають диплом бакалавра «Соціальний педагог»;

- затверджено ліцензійні справи (розширення ліцензійного обсягу підготовки у сфері вищої освіти за ступенем вищої освіти «магістр»): Галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки (0301 Соціально-політичні науки); спеціальність 053 Психологія (8.03010201 Психологія); Галузь знань 10 Природничі науки (0401 Природничі науки); спеціальність 103 Науки про Землю (8.04010401 Географія*); 012 Дошкільна освіта; 013 Початкова освіта та інші;

- затверджено перелік кваліфікацій ступеня вищої освіти «бакалавр» і «магістр», освітньо-кваліфікаційного рівня «спеціаліст» на денній та заочній формі навчання факультету психології, історії та соціології, іноземної філології, перекладознавства, факультету біології, географії та екології, факультету фізики, математики та інформатики.

Вчене звання **професора (2)** було присвоєне: професору кафедри всесвітньої історії та історіографії **Конику О.О.**, професору кафедри фізики та методики її навчання Кузьменкову С.Г.

Вчене звання **доцента (9)** було присвоєне: доценту кафедри медико-біологічних основ фізичного виховання та спорту – Андрєєвій Р.І.; доценту кафедри теорії та методики фізичного виховання – Кольцовій О.С.; доценту

кафедри екології та географії – Кундельчук О.П.; доценту кафедри всесвітньої історії та історіографії – Куценко Ю.Ю.; доценту кафедри світової літератури та культури імені проф. О. Мішукова – Самаріну А.М.; доценту кафедри вокалу та хорових дисциплін – Чехуніній А.О.; доценту кафедри музичного мистецтва і хореографії – Чубі В.В.; доценту кафедри культурології – Чуприні Б.В.; доценту кафедри англійської мови та методики її викладання – Старостенко О.В.

Однією зі складових роботи вченої ради було обрання за конкурсом на вакантні посади науково-педагогічних працівників університету; таких справ було розглянуто **41**, у тому числі **3** деканів факультету, **18** завідувачів кафедр, **8** професорів, **6** доцентів, **5** викладачів і **1** асистента.

Слід відмітити, що за рішенням вченої ради університету рекомендовано:

- кандидатури студентів на отримання стипендії Президента України, стипендії Кабінету Міністрів, соціальної стипендії Верховної Ради України, іменних стипендій;

- претендентів на здобуття стипендій Кабінету Міністрів України для молодих учених, для призначення щорічної стипендії кращим педагогічним працівникам.

Усі рішення введені в дію наказами ректора ХДУ та оприлюднені на сайті університету відповідно до чинного законодавства України.

11. ФІНАНСОВА ДІЯЛЬНІСТЬ

Фінансова, матеріально-технічна та адміністративно-господарська діяльність спрямовуються ректором ХДУ на забезпечення навчально-виховної, науково-дослідницької та інноваційної роботи університету, а також на соціальний захист студентів, аспірантів, докторантів, співробітників, створення належних умов для їх праці, навчання та відпочинку.

11.1. Штатний розпис.

Штатним розписом на 2016 рік затверджена середньорічна чисельність штатних одиниць – 1450,0 у тому числі за загальним фондом – 842,0 ставки, що становить 58 % від загальної кількості. За спеціальним фондом – 608,0 ставок, або 42%.

Порівняно з 2015 роком зменшилась кількість ставок СОТ "Буревісник" на 1 одиницю; чисельність ставок НПП, розрахована згідно з Постановою КМУ № 228 від 28.02.2002 за формою № 2-3 нк по спеціальному фонду зменшилась на 10,0 одиниць, по загальному фонду зменшилась на 8,0 одиниць.

Протягом 2016 року згідно з Постановою КМУ від 6 квітня 2016 р. № 288 (з 01.05.2016) та Постановою КМУ від 23 листопада 2016 р. № 840 (з 01.12.2016) відбулося підвищення на 19,9% посадових окладів працівників Херсонського державного університету. Зросла середньомісячна заробітна плата в цілому по університету, в тому числі заробітна плата науково-педагогічних працівників. Зростання заробітної плати обумовлено підвищенням тарифних ставок та окладів, підвищенням заробітної плати при одержанні наукових ступенів, вчених звань та вислуги років відповідно до Закону України «Про вищу освіту».

У 2015 році середньомісячна заробітна плата по університету на одного працівника складала 3750 грн., а у 2016 році – 3883 грн., темп зростання заробітної плати становить 26,3%. Середньомісячна заробітна плата науково-педагогічного працівника у 2015 році дорівнювала 5529 грн., а у 2016 р. – 6707 грн., темп зростання заробітної плати – 21,3%.

11.2. Стабільне фінансово-економічне становище навчального закладу та ефективне управління його майном

Стійке фінансово-економічне становище забезпечує основні напрями діяльності Херсонського державного університету. Формування єдиного кошторису обґрунтовуються відповідними розрахунками. Херсонський державний університет для забезпечення функціонування навчального закладу встановив економічні відносини з різними організаціями, які надають комунальні та інші послуги.

Університет своєчасно та в повному обсязі перераховує платежі до бюджету, включаючи внески до пенсійного фонду, а також податки, збори та

обов'язкові платежі. Заборгованості по заробітній платі та стипендії університет не має.

Економічні відносини з юридичними та фізичними особами, для забезпечення навчального закладу, здійснюється на основі договорів.

Державні кошти університет витрачає відповідно з цільовим призначенням і в міру виконання заходів передбачених кошторисом, дотримуючи фінансово – бюджетну дисципліну і максимальну економію матеріальних цінностей та грошових ресурсів.

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 26.07.2001 № 883 все майно, яке знаходиться на балансі університету, ефективно використовується в учбовому процесі та знаходяться на збереженні матеріально-відповідальних осіб, які є на кожній кафедрі. З кожною матеріально-відповідальною особою укладена угода повної матеріальної відповідальності. Фактична наявність та умови збереження матеріальних цінностей перевіряється щорічно інвентаризацією.

11.3. Виконання показників ефективності використання державного майна та його збереження і раціонального використання державного майна, а також показників майнового стану навчального закладу, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 19 березня 1993 р. № 203

Все майно, яке знаходиться на балансі університету, ефективно використовується в навчальному процесі та знаходиться на зберіганні матеріально-відповідальних осіб, які є на кожній кафедрі відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 26.07.2001р. № 883. З кожною матеріально відповідальною особою укладена угода повної матеріальної відповідальності. Фактична наявність та умови збереження матеріальних цінностей перевіряється щорічно інвентаризацією.

Станом на 1 грудня 2016 року необоротні активи університету склали 210 653 957,97 грн., у тому числі:

Основні засоби (Земельні ділянки, будинки та споруди, транспортні засоби, багаторічні насадження, машини та обладнання, інструменти та інвентар) – 202 900 865,18 грн.

Інші необоротні матеріальні активи (бібліотечний фонд, меблі, білизна, одяг та взуття) – 6 342 507,79 грн.

Інші нематеріальні активи (програмне забезпечення, права на користування земельною ділянкою, витяги, сертифікати, ліцензії) – 1 410 585,00 грн.

11.4. Своєчасність розрахунків з підприємствами, установами, організаціями, банками та іншими організаціями

Бухгалтерія університету своєчасно та в повному обсязі подає платіжні документи до Державної казначейської служби для розрахунку по заробітній платі, стипендії, комунальні послуги та енергоносії та іншим платежам.

11.5. Цільове та ефективне використання коштів загального та спеціального фонду державного бюджету

Фінансування університету проводиться на нормативній основі за рахунок коштів державного бюджету, а також за рахунок надання платних послуг, проведення науково-дослідних робіт, здачі в оренду приміщень, коштів від господарської діяльності, благодійних внесків, грантів та дарунків.

На 2016 рік кошторис Херсонського державного університету сформувався з надходжень і видатків в розмірі 124 468 592 грн.

З них 83 640 200 грн. – це загальний фонд, 40 828392 грн. – це спеціальний фонд, який формується з надходжень від оплати за навчання студентів і аспірантів, осіб які підвищують кваліфікацію самостійно, передачі приміщень в оренду та центру перепідготовки та підвищення кваліфікації, плати студентів за проживання у гуртожитку. 390 385,28 грн. – це рахунок за дорученням, який включає благодійну допомогу у грошовій формі 61 257 грн., у натуральній формі 329 128,28 грн.

За 2016 рік основними видатками університету є видатки на заробітну плату і стипендію.

У кошторисі видатки на заробітну плату і стипендію складають 86,85%, а в сумарному виразі це 108104053 грн., з них 76160195 грн. – кошти загального фонду, та 31943858 грн. – це кошти спеціального фонду університету.

Касові видатки по КПКВ 221160 загального фонду за 11 місяців 2016 року складають:

Найменування видатків	Сума (грн.)	%
Оплата праці працівників (зарплата та нарахування)	42 882 242	59,46
Придбання предметів, матеріалів та інші послуги необхідні для утримання бюджетних установ	162 430	0,23
Оплата комунальних послуг	2 041 683	2,83
Оплата послуг (крім комунальних)	94 471	0,13
Стипендії, харчування, одяг та придбання літератури дітям - сиротам	2 447 9500	33,94
Виплата коштів на харчування студентам з числа дітей-сиріт	1 847 066	2,56
Одноразова адресна грошова допомога випускникам	618 000	0,86
Всього	72 125 390	100%

Касові видатки по КПКВ 221160 спеціального фонду за 11 місяців 2016 року складають:

Найменування видатків	Сума (грн.)	%
Оплата праці працівників (зарплата та нарахування)	22 284 866	85,22
Придбання медикаментів	1 749,81	0,01

Придбання предметів постачання і матеріалів, утримання бюджетних установ	897 111,15	3,44
Оплата комунальних послуг	2 093 659,78	8,00
Відрядження	139 745,05	0,53
Оплата послуг (крім комунальних)	477 206,54	1,82
Виплата ПДВ	219 426,70	0,84
Окремі заходи по реалізації держ. програм	5 520,00	0,03
Придбання обладнання і предметів довгострокового користування	20 699,00	0,08
Капітальний ремонт інших об'єктів	7 224,00	0,03
Всього		100%

11.6. Своєчасне і повне внесення платежів, обов'язкових внесків до державного бюджету, виконання кошторисів доходів та видатків навчального закладу, недопущення виникнення заборгованості по заробітній платі, за спожиті енергоносії і комунальні послуги та дотримання їх в межах лімітів.

Відповідно до Бюджетного кодексу України обслуговування університету проводиться Головним Управлінням Державної казначейської служби України у Херсонській області. Університет своєчасно та в повному обсязі перераховує платежі до державного бюджету в тому числі податок на доходи фізичних осіб, єдиний соціальний внесок, військовий збір, податок на додану вартість, екологічний податок, плата за землю, рентна плата за воду та землекористування орендарів.

Виконання кошторисів та планів використання коштів по загальному та спеціальному фонду здійснюється відповідно до постанови Кабінету Міністрів України № 228 від 28.02.2002 року.

Херсонський державний університет протягом 2016 року не мав заборгованості по заробітній платі, стипендії, харчуванню та своєчасно розраховувався за спожиті комунальні послуги та енергоносії. Споживання енергоносіїв використовував в межах доведених лімітів.

Сплата податків і зборів (обов'язкові платежів) до бюджету за 11 місяців 2016 року склала 22 533 651,29 грн., в т.ч.:

- податок на доходи фізичних осіб – 9 399 380,88 грн.;
- єдиний соціальний внесок – 11 831 347,00 грн.;
- військовий збір – 831 303,48 грн.;
- та інші податки – 184 546,39 грн. в т.ч.:
- податок на додану вартість – 172 161,66 грн.
- екологічний податок – 1423,56 грн.;
- рентна плата надра – 1179,29 грн.;
- рентна плата вода – 228,20 грн.;
- плата за землю – 9553,68 грн.
- судовий збір за судовими позовами – 1020527 грн.

11.7. Дотримання встановленого законодавством порядку обслуговування і використання бюджетних коштів, укладання договорів оренди нерухомого майна, закріплення за навчальним закладом на праві оперативного управління та своєчасність розрахунку за ними

Херсонським державним університетом станом на 01.12.2016 р. укладено 39 договорів оренди майна загальною площею 1768,90 кв.м. Всі договори укладені орендарями університету з ФДМ України по Херсонській області відповідно до Закону України «Про оренду державного та комунального майна». Всі орендарі з університетом розраховуються своєчасно. Заборгованості з оплати орендної плати університету немає.

12. РОЗВИТОК МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНОЇ БАЗИ

12.1. Адміністративно-господарська частина

Університет продовжує розвивати матеріальну базу, проводячи ремонтні роботи в наших 6-х учбових корпусах, загальною площею 44,4 тисяч квадратних метрів, СОТ «Буревісник», навчально-тренувальному центрі, Агробіостанції-ботанічному саду та 3-х гуртожитках, загальною площею більше 20 тисяч квадратних метрів. Усього – біля 20 об'єктів.

Постійне вдосконалення господарської діяльності університету, зміцнення та утримання в належному стані матеріальної бази та її поліпшення ґрунтується на щоденній злагодженій роботі всіх працівників Адміністративно-господарської частини та підпорядкованих підрозділів.

На жаль, внаслідок невеликих зарплат, АГЧ на сьогодні недоукомплектоване спеціалістами та технічними працівниками. Тому, наприклад, з початку навчального року у нас працює тільки один маляр-штукатур. Нові люди йдуть на таку роботу дуже неохоче.

Але, незважаючи на ці проблеми, службами АГЧ фактично самостійно, лише з частковим залученням підрядних організацій, організовано та проведено цілу низку заходів для підтримання, укріплення й розвитку матеріально-технічної бази університету. Інші заплановані роботи продовжуються в повному об'ємі.

Зазначимо тільки основні з них.

Загальні:

Виконано поточні ремонти дахів над актовною залом, спортивним залом і видавництвом.

Проведено ремонт приміщення університетського «Євроцентру».

Виконано роботи з асфальтування внутрішнього двору між учбовими корпусами № 1 та № 2.

Виконано роботи з відновлення доріжки та облаштування майданчика за приймальною комісією.

Перенесено та розміщено в новому місці пам'ятну дошку біля головного корпусу.

У ботсаду, із залученням підрядної організації, замінено водяний насос у свердловині та підготовлено площадку під водонапірну башту.

Придбано біля 2000 нових електроламп.

Господарською службою АГЧ проведена санітарна вирубка, з залученням підрядної організації та використанням спецтехніки, великої кількості сухостійних дерев, які становили небезпеку через обвал під час сильних поривів вітру та попереджено руйнування інженерних комунікацій і виникнення надзвичайних ситуацій.

У парку та ботсаду університету нашими студентами висаджено велику кількість саджанців дерев.

У мерії міста вирішується питання щодо ремонту дорожнього покриття вулиць Московська та Київська, що дозволить нашим студентам і

співробітникам у будь-яку погоду швидко та в чистому вигляді потрапляти до головного корпусу й учбового корпусу № 5.

Ведеться робота щодо залучення або виділення коштів для капітального ремонту учбових корпусів № 3 та № 4, які перебувають в аварійному стані, – направлено біля 20 листів-звернень у різні інстанції від мера до Кабінету Міністрів України, ведуться переговори.

Одночасно з цим вишукуємо кошти для побудови в університетському парку сучасного спортивного майданчика європейського типу.

Головний корпус:

Проведено поточний ремонт фасадної частини учбового корпусу та приймальної комісії.

Відремонтовано систему опалення в спортивних залах університету.

Підготовлено приміщення для зберігання прекурсорів на 8-му поверсі.

Проведено капітальний ремонт санвузлів на 3-му та 7-му поверхах.

Відремонтовано сходинокві марші на 2-му поверсі.

Проведено частковий ремонт холу I-го поверху.

Відремонтовано приміщення вахти.

Замінено паркетну основу на сцені актового зали.

Відновлено пожежний гідрант в роздягальні корпусу.

Інші корпуси:

Відремонтовано та передано в оренду для роботи університетської їдальні частину корпусу № 6.

Виконано ремонт 2-го та 3-го поверхів учбового корпусу № 5.

Йде підготовка до заміни конструкції та встановлення дверей в учбовому корпусі № 5.

Виконано ремонт санвузлів на 3-му та 4-му учбового корпусу № 5.

Придбано матеріали для ремонту санвузлів 2-го та 3-го поверхів учбового корпусу № 2.

Крім вищевказаного, необхідно зазначити, що завдяки зусиллям працівників Адміністративно-господарської частини вдалося значно зекономити обсяги споживання комунальних послуг у натуральних показниках, але через неодноразове збільшення тарифів на них додаткових грошей від цього університет не отримав.

Як позитив хочеться відмітити, що працівникам закуплено взуття та триває подальша закупівля робочого одягу відповідно до норм Колективного договору ХДУ.

Завдяки взаємодії з фіскальною службою додатково робочі отримали взуття та було частково оновлено костюмерний фонд. До бібліотеки надійшло 200 примірників літератури з психології. Керівництво університету й надалі буде приділяти багато уваги забезпеченню повноцінного функціонування учбових корпусів, гуртожитків і території університету.

12.2. Діяльність студентського містечка

Протягом 2016 року працівниками технічної служби, дирекції студентського містечка та адміністрацій гуртожитків було проведено ряд заходів для покращення житлово-побутового фону гуртожитків, створення більш сприятливих умов для проживання студентів, а також забезпечено постійний контроль на належним санітарно-гігієнічним станом місць загального користування та житлових кімнат. Упродовж вищевказаного періоду також виконано роботи по благоустрою прилеглої території гуртожитків студентського містечка.

Для комфорту мешканців налагоджена цілодобова робота ліфтів у гуртожитках № 3 та № 4. Зокрема, для забезпечення побуту поза закладами освіти та осередком сім'ї відкрито та повністю облаштовано дитячу кімнату для дітей дошкільного та шкільного віку, а також для створення комфортних умов для саморозвитку та самореалізації відремонтовано кімнату самопідготовки в гуртожитку № 2 і створено «Студентський кінотеатр».

Для забезпечення громадського порядку та попередження уникнення надзвичайних ситуацій встановлено систему відеоспостереження в гуртожитку № 2. У відповідності до виконання санітарно-гігієнічних норм виготовлено та встановлено 16 індивідуальних кабінок в туалетних кімнатах гуртожитку № 2 та в кожному гуртожитку відкрито пральні кімнати, відремонтовано кабінет прийому хворих здоров'я (к. 101), замінено вікно на металевопластикове.

Також протягом поточного періоду проведено роботи по організації гарячого водопостачання для 498 мешканців студмістечка, а саме:

- у гуртожитку № 2 відкрито душові кімнати, забезпечено гарячою водою всі 397 мешканці;
- у гуртожитку № 3 забезпечено гарячою водою ще 36 мешканців;
- у гуртожитку № 4 забезпечено гарячою водою ще 65 мешканців.

Працівники студентського містечка постійно приводять у відповідність до приписів перевірок із пожежної безпеки приміщення гуртожитків, зокрема за вищевказаний поточний рік гуртожитки повністю укомплектовані пожежними кран-комплектами, проведено технічне обслуговування з наданням відповідних актів, відремонтовані та доукомплектовані пожежні шафи гуртожитків № 3 та № 4, всі шляхи евакуації оснащені аварійним освітленням.

На прилеглої до гуртожитків території також виконано поточні ремонтні роботи, а саме:

- частково відновлено асфальтове покриття тротуарів біля гуртожитку № 2;
- виконано ремонт східцевих маршів та облаштовано пандус до гуртожитку № 3;
- виконано ремонт сходів між гуртожитком № 4 і залом «Фестивальна» та часткову заміну тротуарних плит;
- частково встановлено прожектори освітлення біля гуртожитків.

Технічною службою студмістечка та зусиллями мешканців гуртожитків виконано косметичні ремонти 93 приміщень (кімнат, холів, коридорів, блоків, кухонь, душових та туалетних кімнат), приміщення ізолятору гуртожитку № 2,

замінено батареї в 8 кімнатах та на східцевих клітках гуртожитку № 2, замінено комплектуючі електроплит, у кількості 100 од., сантехнічного та електрообладнання (поточно за заявками мешканців) близько 5400 за рік.

Фінансова діяльність

Станом на 01 грудня 2016 року

Надходження коштів за 11 місяців (січень-листопад) склали 3 917 445,79 грн., з них кошти від тимчасового проживання – 259 790,40 грн.

Видатки за цей період склали 3 284 311,40 грн.

Економія заробітної плати становить 642 600,00 грн.

Надходження перевищили видатки на 633 134, 39 грн. З урахуванням залишку коштів попередніх періодів – 1,6 млн. грн.

Придбання:

1. Бойлери – 16 од. та матеріали для їх установки на суму 55 904,90 грн.
2. Унітази – 15 од на суму 11 700,00 грн.
3. Металопластикові вікна – 10 од. на суму 28 680,00 грн.
4. Обладнання для організації відеоспостереження на суму 17 717,00 грн.
5. Електричне обладнання для організації гарячого водопостачання (кабель, вимикачі автоматичні, щит металевий для вимикачів) 22 368,40 грн.
6. Будівельні матеріали для проведення ремонтів на суму 12 915,00 грн.
7. Сантехнічні матеріали для проведення ремонтів 35 105,00 грн.
8. Пожежні рукави в комплекті зі стволем і гайкою – 32 од. на суму 24 720,76 грн.
9. Світлонакопичувальні знаки «Вихід» – 32 од. на суму 4 159,89 грн.
10. Двотарифні лічильники електричної енергії у кількості 6 одиниць суму 17 885,00 грн.
11. Миючі та дезінфікуючі засоби на суму 25 169,15 грн.
12. Господарський інвентар на суму 1 933,56 грн.
13. Спец. одяг та взуття на суму 4 941,54 грн.
14. Канцелярські товари на суму 17 054,35 грн.
15. Каналізаційні люки з кришкою – 3 од. на суму 1 440,00 грн.
16. Комплектуючі для електричних плит на суму 23 645,60 грн.

На загальну суму 305 340,15 грн.

Серед них за рахунок мешканців для покращення власних побутових умов проживання у вигляді матеріалів та благодійних внесків (спонсорські кошти за дорученням) орієнтовно на суму 110 тис. грн.

13. ПРАВОВИЙ ЗАХИСТ УНІВЕРСИТЕТУ

13.1. Дотримання вищим навчальним закладом вимог законодавства, стандартів вищої освіти

Відповідно до Закону України «Про вищу освіту» Херсонським державним університетом за поданням Вченої ради університету було обговорено і прийнято на Конференції трудового колективу ХДУ 25.12.2015 року Статут ХДУ у новій редакції, який затверджено наказом Міністерства освіти і науки України від 13.04.2016 року № 430.

У Статуті, зокрема, запроваджено новий порядок представництва у вищому колегіальному органі громадського самоврядування університету – Конференції трудового колективу. При цьому не менш як 75 відсотків складу делегатів виборного органу становлять науково-педагогічні та педагогічні працівники університету, які працюють у ньому на постійній основі, і не менш як 15 відсотків – виборні представники з числа студентів, які обираються студентами шляхом прямих таємних виборів.

На відповідність чинному законодавству юридичним відділом перевірено та завізовано – 2841 договорів зі студентами зарахованими на навчання за кошти юридичних та фізичних осіб та студентами зарахованими на бюджетну форму навчання.

Вивчено та завізовано – 496 договорів за різними напрямками господарської, навчальної та наукової діяльності.

Здійснено юридичну експертизу проектів усіх наказів з кадрових питань та чисельних наказів з основної діяльності.

Надано – 166 роз'яснень щодо застосування чинного законодавства, у тому числі 93 письмово.

З метою підвищення рівня правових знань та недопущення службових зловживань, проявів хабарництва та корупції з боку працівників ХДУ наказами ректора розповсюджено серед працюючих, підготовлені юридичним відділом 2 методичних роз'яснення та 3 методичні рекомендації на теми:

- «Правові та організаційні засади запобігання корупції»;
- Антикоруційна програма;
- «Відмінність трудового договору від цивільно-правового»;
- «Порядок надання статусу учасника бойових дій особам, які захищали незалежність, суверенітет та територіальну цілісність України і брали безпосередню участь в антитерористичній операції (АТО);
- «Пільги, гарантії та права учасників АТО».
- Здійснено правову експертизу 30 положень.

Продовжується активна робота щодо стягнення боргу за навчання зі студентів-контрактників, які здобували освіту за кошти фізичних та юридичних осіб та були відраховані у 2016 році і у минулих 2007-2015 роках відраховані з університету. Зокрема, протягом тільки **2016 року** університетом пред'явлено до вищезгаданих осіб 34 позови на загальну суму 63 707, 65 грн.

З них:

- 30 позовів про стягнення заборгованості за навчання на суму – 43 906, 90 грн.;

- 4 позови про повернення одноразової адресної грошової допомоги на суму – 19 800,75 грн.

Крім того, університетом було направлено 4 (чотири) позовні заяви щодо неповернення будівельних матеріалів та погашення боргу за невиконання договірних зобов'язань на суму 131 137,82 грн., з них: 1 позов до ПП «Стройсмета» на суму – 62 565,55 грн. та 3 позови до ПП Добровольського Ю.А. на суму 68 572,27 грн.

Також, з метою досудового врегулювання питання щодо погашення заборгованості за навчання колишніми студентами, університетом було направлено 82 досудових попереджень на суму 215 580,35 грн.

Згідно прийнятих судами рішень у справах за позовами ХДУ про стягнення заборгованості по оплаті за навчання з колишніх студентів, що навчалися за кошти фізичних та юридичних осіб, протягом 2016 року з 5 боржників було стягнуто кошти на загальну суму – 11 877,55 грн.

Крім того, 1 боржник до слухання справи у суді, добровільно сплатив борг на суму – 609,00 грн.

До того ж, за результатами претензійно-позовної роботи на рахунок університету протягом 2016 року надійшло – 84 434, 27 грн., у тому числі, повернуто судовий збір на суму – 1647,80 грн.

Також, рішенням Господарського суду Херсонської області 4 позовні заяви університету: до ПП «Стройсмета» та ПП Добровольського Ю.А., задоволено, відповідно на суму 62 565,55 грн. та на суму 68 572,27 грн. (крім того, повернуто судовий збір на суму 5 512 грн.).

За звітний період до ХДУ було пред'явлено 1 позов – ПАТ «Херсонгаз» на загальну суму – 172 528,86 грн.

Під час претензійно-позовної роботи у 2016 році з університету було стягнуто кошти на користь ПАТ «Херсонгаз» у сумі 97 449,56 грн.

Постійно знаходиться на контролі питання щодо виконання рішень судів відділами державної виконавчої служби.

Університетом подавалися або підтримувалися позови з інших питань.

Питання трудової дисципліни знаходиться у центрі уваги керівництва університету, деканів факультету, керівників інших структурних підрозділів.

Херсонський державний університет дотримується стандартів вищої освіти відповідно до Закону України «Про вищу освіту».

13.2. Заходи щодо запобігання проявів корупційних правопорушень

В Херсонському державному університеті протягом 2016 року продовжилась активна робота спрямована на роз'яснення антикорупційного законодавства та недопущення корупційних проявів зі сторони професорсько-викладацького складу та співробітників університету.

У другому півріччі 2016 року, було проведено зустрічі з професорсько-викладацьким складом на теми: «Основні положення антикорупційного законодавства України», «Недопущення корупційних проявів та службових зловживань», звертаючи особливу увагу на розвиток партнерських, чесних, доброзичливих стосунків зі студентами.

Окрім цього, постійно напередодні заліково-екзаменаційної сесії під час кураторських годин на факультетах в академічних групах проводяться зустрічі зі студентами ХДУ на теми: «Правова культура студентів», «Права та обов'язки студентів».

Також, з метою отримання упереджувальної інформації з приводу дотримання антикорупційного законодавства професорсько-викладацьким складом університету, в тісній співпраці з діючим на базі первинної профспілкової організації студентів антикорупційним студентським Центром, проводиться анонімне анкетування студентів всіх факультетів університету.

Спільно з юридичним відділом університету розроблено та розповсюджено в структурних підрозділах університету «Методичні рекомендації із запобігання та протидії корупції в Херсонському державному університеті» та розповсюджено методичні роз'яснення «Заповнення декларації про майно, доходи, витрати і зобов'язання фінансового характеру».

Також проведена робота щодо своєчасної подачі суб'єктами Декларування декларацій про майно, доходи, витрати і зобов'язання фінансового характеру відповідно до норм діючого законодавства України.

13.3. Захист інформації відповідно до законодавства

Технічний захист відомостей, що складає державну, службову та комерційну таємницю в Херсонському державному університеті виконується відповідно до Закону України «Про державну таємницю» та згідно Постанови Кабінету Міністрів № 373 Про затвердження Правил забезпечення захисту інформації в інформаційних, телекомунікаційних та інформаційно-телекомунікаційних системах», постанови Кабінету Міністрів України Про «Перелік відомостей з обмеженим доступом, що підлягають технічному захисту в галузі освіти і науки України» № 1561 від 02.10.2003 року, та Наказу Міністерства освіти і науки України № 319 від 18.03.2015 року.

Наказом ректора по університету в вересні 2010 року затверджено «Положення про Перелік відомостей з обмеженим доступом, що підлягають технічному захисту в галузі освіти і науки України в Херсонському державному університеті».

В університеті працює постійно діюча експертна комісія по факультетам, кафедрам. Всього в постійно діючу експертну комісію входить 60 чол. З членами експертної комісії проводяться інструктажі з питань «Задачі і обов'язки експертної комісії», ознайомлення з нормативними документами. Голова комісії – проректор з наукової роботи університету.

В 2009 – 2011 роках були проведені перевірки службою ДССЗЗІ України в Херсонській області, виявлені недоліки усунуто згідно Положень та Наказів Міністерства освіти і науки України.

Наказом ректора університету створено постійно діючу комісію по технічному захисту інформації та персональних даних співробітників та студентів.

В листопаді 2012 року отримано Атестат Відповідності системи захисту інформації автоматизованої системи класу «1», відділу охорони праці та техніки безпеки, військово-облікового відділу Херсонського державного університету.

Витоку конфіденційної інформації, що становить державну таємницю в університеті немає, а також немає порушень роботи з документами «Для службового користування».

13.4. Вжиття заходів з удосконалення управління та підвищення трудової дисципліни

У 2016 році діяльність університету була спрямована на правильне застосування і неухильне дотримання норм законодавства України та порядку в університеті.

Зокрема, в університеті дотримуються вимог законодавства щодо провадження освітньої та наукової діяльності, оформлення трудових відносин, використання коштів державного бюджету, охорони праці, укладення господарських і цивільних договорів тощо.

У звітному періоді ректор університету у межах наданих йому повноважень:

- організовував та координував діяльність усіх структурних підрозділів щодо ефективного провадження освітньої діяльності та забезпечення якості підготовки фахівців;

- забезпечував дотримання законності та порядку в університеті;

- контролював дотримання університетом Ліцензійних умов надання освітніх послуг у сфері вищої освіти, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України від 24.12.2003 року № 847 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України № 1377 від 29.11.2011);

- оперативно доводив до відома трудового колективу нормативно-правові акти та розпорядчі документи в галузі освіти;

- дотримувався, при прийнятті на роботу науково-педагогічних працівників, Закону України «Про вищу освіту», Положення про проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад науково-педагогічних працівників та укладання з ними трудових договорів (контрактів) у Херсонському державному університеті, затвердженого наказом ХДУ від 01.12.2015 № 713-Д;

- спільно з профспілковим комітетом вирішував питання забезпечення зайнятості, нормування й оплати праці працівників;

- забезпечував науково-педагогічних працівників належними робочими місцями, необхідними технічними засобами для виконання роботи, контролював своєчасність доведення до їхнього відома розкладу занять та місце їх проведення;

- контролював дотримання вимог законодавства з формування, надходження та використання бюджетних коштів, зокрема придбання товарів, робіт та послуг університет здійснював відповідно до вимог Законів України «Про здійснення державних закупівель», «Про публічні закупівлі» тощо.

Упродовж звітнього періоду ректор повсякчас сприяв розширенню демократичних засад та оптимізації управління університетом, використанню та розвитку можливостей університетської автономії та самоврядування, залученню максимально широкого кола членів трудового колективу до обговорення, прийняття та реалізації управлінських рішень, контролю за їх виконанням. Питання розвитку університету, провадження освітньої, наукової, інноваційної та фінансово-господарської діяльності, кадрові та інші питання обговорюються колегіально.

31.08.2016 року ректор звітував перед колективом університету про «Підсумки діяльності університету за 2015-2016 навчальний рік та перспективні завдання діяльності університету на 2016-2017 навчальний рік» в світлі вимог Закону України «Про вищу освіту» (протокол № 2 від 31.08.2016).

26.12.2016 року ректор звітував на Конференції трудового колективу «Про діяльність Херсонського державного університету у 2016 році» (протокол № 3 від 26.12.2016).

Протягом звітнього періоду ректор забезпечував своєчасне подання до Міністерства освіти і науки України, органів державного казначейства, статистики та інших державних органів, яким законодавством України надане право контролю за відповідними напрямками діяльності університету, необхідну статистичну і бухгалтерську звітність, а також інші необхідні відомості про роботу і стан справ в університеті.

Важливою умовою ефективної діяльності університету є належна трудова та виконавська дисципліна працівників, яка регламентується Правилами внутрішнього трудового розпорядку для осіб, які працюють та навчаються у Херсонському державному університеті, затверджених Конференцією трудового колективу ХДУ (протокол № 1 від 15.06.2016) та умовами контракту з науково-педагогічними працівниками.

Ректор особисто контролював виконання схвалених Конференцією трудового колективу Правил внутрішнього трудового розпорядку. Протягом звітнього періоду, за погодженням з профкомом профспілкової організації співробітників університету, 2-х працівників університету було звільнено за порушення трудової дисципліни - прогули без поважних причин.

13.5. Дотримання прав та законних інтересів осіб з особливими потребами

Станом на 20.11.2016 року в університеті за денною формою навчання здобувають освіту 34 особи з особливими потребами (студенти-інваліди).

З 34 студентів-інвалідів, що навчаються за денною формою:

- з ураженням зору – 2;
- з ураженням опорно-рухового апарату – 1;
- з іншими видами захворювань, що дають право на інвалідність – 31.
- інвалідами II групи є 14 студентів;
- інвалідами III групи є 18 студентів;
- інвалідами з дитинства є 2 студентів.

Кількість студентів-інвалідів, які навчаються за денною формою:

- 1 – на 6 курсі;
- 13 – на 4 курсі;
- 10 – на 3 курсі;
- 10 – на 2 курсі.

Стипендіальне забезпечення вищезгаданих осіб з особливими потребами здійснюється у повній відповідності з чинним законодавством, у тому числі з вимогами постанови Кабінету Міністрів України від 12 липня 2004 року № 882 «Питання стипендіального забезпечення» зі змінами і доповненнями.

У додаток до академічних призначаються і соціальні стипендії, розмір яких збільшується від 9% до 50% мінімальної академічної стипендії, залежно від ступеня успішності того чи іншого студента.

У 2016 році студенти-інваліди отримали:

- соціальних стипендій на загальну суму 260 997 грн. 00 коп.;
- академічних стипендій на загальну суму 79 530 грн. 00 коп.

Якщо стипендіат має право на кілька додаткових соціальних стипендій, кожна з них призначається і виплачується окремо.

9 студентів-інвалідів на час навчання забезпеченні житлом у гуртожитках університету.

До приймальної комісії ХДУ у 2016 році на денну форму навчання за рівнем вищої освіти «бакалавр» було подано 6 заяв від осіб з особливими потребами (діти інваліди до 18 років, інваліди I-III групи). На заочну форму навчання за рівнем вищої освіти «бакалавр» було подано 3 заяви від осіб з особливими потребами (діти інваліди до 18 років, інваліди I-III групи).

За результатами вступної кампанії 2016 року на денну форму навчання за рівнем вищої освіти «бакалавр» за кошти держбюджету було зараховано 4 студентів з числа осіб з особливими потребами (діти інваліди до 18 років, інваліди I-III групи). На заочну форму навчання за рівнем вищої освіти «бакалавр» за кошти держбюджету було зараховано 2 студентів з числа осіб з особливими потребами (діти інваліди до 18 років, інваліди I-III групи).

За результатами вступної кампанії 2016 року на денну форму навчання за рівнем вищої освіти «бакалавр» за кошти фізичних та юридичних осіб було зараховано 2 студента з числа осіб з особливими потребами (діти інваліди до

18 років, інваліди I-III групи). На заочну форму навчання за рівнем вищої освіти «бакалавр» за кошти фізичних та юридичних осіб було зараховано 1 студента з числа осіб з особливими потребами (діти інваліди до 18 років, інваліди I-III групи). На виконання рішення конкурсної комісії Міністерства освіти і науки України, рішення приймальної комісії ХДУ зазначені студенти були переведені з навчання за кошти фізичних та юридичних осіб на навчання за кошти держбюджету.

З числа 36 інвалідів, які працюють в університеті на постійній основі 1 особа є інвалідом I групи, 5 осіб є інвалідами II групи і 30 осіб є інвалідами III групи. Незалежно від посад, що обіймають ці особи з особливими потребами, усім їм надається щорічна оплачувана відпустка тривалістю не менше 30 діб.

Відповідно до Колективного договору між адміністрацією та профкомом первинної профспілкової організації викладачів і співробітників університету на 2014-2016 р.р., який затверджено 29 серпня 2014 року на Конференції трудового колективу, для працюючих інвалідів вживаються додаткові заходи безпеки праці, які відповідають специфічним особливостям цієї категорії осіб.

Також цим договором передбачено, що залучення інвалідів до надурочних робіт і робіт у нічний час допускається лише за їх згодою та за умови, що це не суперечить вимогам медико-соціальної експертної комісії.

14. ВИКОНАННЯ УМОВ КОЛЕКТИВНОГО ДОГОВОРУ, СТАТУТУ ВИЩОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ

Відповідно до пункту 7 статті 27 Закону України «Про вищу освіту» Херсонський державний університет діє на підставі власного статуту.

Протягом 2016 року ректором університету на виконання Колективного договору забезпечувались належні організаційні, матеріально-технічні та соціально-побутові умови для продуктивної праці з метою реалізації працівниками університету свого інтелектуального і наукового потенціалу.

Відповідно до Закону України «Про вищу освіту» та Колективного договору ректор вищого навчального закладу, щороку звітує перед засновником та вищим колегіальним органом громадського самоврядування.

Статутом Херсонського державного університету передбачено, що вищим колегіальним органом громадського самоврядування є Конференція трудового колективу.

Згідно з умовами Колективного договору виробничі та соціальні питання обговорювалися на зустрічах з представниками трудового колективу на профспілковій конференції, під час проведення засідань вченої ради, засідань профкому та ректорату. Зокрема, дотримуючись умов Колективного договору керівництво університету в обов'язковому порядку інформує профспілкову організацію про передачу в оренду чи продовження оренди споруд та приміщень, які знаходяться в оперативному управлінні ХДУ і використовується ним для цілей соціально-побутового характеру, а також про здійснення захисту законних прав та інтересів університету при користуванні виділених йому земельних ділянок на узбережжі Чорного моря.

Активно пройшов період оздоровлення. За 2016 рік були оздоровлені 60 студентів в рамках програми літнього оздоровлення від Первинної профспілкової організації студентів ХДУ. 70 студентів взяли участь в навчанні профактиву студентів ХДУ. У період літнього сезону за програмою «Клуб вихідного дня» були оздоровлені 210 викладачів та співробітників ХДУ. Також 80 викладачів та співробітників придбали путівки через «Первинну профспілкову організація викладачів і співробітників ХДУ». На базі СОТ «Буревісник» ХДУ відбулася «Шоста всеукраїнська школа профспілкового лідера», в якій взяли участь 250 осіб. В червні-липні 2016 року проходили «Всеукраїнський чемпіонат з пляжного гандболу серед дівчат 2000 року народження» та «Всеукраїнський чемпіонат з пляжного гандболу серед дорослих жіночих команд».

Також спільними зусиллями ректорату та профкому співробітників було організовано зустріч ветеранів війни та праці, учасників бойових дій, ліквідаторів аварії на ЧАЕС з нагоди Днів пам'яті та примирення.

В університеті забезпечується постійний контроль за дотриманням законодавчих та інших нормативних актів про охорону праці, створення безпечних і нешкідливих умов праці, належного виробничого побуту.

15. СТВОРЕННЯ НАЛЕЖНИХ УМОВ ПРАЦІ ВІДПОВІДНО ДО ВИМОГ ЗАКОНОДАВСТВА, ДОТРИМАННЯ ПРАВ ПРАЦІВНИКІВ ВІДПОВІДНО ДО ЗАКОНОДАВСТВА ПРО ПРАЦЮ

В університеті проводиться постійна робота по створенню і вдосконаленню на кожному робочому місці в кожному структурному підрозділі умов праці і навчання відповідно вимог нормативно-правових актів з питань охорони праці і безпеки життєдіяльності, а також забезпечення додержання вимог законодавства України щодо прав працівників у сфері охорони праці.

З цією метою в університеті створена і функціонує система управління охороною праці.

Для забезпечення здорових і безпечних умов навчально-виховного процесу, наукової і господарської роботи, запобігання травматизму його учасників та з метою функціонування в університеті єдиної системи організації роботи з охорони праці проведено розподіл (розмежування) функціональних обов'язків з питань безпеки життєдіяльності проміж керівників та посадових осіб університету учасників навчально-виховного процесу. Обов'язки керівників та посадових осіб університету з цих питань затверджені наказом по університету.

Згідно статті 15 Закону України "Про охорону праці" для організації виконання правових, організаційно-технічних, санітарно-гігієнічних, соціально-економічних і лікувально-профілактичних заходів, спрямованих на запобігання нещасним випадкам, професійним захворюванням і аваріям у процесі праці і навчально-виховного процесу в університеті створена служба охорони праці, яка забезпечує вирішення конкретних питань з охорони праці, а також контролює їх виконання.

З метою забезпечення працівників університету соціальними гарантіями у галузі охорони праці під постійним контролем адміністрації закладу знаходяться питання реалізації Комплексних заходів щодо досягнення встановлених нормативів безпеки, гігієни праці і виробничого середовища, підвищення існуючого рівня охорони праці, попередження випадків виробничого травматизму, професійних захворювань і аварій. Комплексні заходи щорічно розробляються за участю сторін колективного договору.

Під час виконання запланованих заходів з метою створення в кожному структурному підрозділі і на кожному робочому місці належних умов праці відповідно до вимог законодавства, а також додержання прав працівників, гарантованих законодавством про працю проводиться активна робота.

Для запобігання виробничого і побутового травматизму в університеті створена безперервна система навчання та перевірки знань з питань охорони праці працівників і з безпеки життєдіяльності – студентів.

Проведено навчання і перевірка знань з питань охорони праці посадових осіб університету, відповідальних за технічний стан і безпечну експлуатацію обладнання підвищеної небезпеки, в спеціалізованих навчальних закладах, що проводиться 1 раз на 3 роки, по знанню:

Правил безпечної експлуатації електроустановок споживачів	– 3 чол.
Правил будови і безпечної експлуатації ліфтів	– 4 чол.
Правил будови і безпечної експлуатації парових котлів	– 4 чол.
Правил безпеки систем газопостачання	– 4 чол.
Законів і нормативних актів з охорони праці	– 6 чол.

Комісією університету проведено щорічне навчання і перевірка знань з питань охорони праці працівників, зайнятих на роботах з підвищеною небезпекою, а саме:

- робітників, зайнятих ремонтом та обслуговуванням технологічного обладнання та електрообладнання, електриків – 6 чол.;
- висококваліфікованих робітників, зайнятих на особливо важких і відповідальних роботах, електрогазозварників – 3 чол.;
- робітників, зайнятих експлуатацією та обслуговуванням котелень – 7 чол.

В листопаді з метою забезпечення безпечних і нешкідливих умов навчання, праці та виховання учасників навчально-виховного процесу, підвищення кваліфікації співробітників в університеті проведено навчання та перевірка знань з питань безпеки життєдіяльності (охорона праці, пожежна, радіаційна безпека, безпека дорожнього руху, санітарне та епідемічне благополуччя населення, цивільний захист тощо) усіх співробітників університету з урахуванням умов їх праці та діяльності.

Під час підготовки та проведення навчання, під головуванням постійно діючої комісії, проведено навчання та перевірка знань 157 членів та голів комісій з навчання та перевірки знань з питань безпеки життєдіяльності працівників структурних підрозділів університету. Усього проведено навчання і перевірка знань з питань безпеки життєдіяльності 1188 співробітників університету.

З метою попередження нещасних випадків проводяться інструктажі. Працівники, під час прийняття на роботу та періодично у процесі роботи, проходять інструктажі з питань охорони праці, надання першої домедичної допомоги потерпілим від нещасних випадків, а також з правил поведінки та дій при виникненні аварійних ситуацій, пожеж і стихійних лих.

З усіма працівниками під час прийняття на роботу незалежно від їх освіти, стажу роботи та посади фахівцями служби охорони праці проводиться вступний інструктаж з охорони праці.

З метою проведення з працівниками університету первинних і повторних інструктажів з охорони праці на робочому місці діють 79 інструкцій з охорони праці за професіями і видами робіт.

Для проведення первинних і цільових інструктажів з безпеки життєдіяльності зі студентами і аспірантами в університеті діють 57 інструкцій з безпеки.

У травні та листопаді з метою підвищення рівня безпеки дорожнього руху в Україні, усунення основних факторів ризику дорожньо-транспортного травматизму, проведено тиждень безпеки дорожнього руху.

Відповідно до статті 41 Закону України "Про охорону праці" з метою забезпечення своєчасного контролю з боку адміністрації й трудового колективу

за станом умов безпеки навчального процесу і праці, постійного підвищення рівня безпечності навчально-виховного процесу, спрямованого на виключення випадків травматизму як серед працівників, так і серед студентів в університеті діє система адміністративно-громадського контролю: від щоденного контролю на рівні безпосередніх керівників робіт, контролю на рівне керівництва структурного підрозділу, до контролю на рівне ректора університету, що проводиться комісією, призначеною наказом, у кожному структурному підрозділу університету не рідше одного разу на рік, відповідно до затвердженого графіку.

З метою створення належних, безпечних і здорових умов праці, службою охорони праці проводилися перевірки стану охорони праці в структурних підрозділах університету.

У ході проведення перевірок керівникам структурних підрозділів надавалася практична допомога з питань охорони праці й безпеки життєдіяльності, а саме:

- своєчасності і якості проведення інструктажів з питань охорони праці зі співробітниками;
- професійної підготовки співробітників, їх навчанні з питань охорони праці й перевірки знань;
- своєчасності і якості проведення інструктажів з безпеки життєдіяльності зі студентами;
- організації й проведення адміністративно-громадського контролю стану охорони праці I, II і III ступеню.

Під час проведення контролю за станом охорони праці працівниками служби охорони праці виявлено 12 порушень нормативно-правових актів з питань охорони праці, видано 14 приписів по усуненню виявлених порушень, призупинено експлуатацію 7 одиниць обладнання та устаткування.

У серпні на початку навчального року з метою забезпечення здорових і безпечних умов навчально-виховного процесу згідно з чинним законодавством, міжгалузевими й галузевими нормативними, інструктивними та іншими документами з охорони праці, були організовані й проведені призначеною комісією перевірки готовності факультетів університету, інших навчальних підрозділів до нового навчального року.

Складені акти готовності до нового навчального року.

Стан травматизму серед працівників і студентів університету характеризується такими даними:

- нещасні випадки на виробництві – немає;
- нещасні випадки не виробничого характеру – 9 чол.;
- нещасні випадки під час навчально-виховного процесу – немає.

У даний час для визначення прав працівників університету у галузі реалізації прав на здорові та безпечні умови праці, пільгове пенсійне забезпечення, додаткові відпустки, доплати та інші соціальні гарантії, що залежать від умов праці, проводиться чергова атестація робочих місць за умовами праці.

В університеті продовжуються роботи по досягненню встановлених нормативів безпеки, гігієни праці і виробничого середовища, підвищенню існуючого рівня охорони праці, попередженню випадків виробничого травматизму, професійних захворювань і аварій.

Протипожежний стан

З метою забезпечення захисту життя та здоров'я людей, навколишнього природного середовища і споруд університету від впливу небезпечних факторів пожежі, посилення пожежної безпеки закладу та місць проживання учасників навчально-виховного процесу, в університеті проводиться цілеспрямована робота.

Здійснено придбання 41 вогнегасників для структурних підрозділів університету.

Проведено обов'язкове щорічне технічне обслуговування 247 вогнегасника у пункті технічного обслуговування вогнегасників.

З метою контролю дотримання вимог пожежної безпеки, запобігання виникненню пожеж та їх гасіння організовано роботу добровільної пожежної дружини університету.

Усі члени добровільної пожежної дружини застраховані.

З метою залучення інженерно-технічних працівників, службовців тощо до активної участі у роботі щодо попередження пожеж і посилення протипожежного захисту в університеті організована робота пожежно-технічної комісії.

З усіма працівниками під час прийняття на роботу незалежно від їх освіти, стажу роботи та посади провадяться вступні інструктажі з пожежної безпеки. У звітному періоді вступний інструктаж пройшли 589 чол.

Розроблені інструкції, пам'ятки, плани індивідуальної евакуації для житлових кімнат у гуртожитках; розроблені інструкції для вахт та інструкції з евакуації для учбових корпусів і гуртожитків, інструкції для пожежонебезпечних робіт та окремих приміщень.

З метою попередження травм і загибелі людей під час пожеж проведено спеціальне об'єктове навчання на тему: "Порядок дій керівного складу, органів управління, добровільних формувань по здійсненню термінової евакуації співробітників і студентів у випадку техногенної аварії, пожежі, терористичних актів, стихійного лиха та їх ліквідації". Цілі і задачі навчання відпрацьовані в повному обсязі.

Екологічна робота

Робота з охорони навколишнього природного середовища та екологічної безпеки в університеті організована на підставі закону України «Про охорону навколишнього природного середовища» з метою здійснення природоохоронних робіт і заходів у структурних підрозділах університету.

Відповідно до плану роботи в 2015/2016 навчальному році в університеті виконано наступні види робіт:

- проведено інвентаризацію відходів за 2015 р. та заповнені відповідні доповнення до реєстрових карток об'єкту утворення, оброблення та утилізації відходів;

- оформлені звіти відповідної форми та подані Державному статистичному управлінню: Звіт про утворення, оброблення та утилізацію за 2015 р. (форма № 1 небезпечні відходи /річна/); Звіт про витрати на охорону навколишнього природного середовища та екологічні платежі за 2015 рік;

- постійно контролюється регулярність передачі накопичених відходів, відповідно до заключних угод зі спеціалізованими підприємствами, утримання місць зберігання відходів, згідно діючій інструкції та регулярність заповнення журналів первинного обліку відходів;

- отримано задовільний Звіт за результатами лабораторних досліджень випробувань факторів середовища життєдіяльності людини на відповідність санітарному законодавству України у місцях тимчасового зберігання шкідливих відходів;

- проведено загальний весняний огляд зеленого господарства на прилеглих територіях корпусів та гуртожитків університету та на території Агробіостанції-ботанічного саду, розроблені плани усунення виявлених недоліків, які виконуються відповідно до встановлених термінів. Проведена робота щодо отримання дозволу на знесення аварійних та сухих дерев з території університету, постійно контролюється стан зелених насаджень та виявлення нових аварійно-небезпечних дерев та карантинних рослин;

-отримано Дозвіл на викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами (котельні). Під час опалювального сезону, щоквартально проводиться розрахунок валових викидів забруднюючих речовин у атмосферне повітря котельнями університету та гуртожитків.

У даний час проводяться роботи з отримання дозволу на викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря дизель-генератором, зварювальною дільницею та хімічними лабораторіями кафедр органічної та неорганічної хімії, а також печей в Агробіостанції-ботанічному саду й навчально-тренувальному центрі.

Стан роботи з охорони навколишнього природного середовища університету забезпечує виконання вимог законодавства з цього питання.

**Ректор Херсонського
державного університету професор**

В.М. Стратонов